

Kadijević, naš Jaruzelsky?

Če se je kdo kljub vsemu, kar se nam dogaja (ali pa prav zaradi tega), bal, da se Slovenci in državljani Slovenije na skorajšnjem plebiscitu ne bodo s prepričljivo večino izrekli za osamosvajanje Slovenije, ni po ponedeljku nobenega dvoma več. Še zadnje omahljivce in računarje na kratke steze je postavil na trdna tla Tanjugov intervju z armadnim generalom Veljkom Kadijevićem, jugoslovanskim obrambnim ministrom. Tovariš general je stresal izjave, ki bodo bistveno povečale število tistih, ki so za osamosvajanje Slovenije.

Če je s tem Kadijević nastavljal past, češ, vi se le odcepite, da bom potem laže interveniral z vojsko, je samo navidez drugo vprašanje. Z okupacijo Slovenije s strani JLA bi slovenska želja po dokončni svobodi dosegla vrhunec, svet ne premore takega Busha ali De Michelisa, ki bi ga bili Slovenci pripravljali poslušati, da je z Jugoslavijo vredno poskusiti tudi v tretje.

Kadijević gre najbolj v nos teritorialna obramba, za katero meni, da se je od začetka gradila ne kot izraz socialističnega samoupravljanja, temveč kot podlaga in opora republiških armad. Obrambni minister celo meni, da je bila TO, kakršno so ustanovili ob koncu šestdesetih, objektivno veli-

ka ukana. Po Kadijevićevem mnenju vzpostavljane nacionalnih armad najbolj grozi celovitosti in varnosti države. Nacionalne armade da nastajajo z zlorabo teritorialne obrambe, civilne in narodne zaščite, organov za notranje zadeve pa tudi v obliki prostovoljnih odredov in različnih ilegalnih skupin. General je pribil, da bodo razorožili vse oborožene skupine, ki so bile ustanovljene izven enotnih in z ustavo SFRJ določenih oboroženih sil. Tisti, ki so jih ustanovili, bodo za to odgovarjali na podlagi zakona. Ker je vse to po ustavi ali zakonih v pristojnosti oboroženih sil, ne bo nikakršnih pogajanj ali kompromisov, je bil odločen Veljko Kadijević.

Najmanj, kar je mogoče reči ob izjavah jugoslovanskega obrambnega ministra, je, da je to doslej najhujša grožnja JLA republikama Hrvaški in Sloveniji. Grožnja je za vzvod uporabila obstoj njenih teritorialnih obramb, neposredno pa je napovedana tudi oborožena intervencija zoper policijo obeh republik.

Če bo generalni štab JLA ob pookončosti Hrvaške in Slovenije stal za Kadijevićem, bo jugoslovanska armada zakuhala tisto, kar menda hoče prepričati. Državljanstvo vojno na-

mrež. Vendar je vprašanje, ali si JLA res tako srčno želi prepričati bratomorni spopad. Armada lahko namreč svojo dosedanje ali še večjo vlogo ohrani le v primeru, če se v Jugoslaviji ustavi čas, ta pa bo otrpnil le, če SFRJ pod vodstvom generalov in v soglasju z delom Srbije in Crne gore ostane boljševisitična.

V Jugoslaviji ni ogrožena Jugoslavija, še manj tisto, kar bo iz nje nastalo z malo modrosti in strpnosti, najbolj ogrožena zadeva v tej ubogi državi od politike izmučenih narodov in narodnosti je JLA, oziroma njenih 1000 ključnih starešin, ki bi jim demokracija po planetarnem vzorcu v trenutku vzela v 45 letih nagradene privilegije, status kočevskih medvedov. Generali bi bili dokončno odrezani od prepovedanega in zato tudi najljubšega sadeža - ob možnost ukvarjanja s politiko.

Veljko Kadijević je bil jasen. Na potezi sta Ante Marković, ministerski predsednik vlade, v kateri sedi tudi obrambni minister, ter Predsedstvo SFRJ, vrhovni poveljnik jugoslovanskih oboroženih sil. Če je Kadijević govoril s tihim blagoslovom (glasnega ni bilo slišati) ZIS in Predsedstva, vemo, kje smo. Če ni, bi morali v nekaj dneh dobiti novega zveznega sekretarja za ljudsko obrambo. Prvi častnik SFRJ bi se moral zavedati, da sta vloga armade in njena subordinacija zelo jasno določeni celo v socialističnem sistemu.

M. BAUER

Proti mešetarstvu

Še o seji SDSS v Celju

CELJE — Socialdemokratska stranka Slovenije je na programski seji stranke v Celju potrdila svojo zvestobo Demosu (vsaj) do izpolnitve predvolilnih obljub. Hkrati pa so tako z dobro sprejetim uvodnim govorom predsednika stranke dr. Jožeta Pučnika kakor tudi z nastopi nekaterih drugih razpravljavcev orisali, kako so se in se bodo skušali tudi poslej uveljavljati kot samostojna stranka v suvereni in samostojni republiki Sloveniji.

Socialdemokratom gre za uveljavitev pluralistične družbe z večstrankarskim in s socialno-tržnim sistemom gospodarjenja, za enakost izhodiščnih možnosti za vsakogar, pravično nagrajevanje po storilnosti in dosledno zaščito osnovnih socialnih pravic vsakega državljanca. Kritikom njihovega sodelovanja v Demosu, pri nastanku katerega so imeli po besedah dr. Pučnika bistveno vlogo, pa sporočajo, da za socialdemokrate danes ni alternativne koalicije in da je Demos danes edina možnost za uveljavitev njihovih političnih ciljev.

Kar zadeva sodelovanje z današnjo opozicijo, v kateri ne vidijo sovražnika, ampak političnega nasprotnika, slovenski socialdemokrati poudarjajo, da ne bodo dovolili, da bi jih opozicija izsiljevala, zato v bistvenih socialdemokratskih in demosovskih zahtevah ne bodo pristajali na kompromise. Ob temeljnih vprašanjih si bodo socialdemokrati prizadevali, da bi v Sloveniji dosegli vses-

● Za poznavalce razmer v SDSS ni bilo nikakršno presenečenje, da so celjsko konferenco socialdemokrati izrabili za dokončen obračun z medijsko razvplitim in za stranko sila neprijetnim moščanskim prvkom SDSS Silovestrom Plahutnikom in petimi poslanci SDSS iz te ljubljanske občine, ki so ga podpirali v njegovem donkihotskem, vnaprej izgubljenem boju z vodstvom mestne in republiške SDSS, posebej z dr. Jožetom Pučnikom. Zato pa je bil ob izključitvi omenjene šesterice iz stranke enak ukrep za podpredsednika SDSS in predsednika poslanskega kluba SDSS Andreja Magajne dokaj nepričakovan.

lovenski sporazum. Precej nezaupljivi pa so socialdemokrati do novega Socialdemokratskega foruma, v katerem so nekateri aktualni in bivši slovenski politiki v federaciji. Dr. Pučnik je požel močan aplavz, ko je zastavil javno vprašanje podpredsedniku ZIS Živku Preglu, ki ga sicer spoštuje kot strokovnjaka, ali je bil informiran, da je Srbija zadržala plačilo federaciji v znesku 2,4 milijarde dinarjev, ali je seznanil slovensko vlado in ali je ta ukrepala, ali je še Slovenec ali samo minister v Markovičevi vladi? »Našega imena ne bodo zlorabljali za mešetarjenje s slovenskimi interesi!« je pribil Pučnik.

V oktobru je bilo v Sloveniji brezposelnih že približno 50.000 ljudi, to je okrog 6 odst., sredi prihodnjega leta pa naj bi brezposelnost dosegla že od 20 do 25 odst. Tit Turnšek je ob navajanju teh zaskrbljujočih podatkov ugotovil, da vlada še ni predstavila celovitega programa reševanja problema brezposelnosti, za katerega SDSS smatra, da je eden ključnih elementov zaščite socialnega položaja prebivalstva Slovenije. Socialdemokrati odločno nasprotujejo t.i. programu in ukrepom »aktivne politike zaposlovanja«, kot se že izvaja in kot se v še večjem obsegu predvideva v zakonu, ki je v pripravi. Zahtevajo tudi, naj se takoj ukine t.i. »čakanje na delo«.

P. PERC

- Svetost pripada vsem ljudem, ne samo katolikom. (Hribar)
- Prava vlada v senci je vodstvo dnevnika Delo. (Demokracija)
- Človek je prevelik, da bi si zadoščal. (Pascal)

Naša anketa

Miklavž in dedek Mraz

Prejšnji teden smo praznovali dan republike, skoraj zanesljivo zadnjič, saj je jugoslovanska država tako napokana po vseh sivih, da je nič in nihče več ne more obdržati skupaj, ne generali in obrambni minister z grožnjami ne morebitna mednarodna izolacija »separatističnih« republik. Podobno bo verjetno s praznikom dneva borca in verjetno še kakšnim, namesto njih pa bomo gotovo dobili dan slovenske državnosti ali kaj podobnega. Danes je Miklavž. Današnje generacije ga šele spoznavajo, saj se je ta običaj šele lani začel vračati med ljudi po dolgoletni odsotnosti v času komunistične vladavine. Mnogim, tudi še ne tako starim, pa budi lepe spomine na mladost, ko so se na Miklavževo veselili dobrot, ki jih je Miklavž ponoči pustil v nastavljenih peharjih. Bliza se božič, ki se je prav tako po dolgih letih »skrivanja« vrnil kot najljepši družinski praznik. Kaj bo z dedkom Mrazom, ki so ga kot edinega prinašalca darov poznale povojne generacije, se še ne ve. Eni, zagreti za temeljito in naglo pometanje preteklosti, bi ga ukinitili. Zaradi tega je precej zmede po vrticih in še kje. Verjetno bi bil, kot pri vsem, tudi tu priložljiv ščepec zmernosti. Zakaj naj bi izrazito ideološko ukrepanje na vrat na nos spet celo generacijo oropalo za sanje? Dopusčanje različnosti je velika ljudska vrednota, za katero se je bil tudi pri nas dolg boj in bi bilo zdaj prav, da bi jo spoštovali na vseh področjih, pa tudi pri taki, kot so prazniki, čeprav bo to »splošne« neki dogovor in red seveda potreben.

MARIJA PAVLIČ, kontrolor v Novotekstu, Črmošnjice pri Stopičah: »Vesela sem, da se nekaj tradicij, ki sem jih bila deležna v mladih letih, spet vrača nazaj. Doma sem s kmetov in zimski prazniki, kakršne smo imeli doma, od Miklavža pa tja do treh kraljev, so mi še v lepem spominu, čeprav so bila darila takrat bolj skromna. Darov so otroci veseli tudi danes, čeprav imajo vsega več, kot smo imeli mi, pa naj jih prične sveti Miklavž, božiček ali dedek Mraz. Čim več, tem bolje.«

STONE VESELIČ, gostilničar iz Podzemlja: »Stari ljudski prazniki spet oživljajo in prav je tako. Ko sem bil otrok, je bil Miklavž pri nas doma še poseben praznik, saj je bil oče Niko, v širši družini pa so bili kar trije Nikolaji. Na te in druge praznike imam navdne lepe spomine. Še posebej lepo je bilo od božiča do novega leta oz. svetih treh kraljev. Kot otrok sem hodil okrog s koledniki. Upam, da bodo tudi ti običaji spet oživeli, saj se na silo take stvari ne dajo zatreti.«

STANE VENCELJ, trgovski poslovodja iz Gor. Nemške vasi pri Trebnjem: »Glede 29. novembra mislim, da je dva dni praznika preveč. Praznike imamo sicer vsi radi, delati pa je najbrž tudi treba. Nekaj bo treba ukiniti, če se že odločamo za nove. Božič je družinski praznik in glejmo ga kot takega, ne pa skoz politiko. Miklavž je bil prej kot dedek Mraz. Nič nimam proti, če sta oba. Kdor da več na Miklavža, bo takrat obdaroval otroke, kdor je za dedka Mraza, pa bo dal darila ob koncu leta.«

KARMEN ČEŠLJAR, prodajalka iz Brežic: »Do zdaj se taki prazniki, kot je Miklavž, niso posebej poudarjali. Meni so zelo všeč in se mi zdi, da ne bi bilo prav, če bi jih kar tako opustili. Še posebno božič je družinski praznik in ima tak pomen, da je lahko dela prost dan. Mislim, da so Miklavževo, božič in velika noč tako globoko v ljudeh, da jih moramo priznati. Navsezadnje so se ti praznični dnevi po tihem ohranili kljub raznim pritiskom.«

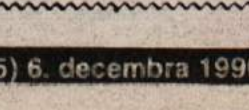
CIRIL ŠERJAK, upokojenec iz Sevnice: »Zame sploh niso pomembni takšni ali drugačni prazniki, niti to, ali jih bomo imeli več ali manj kot doslej. Tudi doslej se pri svojem delu nisem prav nič oziral na praznike. Menim pa, da bi bilo le prav, ako bi si z umnim gospodarjenjem in s pridnim delom ustvarili dovolj, da bi si lahko privoščili prave praznike. Samo spreminjanje imen in datumov praznikov še ne pomeni dosti.«

JOŽE VIDMAR, upokojenec iz Semeča: »Prav je, da praznikov, ki so narodova tradicija, ne ukinita nobena ideologija. Posebno starejši smo bili vzgojeni z Miklavžem — a tudi proti dedku Mrazu nimam nič — in ob božiču in te praznike smo praznovali tudi takrat, ko jih je naša družba zanikala. Mnogi res bolj v mislih kot zares, toda pozabili jih nismo, ostali so med ljudmi. Prav je, da so zdaj legalizirani, da jih lahko praznuje vsak, kogar je volja, ne da bi ga zaradi tega postrani gledali.«

JELKA KOŠIR, kadrovik v Tekstilni, Kočevje: »Menim, da prazniki morajo biti, državni in cerkveni, a naj bi jih bilo manj. Gotovo naj bi praznovali 1. maj in dan Republike Slovenije, pri cerkvenih pa božič in veliko noč. Ni pa mi jasno, zakaj naj jaz praznujem dan borca, ko nisem bila borka. Nasploh pa se ne strinjam s tistimi v Jugoslaviji, ki bi radi veliko praznovali in mitingirali, malo delali in ob tem na račun drugih lepo živeli.«

ROMANA ROJEC, uslužbenka v Inlesu, Ribnica: »Od cerkvenih praznikov naj bi praznovali božič in veliko noč, ki je sicer na nedeljo, a naj bi jo praznovali kak dan več. Od državnih praznikov bi zagotovo ohranila praznik dela in dan Republike Slovenije ali Jugoslavije, če bomo ostali v njej. Dan borca bi ukiniti. Pri nas doma smo vedno spoštovali tudi Miklavža, nimam pa tudi nič proti, če se mu pridruži božiček in že uveljavljeni dedek Mraz.«

Iz Kolpe bi naredili grd kanal

Na srečo so načrti za uničenje Kolpe s hidroakumulacijami nerealni — Vsa umazanija, vključno s PCB in odplakami, bi se zbirala v »metliškem jezeru«

BELA KRAJINA — V spodnjem, nižinskem delu Kolpe je načrtovanih šest hidroelektrarn in s tem hidroakumulacij, tako da bi jih bilo skupaj z že pred leti zgrajeno oželjko od Prilišča do Karlova sedem, ki bi se kar vezale in pretakale ena v drugo. Prava vodna veriga.

Prva v vrsti bi bila akumulacija Prilišče, peta od izvira Kolpe. Začela bi se pri Vukovcih oz. Zdihovem, 7 km pod severinskim jezerom. Pri Vinici bi bila akumulacija najširša in bi potopila cesto in viniški most. Dolga bi bila 14,4 km, jez in elektrarna pa sta načrtovana med Vukovo Gorico in Gornjim Priliščem, kjer Kolpa zavije v severno smer. Širina te akumulacije naj bi bila od 80 do 215 m.

Šesta akumulacija, Stankovci, naj bi bila široka od 65 do 285 m, povprečno globoka 6 m in dolga 16 km, končala pa naj bi se med Fučkovci in Stankovci; 1.300 m dolg nasip naj bi zaščutil vas Prilišče in kmetijska zemljišča. Sedma

akumulacija je Otok z elektrarno pri tej vasi in 11 m visokim jezerom. Dolga naj bi bila 9 km, z obeh strani v glavnem obdana z nasipi, široka od 80 do 160 m. Levi nasip, dolg 6.460 m in povprečne višine 4,45 m, naj bi ščitil naselja Griblje, Krasinec, Podzemelj in Otok ter 180 ha zemljišč; desni, 4 km dolg, pa Zaluko in Pravutino ter 200 ha kmetijskih površin.

Podobna je osma akumulacija, Božakovo, zadnja, ki jo bomo opisali, saj

DANES TRIBUNA O STANOVANJSKEM ZAKONU

NOVO MESTO — Stranka demokratske prenovne Novo mesto organizira danes, 6. decembra, ob 17. uri v prostorih Zavarovalnice v Novem mestu javno tribuno o novi stanovanjski zakonodaji, ki jo bodo razlagali predstavniki republiške vlade, predlagateljice zakona.

njih vojaških površin in objektov koristneje uporabilo. Kot rečeno, se je začelo z domom JLA, bivšim predvojnimi Narodnim domom, ki ga je takoj po vojni tedanja mariborska oblast »v zahvalo za osvoboditev« podarila vojski. Mariborski Demos si je pred volitvami z zahtevo, naj vojska rne mestu zares lepo poslopje na odlični lokaciji, skušal pridobiti glasove. Pred kratkim je bila zahteva ponovljena v mestni skupščini, vendar tokrat razširjena z vprašanjem, ali se bo vojska izselila tudi iz nekaterih kasarn, ki so na ožjem mestnem območju, oziroma kolikšen del Maribora je sploh v lasti JLA.

Odgovor je lahko zelo natančen: štiri vojašnice, vojaško skladišče in strelišče ter še nekaj gozda, travnikov in pašnikov v bližnji mariborski okolici, skupaj okoli 130 hektarjev zemljišč. Ob tem je treba dodati, da je največja vojašnica, tako imenovana kadetnica (zgrajena že v avstroogrskih časih!), na robu največje nove mariborske stanovanjske sosenske, ena kasarna je kar sredi blokov in tik ob mestni bolnišnici, tretja je sredi meljskega industrijskega bazena. V Mariboru (tako kot v Ljubljani) so zato vse glasnejše zahteve, naj se te zgradbe izpraznijo in se v vsakem primeru, tudi če bi se nekega dne vanje namesto jugoslovanske naselila slovenska vojska, orožje in vojniki preselijo na mestno obrobje. Predstavniki JLA temu načelno ne nasprotujejo, toda sprašujejo se, kdo bo dal denar za nove vojašnice; mi ga nimamo, pravijo. Mesto pa tudi ne, da bi jih odkupilo. Še bolj je zapletena zadeva z domom JLA, saj je poslopje knjiženo kot last zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, torej zvezne države, povojne darilne pogodbe pa tudi ni mogoče kar tako razveljaviti.

● Pobožna želja Mariborčanov po umiku vojske iz središča mesta in iz mesta nasploh torej po nekakšni pravno-finančni poti najbrž ni uresničljiva, preostaja pa kajpada politična rešitev.

MILAN PREDAN

so ostale tri načrtovane samo na hrvaškem delu Kolpe. Božakovski akumulacija, ki naj bi se končala s 15,5 m visokim jezerom. V resnici bi bil to grd rečni kanal z visokimi nasipi na obeh straneh. Prvi, dolg 2.640 m, naj bi ščitil Primostek in tamkajšnja polja, drugi, 6.200 m dolg in povprečno visok več kot 5 m, pa Križevsko vas, Metliko in Rosanice ter 327 ha kmetijskih površin. Na hrvaški strani pa naj bi bili trije nasipi: 2.340 m dolg za Mišence in Jurovo, 1.700 m dolg za Jurovski Brod in 2.200 m dolg za Bubnjarec, ki naj bi skupaj zaščitili okoli 200 ha zemljišč. Voda bi preplavi-

● Verjetno je iz vsega opisane jasno, kaj grozi Kolpi, kolpski dolini in ljudem, ki tam živijo, če bi uresničili te načrte, za kar pa je na srečo zelo malo možnosti. Projektanti očitno zadnja leta nimajo dovolj dela, pa si izmišljajo take stvari, za katere je v resnici škoda časa in denarja. Od vsega je morda realno le črpanje pitne vode, kar pa je možno brez velikih akumulacij in v zmernih količinah. Pa še nekaj: ti nerealni načrti in vse, kar je povezano z njimi, obsegajo 17 debelih knjig. Bil bi že čas, da bi v Sloveniji napisali vsaj eno: kako konkretno načrtujejo gospodarski razvoj Kolpske doline, kajti lepih besed je že dovolj.

la oba mosta na tem delu Kolpe: cestnega pri Jurovskem Brodu in železniškega pri Bubnjarih. Ta, zadnja akumulacija bi bila gotovo najbolj onesnažena, saj bi se tukaj zbirala in usedla vsa umazanija, vključno s PCB in podeželskimi, mestnimi in industrijskimi odplakami iz vse Bele krajine.

IGOR JUGOVIČ

Ljubljanska banka

Pravi naslov za denarne zadeve

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

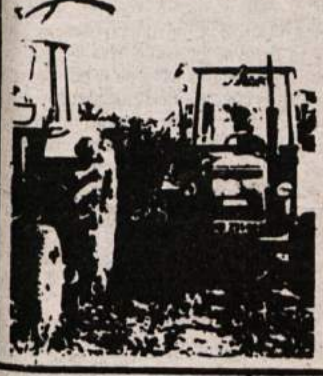
Obveznice Republike Slovenije so najbolj varna naložba denarja

Obveznica Republike Slovenije zagotavlja:

- naložbo dinarjev, izraženo v vrednosti nemških mark, zato tudi morebitna sprememba tečaja dinarja ne vpliva na njeno vrednost;
- fiksno 8% letno obrestno mero, ki je višja od obrestne mere za navadno devizno varčevanje (3%) in se med varčevanjem ne bo spremenila;
- oprostitve plačila davka od skupnega dohodka občanov;
- možnost, da lahko varčevalec obveznice proda Ljubljanski banki kadarkoli.

Prepričani smo, da obveznic Republike Slovenije ne boste želeli predčasno prodati. Toda dobro je vedeti, da boste lahko ob nenačrtovanih izdatkih brez težav razpolagali s svojim denarjem. Celó če se še isti dan, ko ste obveznico kupili, premislite, boste pri predčasni prodaji plačali le stroške 1,5% provizije. Že po krajšem času obračunane obresti tako povečajo vrednost obveznice, da jo boste kljub proviziji z dobičkom prodali, če ne boste želeli z rednim vnovčevanjem kuponov zagotoviti največjega donosa. Vabimo vas, da se glede vseh podrobnejših informacij v zvezi z nakupom obveznic zgledate v katerikoli enoti Ljubljanske banke Dolenjske banke d.d. ali neposredno na prodajnih mestih: v Novem mestu na Kettejevem drevoredu 1, v Črnomlju na Trgu svobode 2, v Metliki na Trgu svobode 7 in v Trebnjem na C. Gubčeve brigade 4a.

kmetijstvo

TEČAJ KLETARJENJA

Društvo belokranjskih vinogradnikov bo v zimskem času organiziralo že tretjič zapored začetni tečaj kletarjenja. 42-urni tečaj bo potekal v prostorih Vinske kleti Metlika, kjer bo na voljo potrebna oprema. Za tečaj, ki bo v začetku januarja, se lahko prijavite do 15. decembra v Črnomlju pri Janku Banovcu, v Semiču pri Ireni Plut in v Metliki pri Martinu Kramariču. Vsi, ki bodo tečaj uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo kletarja.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek se je na Glavnem trgu v Novem mestu pričel Miklavžev sejem z bogato izbiro daril za ta praznik, ki je namenjen predvsem otrokom. Prav zato je bila nekaj manj zasledena tržnica na Florjanovem trgu. Kljub mrazu in prvemu pravemu snegu so branjeveke ponujale kar precej »vitaminov«. Pa poglejmo cene: merica motovilca 20 din, koren 25 din, radič 25 din, lonček smetane 35 din, sirček 50 din, jajce 2,5 din, fižol vzrjnj 70 din, šopek špel 25 din, kozarček domačih kamilic 25 din, umetno cvetje 40 din kos, orehova jedrca 160 din, kozarček majarona 25 din.

Sejmišča

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 146 do 3 mesece starih prašičev in 75 starejših. Prodali so 68 mlajših po 30 in 19 starejših po 25 do 30 din kilogram žive teže.

SEJMIŠČE V NOVEM MESTU — V ponedeljek so imeli naprodaj 160 prašičev, starih 8 do 14 tednov. Prodali so jih 76, in sicer po 35 do 40 din za kg žive teže. Naprodaj je bilo tudi 14 prašičev, starejših od 3 mesecev. Prodali so 4, in to po 23 do 27 din za kg žive teže. Pri mlajših prašičih je bila cena enaka kot do zdaj, medtem ko so se starejši pocenili.

Kmetijski nasveti

Modne bajke o biohrani

Bil bi že čas, da bi stroka bolj dvignila svoj glas in zavrnila ali vsaj popravila stališča vseh tistih, ki jim bolj kot za resnico in intelektualno poštenost gre za korist ali v končni posledici celo za politiko in oblast. V mislih imam modno, nekritično in nestrokovno propagiranje biokmetijstva in bioprehrane, ki vodi v nove zablode in seje prazne upe zlasti tedaj, če postane sestavina politike, pa četudi zelene. To se nam dogaja zdaj; uveljavljajo se polresnice, zamolčijo pa se nezaželjena dejstva in raziskave.

Pod vplivom površnega poznavanja agronomije in z njo povezanih ekoloških nevarnosti se je v širši javnosti uveljavila trditev, da je biohrana, torej hrana, pridelana brez kemičnih snovi, že sama po sebi zdrava in zato priporočljiva. Vendar znanost zavrača tako poenostavljeno trditev. Francoski raziskovalec rakastih obolenj, čez meje svoje dežele znani zdravnik Tubian, pravi celo, da so »naravni« in »biološki« proizvodi ena najnevarnejših prehranskih bajk in trdi, da so med snovmi v živilih, ki povzročajo raka, nevarnejše tiste, ki so naravne izvora, kot pa sledovi dodanih mineralnih gnojil, insekticidov, hormonov ali antibiotikov. Samo po sebi ni nobeno hrano bolj zdrava kot hrana, ki je pridelana na klasičen način, ob upoštevanju dosedanjih izsledkov stroke.

Prav stroka namreč pravi, da so naravne snovi, ki povzročajo odpornost rastline, v bistvu (naravni) pesticidi. Ti imajo lahko tudi kancerogen učinek. Če s selekcijo ali celo genskim inženiringom povečujemo naravno odpornost, s tem večamo koncentracijo naravnih pesticidov, ki so lahko za zdravje prav tako nevarni kot umetni. Da ne gre zgolj za teorijo ali špekulacijo, dokazujejo nekateri ukrepi, ki so jih izvedli v ZDA. Iz prometa so potegnili več novih sort rastlin, ki so bile po naravi zelo odporne proti boleznim in škodljivcem, pa ob tem tudi zelo strupene. Neka nova sorta stročnic je vsebovala celo 33 ppm kancerogenih alkaloidov in je, razumljivo, žuželke niso hotele jesti. Podobno je bilo z gorjuščico, krompirjem, ki je vseboval nenormalno veliko količino solanina in je bil zato odporen proti naravnim sovražnikom, itd. V strokovnem tisku je objavljen izračun, da v Ameriki pojedjo ljudje celo do 10.000-krat več naravnih pesticidov kot umetnih kemičnih ostankov. Taka je druga plat medalje.

Inž. M. LEGAN

O zadruzi brez pregrehtih čustev

Političnim strankam sporočamo: o preoblikovanju zadruge le argumentiramo

Mercator KZ je v letošnjem oktobru praznoval 46-letnico obstoja. Zadnja leta je bila med pomembnejšimi nosilci razvoja kmetijstva in nekaterih predelovalnih dejavnosti. V delu in razvoju je doživljala uspehe in pade, tudi daljša krizna obdobja, saj je delila usodo odnosa do kmetijstva skupaj z včlanjenimi kmeti in kooperanti. Mnoge v tem času izvedene organizacijske spremembe niso dale rezultatov, enako ne pogostne administrativne odločitve, ki so praviloma krojile dohodkovno moč zadruge.

Posledice takšnega stanja in razvoja je občutil združeni kmet in v vsaj enaki meri tudi zaposleni delavec, saj večini predstavlja osebni dohodek iz dela edini vir preživljanja. Tega se zaposleni zavemo, zato nam ni vseeno, kakšen je in bo razvoj zadruge v bodoče. V njo smo zaposleni vložili veliko dela, odgovorili se smo višjim osebnim dohodkom na račun vlaganj v razvoj, izobraževali kadre in širili obseg storitev, proizvajali in usluž. Skrbeli smo za to, da interes včlanjenih kmetov ni bil prizadet.

● V KZ ZAGOTAVLJAJO, DA PRI NJIH NI NEPRAVILNOSTI — Po svoji ustaljeni praksi, a tudi zaradi vse pogostejših govoric v zvezi z dodeljevanjem republiških nepovratnih sredstev za razvoj v kmetijstvu, odtujevanjem zadružne lastnine ter bodoče organiziranosti kmetijske zadruge je vse te teme obravnaval tudi združeni svet pri črnomaljski kmetijski zadruzi. Seji je prisostvoval družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki je že pred nekaj mesecem v ugotovil skladnost nekaterih postopkov z zakoni.

Ugotovljeno je bilo, da v KZ pri sklepanju pogodb s kmeti, ki so dobili denar od republiškega sekretariata za kmetijstvo za pridelavo hrane in razvoj dopolnilnih dejavnosti, ni bilo neskladnosti z zakonom. Uresničevanje pogodb, na osnovi katerih so kmetje dobili nepovratni denar, redno nadzira komisija, ustanovljena pri kmetijski zadruzi, v kateri so predstavniki KZ, HKS in kmetov, prav tako pa redno opravlja nadzor tudi kmetijska inšpekcija. Ugotovili so tudi, da v KZ ni primerov odtujevanja sedanje zadružne lastnine, prav tako pa je v skladu z zaključki združnega sveta sovlaganje zasebnikov v dograditev spodnjih prostorov tržnice. To akcijo so spremljali samoupravni organi in je na osnovi zakonov. Sicer pa so podarili, da bodo morali v bodoče bolj informirati člane KZ in zaposlene delavce, saj neinformiranost lahko povzroči nezaupanje in sume.

M. B.-J.

det, zato so imela vlaganja, lastna ali tuja, v to sodelovanje prednost.

Tako je bila ustvarjena večina premoženja, ki ga ima sedaj v uporabi druga. Naj poudarimo, da je v skupnem prihodku že nad 80% in delež, ki ga ustvarijo zaposleni izven neposrednega sodelovanja s člani zadruge.

Vse to navajamo z željo, da bi se sleherna politična stranka oz. njeni člani v razpravah o kmetijstvu in preoblikova-

nju zadruge argumentirano vključili v iskanje ter določanje nadaljnjih oblik razvoja.

Zaposleni memimo, kar smo na zboru delavcev potrdili, da je potrebno s strpnimi razgovori, brez pregrehtih čustev določiti takšno obliko organiziranosti, ki bo omogočila članom uveljavljanje njihovega interesa, zaposlenemu delavcu pa socialno varnost iz lastnega dela. Za to obstoje možnosti, tako materialne kot formalno pravne. Žal zadnji pojavi nekaterih nekritičnih nastopov posameznikov tudi v oblikah dela nekaterih strank in v javnih razpravah tega niso pripravljene sprejeti.

Grozijo nam z odpustitvijo dela, podcenjujejo naše delo, poizkušajo si

deliti naše premoženje in podobno. Najglasnejši so pogosto tisti, ki jih v razvoju zadruge sploh ni bilo navzočih, sedaj pa menijo, da je nastopil njihov trenutek. mimo organov M-KZ, ki imajo podporo združenih kmetov in delavcev, poskušajo ocenjevati, določati in izvajati organizacijske spremembe, kadrovske rešitve pa tudi razvojne usmeritve naše zadruge.

Kot sindikatu nam že zaradi zaščitne vloge ni vseeno, kakšen bo nadaljnji razvoj pa tudi, po kakšni poti bo prišlo do njega. Terjamo in opozarjamo, da so osnove za nadaljnje preoblikovanje lahko le argumentirana in točna ocena stanja, ocena možnosti razvoja, pravna ureditev in volja članov zadruge in zaposlenih delavcev. Vsako drugačno nastopanje bomo odločno zavrnili z vsemi sredstvi, ki jih kot člani sindikata imamo. To toliko bolj, ker iz zgodovine vemo, da vsiljene rešitve niso trajne in niso dober temelj sožitju, ki ga želimo in ki mora obstajati med člani in zaposlenimi delavci ob uresničevanju njihovih posamičnih in skupnih interesov.

Predsednik IO ZSSS: MARIJA OBERŽAN

KONČNO KONEC NOMADSKE PAŠE?

LJUBLJANA — Republiški svet obeta, da nas bo v bližnji zimi prikrajšal za idilično podobo na naših poljih in travnikih ter preprečil nomadsko pašo bosanskih in hrvaških ovc, ki že leta in leta zdravstveno ogrožajo našo živino-rejo ter delajo škodo na posevkih, a kmetijska inšpekcija zoper njihove lastnike ničesar ne ukrene. Ukrepanje so obljubljale tudi prejšnje vlade — to jim je omogočal zdaj že 16 let stari zakon o prepovedi nomadske paše — vendar je ostajalo le pri obljubah. Nova vlada je trdna v svoji nameri, da pa ne bo prišlo do nepotrebnega medrepubliškega spora, bo o svojih poostrejenih ukrepih, ki predvidevajo tudi klanje in prodajo nomadskih ovc, poprej obvestila izvršna sveta v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem.

ŽE OVCE IZ BOSNE

KOČEVJE — Pred tednom dni so pastirji iz Bosne prignali v kočevsko občino okoli 600 ovc na nomadsko pašo. Taka paša je prepovedana, pastirji pa so že napravili nekaj škode domačim kmetom-kooperantom, in sicer na območju Knežje Lipe, kjer so pri ograjenih pašnikih potrgali žico in polomili izolatorje.

TRETI KAMION — Takole je v soboto dopoldne iz Jurke vasi odpeljal poln tovornjak pridelkov, ki jih je za poplavljenca zbrala Kmečka zveza na področju Žužemberka, Straže in Dolenjskih Toplic. Poleg tovornjaka stojijo podpredsednik občinske zveze Jože Vovk, predsednik Slavko Košak in kmetovalec Jože Dular. (Foto. T. Jakš)

Slovenski kunec

Novo pasmo ovijajo nekatere skrivnosti

Slovenski rejci malih živali imajo novo pasmo kunccev, ki se imenuje slovenski kunec. Na republiški razstavi so se sodniki odločili, da jo priznajo, četudi ni nikjer temeljito obrazloženo in objavljeno, kakšne so njene genske lastnosti in kako so rejci prišli do nje. V strokovnem tisku je bila objavljena le informacija, da gre za križanca med modrim in belim dunajčanom in da je slovenski kunec primerna pasma za prirejo kunčjega mesa, saj ima pravokotno obliko, močno mišičje, zlasti na zadnjih nogah, ima tudi lepo hrbtno linijo in močne prsi, njegova idealna teža pa je med 4 in 4,5 kg. Slovenski kunec je primeren tudi za pridobivanje krzna, njegova dlaka je mišje modrosiva, krzno srednje-dolgo, mehko in enakomerno, podlanka pa gosta in fina z enakomerno razporejenim pigmentom v barvnih prelivih. Rep in trebuh ima slovenski kunec bel, oči pa rjave.

Vzgojitelj nove pasme iz nerazumljivih vzrokov molči o genski formuli nove pasme kunccev, ki je po vsej verjetnosti zelo zapletena, nerazumljiva pa je tudi skrivnost pri nekaterih drugih podatkih, ki jih rejec mora vnaprej vedeti, če se hoče pri izbiri pasme dobro odločiti. V mislih imamo predvsem rejske in zdravstvene lastnosti, ki bodo odločilno vplivale, če se bo nova pasma uveljavila ali ne. (MMS)

SAD ŠT. 11

KRŠKO — Izšla je 11. številka kmetijske strokovne revije Sad, ki jo izdaja Društvo za napredek kmetijstva Krško. V njej sta objavljena prispevka o metodah skladiščenja pečkatga sadja in redčenju zlatega delišesa, prevedena iz revije Obstbau-Weinbau (prevajalec urednik Sada inž. Peter Jankovič) ter naslednji avtorski prispevki: inž. Darinka Koron piše o ameriških borovnicah, inž. Valdir Peric o pomoloških lastnostih selekcioniranih klonov kostanja, inž. Anita Solar o biologiji cvetenja in rodnem lesu pri orehu in kostanju, inž. Teja Ozmič pa o potovanju po vinorodnih pokrajinah Španije in Portugalske.

Poplavljenecem tri kamione pomoči

Novomeški kmetje vejo, kaj je solidarnost — Pomoč zbirajo v pridelkih in v denarju — Odpremljenih že več kot trideset ton različnih živil

NOVO MESTO — Akcija Kmečke zveze v novomeški občini za nabiranje pomoči oškodovancem na poplavljenih

območjih je v polnem teku. Kot pravi predsednik občinskega odbora SKZ Slavko Košak, je odziv na terenu, kjer predstavniki krajevnih odborov vodijo akcijo, naravnost presenetljiv. Ljudje radi prispevajo, naj si bo v živilih in krmljih, kot so žito, krompir, koruza, zelje in drugi pridelki, pa tudi v denarju.

»Kot kaže, se bo tradicionalna kmečka solidarnost tokrat spet izkazala,« pravi Slavko Košak. »Pri tem pa se je treba zavedati, da kmetje ne prispevajo samo preko te zbiralne akcije, ampak so mnogi darovali tudi preko Rdečega križa in Cerkeve, tisti, ki so v službah tudi tam, poleg tega pa je družba pobrala regres, nevračljiva sredstva,

naftni in bencinski dinar ter denar iz raznih skladov. Vse to gre v korist poplavljenih območij in lahko rečemo, da so se naši ljudje vsemu odrekli z odprtim srcem.«

Na poplavljenca področja so iz novomeške občine v organizaciji občinskega odbora SKZ že odpeljali trije kamioni zbranih živil v skupni teži kakih 35 ton, in to s področja Šentjerjeva, Mirne Peči, Žužemberka, Straže in Dolenjskih Toplic; v okolici Novoga mesta pa je tudi zbranih že za poltretji kamion živil, ki jih bodo odpremili v kratkem. Stroške prevoza krije Zveza iz lastne blagajne.

T. J.

gospodinjski koticček

Pravilno cvrenje slanine

Slanina pravkar zaklanega prašiča je topla in takšna ni primerna za predelavo. Zaradi slabe prevodnosti toplote surovo slanino hladimo dan ali dva. Od pravilnega hlajenja je odvisna poznejša kakovost masti in ocirkov. Primerna stola ali lesteve pregremo s čistimi in zračnimi krpmi in slanino naložimo v eni plasti, da jo lahko obdaja hlad od vseh strani. Dobro je, da jo med hlajenjem večkrat obrnemo. Prostor, v katerem slanino hladimo, naj bo zračen in mrzel, vendar v njem ne sme zmrzovati.

Slanino lahko zmeljemo ali zremo. Iz zmlete dobimo več čiste masti, ročno zrezana slanina pa da bolj okusne ocirkove. Zrezane ali zmlete slanine ne puščamo dolgo časa stisnjene v posodi, ker se rada pregreje in povzroči masti slab okus. Pred cvrenjem slanino posolimo, premešamo in pustimo nekaj ur, da se dobro presoli. Posoda za cvrenje naj bo nižja, s širokim dnom. Za mešanje je najboljša kuhalnica iz trdega lesa. Predno pričnemo cvreti, v posodo vlijemo malo vode, da se slanina ne prijemlje dna in preprečuje prehitro porumenelost ocirkov. Na prvi stopnji cvrenja hlapi voda iz slanine in tista,

ki smo jo prilili. Ocirkovi so se mehki, mast pa je motna. Na drugi stopnji voda izhlapi, ocirkovi zarumene in mast postane prozorna. Posodo odstavimo in počakamo, da se ocirkovi naberejo na dnu. Nato prozorno mast odlijemo v deže ali kozarce. Med vlivanjem jo večkrat premešamo, da je gladka in enakomerno gosta. Nalijemo jo vedno do roba. Na ohlajeno, strjeno mast položimo pergamentni papir, ki jo zaščiti pred zrakom in svetlobo.

Masti, ki so ji dodane razne dišave, ne moremo uporabljati za pravo sladkega peciva. Ocirkove pri polnjenju v posodo dobro stisnemo, da ni vmes praznega prostora, kjer se najhitreje naseli in razširi plesnoboba. Prostor za shranjevanje maščobe mora biti zračen, hladen in temen. Vso maščobo, ki jo pobremo od črev in notranjih organov, cvremo ločeno od ostale maščobe in tudi shranjujemo jo v drugi posodi. Zaradi določenega vonja jo pri cvrenju vedno odhvašamo s čebulo in lovorjevim listom. Ločeno cvremo tudi salo, le da mu namesto vode dolijemo na začetku cvrenja malo mleka. (Dalje prihodnjič)

HELENA MRZLIKAR
Kmetijski zavod Ljubljana

NOV FILTER V VINSKI KLETI — Pred kratkim so v metliški Vinski kleti iz Italije dobili nov sodoben filter za filtriranje vinskih droži. S tem filtrirnim aparatom lahko filtrirajo zelo mlade droži, s tem pa ohranjajo visoko stopnjo kakovosti vina. Zmogljivost novega filtra je od 1500 do 3000 litrov na uro, odvisno od gostote usedline. Prednost filtra je tudi, da lahko filtrirajo droži pred alkoholnim vrenjem, se pravi filtrirajo iz razsluzenja, kar s stariim filtrom ni bilo možno. (Foto: A. B.)

Novoteks zbral denar za plače Pomisleki delegatov

NOVO MESTO — Delavci Novoteksove Tkanine so v sredo pred prazniki po dvodnevni stavki — v njej so se z njimi solidarizirali tudi delavci Konfekcije, ki pa so delali, da bi izpolnili izvozna naročila — vendarle dobili plače. Občinska skupščina sicer ni dala zahtevanega jamstva na račun proračunskih sredstev, ni pa izključila jamstva na račun hipoteke nad nepremičninami in LB Dolenjska banka je dala nekaj denarja, tako da so z izterjanimi terjatvami vred v Novoteksu zbrali vsoto, potrebno za plače.

Novoteks je prišel pred delegate novomeške občinske skupščine na seji 27. novembra hkrati z informacijo o gospodarskih gibanjih v novomeški občini v prvih devetih mesecih, ki je bila na dnevni red skupščinskega zasedanja uvrščena naknadno. Likvidnostne težave so se novembra še močno povečale. V začetku novembra so imela blokirani žiro račun 4 podjetja za 49 milijonov din, 23. novembra je bilo že 22 takšnih novomeških podjetij, znesek blokade pa se je povzpela na 75 milijonov din. To povzroča tudi stalne težave z izplačilom osebnih dohodkov.

Čeprav so si bili delegati dokaj edini, da je problem z Novoteksovimi plačami nekako treba rešiti, je bilo ob tem navrženih precej vprašanj in razmišljanj. Kaj lahko reši delegatski podpis pod jamstvom, če ni druge poti za denar za plače? Kaj bo banka z občinsko stavbo, če je dano jamstvo na osnovi hipoteke nad njo in se Novoteks ne posreči vrniti posojila? Kaj bo, ko bodo jutri ali jutrišnjem prišla po jamstvo še druga podjetja, seznam tistih s težavami pa je dolg? Slišali smo, da je prav na tekstilno industrijo skozi vse obremenitve odprt lov; da je glavna srž problema prevelikih obremenitev vsega gospodarstva v dajatvah za klasični proračun (od občinskega do zveznega), v uvoznih taksah in v prometnih davkih, ki se neposredno odvajajo v Beograd, kar je novotekski presekati. Predsednik skupščine Marjan Dvornik pa je ob strinjanju z nujnostjo ustavitve plačil v Beograd opozoril, da so čista iluzija veliki projekti; da bo tako oster rez, kot je narejen v Novolesu, potreben še kje v Novem mestu; da Novoteks potrebuje nekaj dobrih strokovnjakov, ki jih na Dolenjskem ni; da je nujno delati na zmanjševanju stroškov; in še, da se delavci ne zavedajo, kako težka in resna je situacija.

Na koncu je občinska skupščina Novo mesto po medborovskem usklajevanju pooblastila izvršni svet za iskanje ustreznih rešitev skupaj z banko in Novoteksom, pri čemer ni pristala na hipoteko na proračunska sredstva kot garancijo za bančni kredit, ni pa izključila hipoteke nad nepremičninami. In delavci Novoteksa so naslednji dan le dobili plačo. Kako pa bo prihodnji mesec v Novoteksu in še druge?

Z. L.-D.

SEJNINE ZA POPLAVLJENE

NOVO MESTO — Miro Berger, delegat Stranke demokratične prenovbe Novo mesto, je na seji novomeške skupščine 27. novembra predlagal, da bi se delegati odpovedali sejninam v znesku 50.000 din in jih nakazali za poplavljen v novembrski vodni ujmi. Predlog je bil soglasno sprejet.

Beti za svojo čistilno napravo

Stroški čiščenja Betinih odplak so veliki, učinka pa ni nobenega, zato so se v Beti odločili, da bodo zgradili svojo čistilno napravo

METLIKA — Z metliško čistilno napravo so križi in težave že ves čas, odkar je začela delati. Ta naprava, ki naj bi pripomogla k temu, da bi odplake, ki gredo skozi, v Kolpo odtekale nenevarne za okolje, ni tako rekoč nikoli opravljala svoje funkcije. Prav zato tudi še danes nima uporabnega dovoljenja.

Za to, da ta naprava ne deluje tako, kot naj bi, že vseskozi vsaj posredno krivijo Beti kot največjega odvajalca odplak na čistilno napravo. Zaradi tega, ker Beti s svojimi odplakami — v glavnem gre tu za uporabljeno tehnološko vodo — tako rekoč zaliva metliško čistilno napravo, ki ni projektirana za take količine, onemogoča vsaj kolikor toliko uspešno čiščenje ostalih odplak, ki iz Metlike prihajajo na čistilno napravo. Biološki del čiščenja te prevelike količine kar odplavijo, mehansko čiščenje pa ob takih količinah zaleže toliko kot nič, o čemer govorijo tudi analize učinkov čiščenja, ki so jih že večkrat opravile razne strokovne institucije oziroma inšpekcijske službe. Najbolj radikalni nasprotniki sedanje metliške čistilne naprave pravijo celo, da bi bila največja korist te naprave, če bi jo takoj ustavili.

V Beti so se na račun njihovih velikih količin odplak v teh letih že dobobra

Italija sedaj že v Mačkovcu

Pavlinova kombinacija gostinstva in trgovine

MAČKOVEC — Le redko trgovino pospremi ob rojstvu tako slavnosten in bogat kulturni program, kot se je to zgodilo Pavlinovu butik Pia v Mačkovcu prejšnji ponedeljek. Ob krstu ji je zapel Dolenjski oktet, izrazne ritmične plesje je zaplesala Mojca Hočevar, najbolj značilne primerke iz butikovih sortimanov so ob prijatni glasbi predstavili simpatični manekeni iz skupine Marka Klinca, vse skupaj pa je povezoval Silvester Polak. Številni gostje so imeli v za to priložnost v gledališko dvorano prirejenem Pavlinovem gostišču ta večer res kaj videti, čeprav je bil vrhunec večera prihranjen za konec, ko

Marija Pavlin in Silvester Polak

so se odprla vrata nove trgovine in so si lahko ob bogato založenih policah in stojalih napisali oči. Tudi tam pa ni šlo brez kulture, saj so si mimogrede lahko ogledali tudi razstavljene slike domačega slikarja Jožeta Kotarja. Kaže, da se bo treba na tako zmes kulture in komercializma kar navaditi in jo sprejeti kot nujnost časa, v katerem kulturi odmerja prostor bolj lastna iznajdljivost kot pa državna blagajna.

S Pio je italijansko blago prišlo tudi na Dolenjsko. So Novomeščanom sedaj prihrajena potovanja v Italijo, čakanje na meji in trepet pred carino? Marija Pavlin pravi takole: »V trgovini je sedaj 99 odst. italijanske blaga, od obutve, vseh vrst konfekcije, perila in modnih dodatkov do obleke za šport in rekreacijo. Seveda pa bom nabavljala tudi na domačem trgu. Vsekakor bom vztrajala pri kvalitetni ponudbi, ki jo bom skušala razširiti zlasti še na otroško konfekcijo pa tudi na drugo, če se bo izkazalo za potrebno. Upam, da ne bo podobnih ovir kot tokrat, ko je tovrtnjak z našo robo stal štirinajst dni na carini in smo morali zaradi tega prestaviti otvoritev.«

Nova trgovina se zdi, glede na dokaj ekskluzivno ponudbo, nekoliko odmaknjena od mesta, vendar Pavlinova meni, da je v določenih okoliščinah prav to prednost. Kot gostinski lokal je namreč lokacija že dolga desetletja poznana, in ker bo ta odprt še naprej, računala na stranke, ki se bodo z užitkom in s pridom prepustili eni in drugi ponudbi.

T. J.

Velik strah pred centralizacijo

Vrsta pripomb na osnutek nove slovenske ustave — Podpora dvodomnemu parlamentu in regijski ravni organiziranosti — Pozabljena socialna plat

NOVO MESTO — Javna razprava o osnutku nove slovenske ustave — za mnoge prekratka — ki se je močno prepletala ali se celo preusmerila v razpravo o napovedanem plebiscitu za samostojno in neodvisno Slovenijo, je zaključena. V novomeški občini jo je strnila občinska skupščina na seji 27. novembra, vse predloge in pripombe pa je posredovala republiški ustavnim komisiji.

Ob nekaj tovrstnih razpravah oz. okroglih mizah na občinski ravni so ustavno razpravo pripravili v 18 krajevnih skupnostih v novomeški občini, ki pa so bile slabo obiskane. Na omejenih skupščini je prvak novomeških socialistov Boris Dular dejal, da ne zaradi tega, ker ljudem ne bi bilo do tega, ampak se postavlja vprašanje funkcio-

Sklad pred startom

Na razpis je prišlo (pre)malo novih proizvodnih programov

NOVO MESTO — Občinski razvojni sklad, s katerim novomeška vlada želi spodbujati razvoj novih programov v obrti in podjetništvu, je zdaj tako rekoč pred tem, da pomaga startati prvim novim programom. To naj bi bili predvsem proizvodni, ki bi v vse večji zaposlitveni krizi dali čimveč novih delovnih mest, pa za deficitarne storitve ipd.

V občinski upravi so že obdelali 8 predlogov, ki so prišli na nedavno objavljeni javni razpis za pomoč iz razvojnega sklada. Med temi je le ena proizvodna dejavnost. Prav tako le ena proizvodna dejavnost je od petih programov, za katere obdelujejo dokumentacijo. Sekretar sekretariata za družbeni razvoj Novo mesto Andrej Kirm pravi, da so obetavnejše najave, saj je med 12 kar 7 proizvodnih programov, ki so v pričakovanju novih zaposlitvenih možnosti najbolj zaželjeni.

Kriteriji, po katerih bodo delili razvojna sredstva v obliki ugodnejših posojil, še niso natančno določeni. Komisija je menila, da je bolje, da pride najprej do programov in se potem odloči za pogoje, zagotavlja pa strogo namensko uporabo teh sredstev.

PO NOVI CESTI — Vas Brezovica v krajevni skupnosti Stopiče leži ob znožju Gorjancev med njivami, vinogradi in gozdovi. Do nedavnega so bile ponos vase le lepe hiše, že pred desetinami leti so dobili telefon, lepo asfaltno cesto pa so vslesno odprli minulo soboto. Krajevna skupnost je primaknila za asfalt, sami krajanji pa so prispevali še po 14.000 din na gospodinjstvo. Med krajanji so za napredek vasi najbolj zagnani Franc Hočevar, Jože Ovniček in Alojz Mežnar. Že naslednje leto bodo v vas napeljali vodovod. (Foto: J. Pavlin)

PRODAJNA RAZSTAVA ANDREJA GERBCA

ŠMARJEŠKE TOPLICE — V avli hotela Šmarješke Toplice bo do konca decembra razstavljal svoja slikarska dela Novomeščan Andrej Gerbec. Razstava je prodajna, tako da je dela mogoče kupiti.

Seveda naj bi bila ta čistilna naprava prilagojena za čiščenje tehnoloških odpadnih vod tekstilne industrije, s čimer imajo tudi v Sloveniji že nekaj malega izkušeni, stvari pa so bolj poznane v svetu in o tem obstaja tudi strokovna literatura. Skratka, Beti je že dobila tri ponudbe za tako čistilno napravo, ki so sedaj v fazi strokovne recenzije. Če bo vse po sreči, naj bi prihodnje leto Beti že imela svojo čistilno napravo. Po predvidevanjih naj bi sama čistilna naprava stala okoli 1,7 milijona nemških mark, celotna naložba, ki obsega tudi zmanjšanje porabe vode, energetsko varčevanje, reciklažo itd., pa okoli 2,5 milijona mark. Pri tem računajo tudi na nepovratna republiška sredstva iz tako imenovane ekološkega sklada, v katerega Beti že lep čas kar precej prispeva, neposredne koristi od njega pa do sedaj še ni imela.

čevanjem in s tem povezanimi stroški oziroma prihranki.

A. BARTELJ

ZBOR KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

DOLENJSKE TOPLICE — V soboto, 8. decembra, ob 18. uri bo v prostorih gasilskega doma v Dolenjskih Toplicah zbor Slovenskih krščanskih demokratov. Pogovarjali se bodo o življenju in delu v tem kraju v spremenjenih razmerah v Sloveniji, o usodnih odločitvah, ki so pred slovenskim narodom. Skupaj z gosti, krščanskimi demokrati iz Ljubljane, Novoga mesta in iz občinskih odborov SKD Dolenjske, bodo razmišljali o pravih poteh slovenske prihodnosti. Na zbor vabijo vse, ki jim ni vseeno, kako bomo živeli.

za dvodomni republiški parlament, v katerem bodo prišle do izraza tudi regije, in pa trinojvsko organiziranost v Sloveniji (lokalna samouprava, regija, republika oz. center). Regijska raven naj bi bila opredeljena iz republike navzdol, da bi bila ta takšno funkcioniranje tudi odgovorna, da ne bi bilo to nekakšno samoupravno povezovanje. Očitna je podpora parlamentarnemu, ne predsedniškemu sistemu, pa demilitarizaciji. Namesto da bi za šolstvo,

• **Mnogo je zahtev po opredelitvi soupravljanja delavcev v ustavi ter po tem, da mora ustava poudariti socialno državo. Jasno so tudi zahteve, da bi morala za sprejetje vrste ustavnih zakonov, ki bodo urejali zelo pomembna področja, veljati dvotretjinska večina, da bi bilo dosegeno nacionalno soglasje. To je sicer potrebno tudi za plebiscit, ki mora biti dobro pripravljen. Svetosti življenja, ki je sicer močno zaposlila in razdelila ljudi, po večinskem mnenju ni mesta v preambuli ustave.**

zaravstvo ipd. jemali še več iz žepov ljudi, naj bi za to raje namenili denar, ki gre na primer za vojsko, predlagajo socialisti.

Z. L.-D.

• **Demokraciji so škandali potrebni kot mestu odtoki za gnojnice. (Andreotti)**

• **Živeti z lipo v srcu in markami v nogavicah je velika nacionalna samoprevara. (Karbonate)**

S STAVKO DO OKTOBRSEKE PLAČE

NOVO MESTO — Štrajk, ki so se ga prejšnji ponedeljek ob 10. uri dopoldne udeležili vsi delavci Novoteksove Tkanine, je trajal do torka zvečer, ko je pričela delati nočna izmena. Takrat je bilo tudi že jasno, da plače, zaradi katerih so delavci šli v štrajk, bodo. Novomeška občinska skupščina, ki je v torko obravnavala predlog stavkovnega odbora, da bi dala garancijo za bančno posojilo, je sicer zavrnila hipoteko na sredstva iz občinskega proračuna, privolila pa je v hipoteko na nepremičnine, če bi se o tem banka in Novoteks sporazumela. Kot kaže, sta banka in Novoteks našla drugo, primernejšo rešitev, in tako so delavci že v sredo dobili 90 odstotkov plače v denarju ter deset v bonih, poleg tega pa še celoten regres, ki so ga zahtevali, izplačan tudi v bonih. Za tokrat se je Novoteks širšemu konfliktu sicer izognil, z izplačilom oktobrskih plač pa seveda niso rešene siceršnje likvidnostne težave, ki bodo, če ne bo nič storjenega, kaj hitro spet bruhnile na dan.

ZASTAVE — Da se po prvih svobodnih in demokratičnih volitvah diha na polna pluća, se pozna tudi po obešanju držav za državne praznike. Kratka analiza njihovega vihanja kaže, da je bilo prvega maja tu in tam še videti kak partijski prapor, v družbi z jugoslovanskimi in slovenskimi, za dan borca so v dolenski prestolnici vislele večina slovenske zastave (konec koncev smo se osvobodili brez bratske pomoči), za dan republike pa smo videvali kombinirano plapolanje jugoslovanskih in slovenskih trobojnic, kar morda kaže na posvajanje od Juge. Rdeči zastavi ni bilo niti za seme.

REKLAMA — Veseli nas, da je trgovina Gospodična upoštevala naš nasvet glede reklamnega gesla »Za generacijo, ki vrste po ugodnih cenah«. Zadevo so izvedli zelo inteligentno, odlično so jo rešili s piko, ki je bedati stavek pretvorila v dva povsem sprejemljiva. Zdej piše »Za generacijo, ki raste. Po ugodnih cenah.« Bravo! Vendar sta slovnica in slovensčina hudičeva past. Gospodična je, potem ko se je tako brljantno izognila prvi, takoj padla v drugo. V naslednjem stavku reklamnega sporočila namreč piše: »Sevedno pestra izbira«. Hudič je v tem, da se sevedno sevedno piše narazen.

OSTANKI — Župan Marjan Dvornik je izjavil, da se ostanki samoupravne in-doktriniranosti kažejo tudi v tem, da predstavniki uspešnih podjetij občinska uprava ne zanima niti toliko, da bi kdaj pa kdaj prišli na občino voščiti dobro jutro, medtem ko neuspešni gospodarji o občini kar preveč razmišljajo. Kako bi v protestu s kamenjem razbili občinska okna, recimo

Ena gospa je rekla, da so se starši otrok, ki bodo letos končali osemletko, razdelili v dva tabora. Tisti, ki imajo punčke, so za enodnevni končni izlet, starši fantkov pa za večdnevni. Noč ima pač svojo moč.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 8. decembra, bodo odprte v Novem mestu do 19., drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Market Dolenjska na Drski
- v Šentjerneju: Market Dolenjska
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjska
- V nedeljo bo v Novem mestu odprta od 8. do 11. ure prodajalna Pogača na Glavnem trgu 22.

Ker je sobota, 8. decembra, delovna, bodo vse prodajalne živili odprte do 15. ure.

Sprehod po Metliki

TUDI OB NEPRIJETNIH DOGODKIH ljudi ne zapusti zdravi kmečki humor, saj se vedno najde kdo, ki naredi iz resnega dogodka šal. Tako se je porodilo tudi domislica ob razpravi o tehnoloških presežkih v metliški občinski upravi. »Več kako bi lahko zaposlili odvečne ljudi iz metliške občinske administracije?« Nisanja se mi ne. »Enostavno: le črnomaljsko občino bi bilo treba okupirati in tam zaposliti Metličane.«

VSE VEČ METLIČANOV HODI nakupovati v Bratislavo. Da ne bi cariniki bškali po avtobusu, poskrbijo vodiči, ki pobirajo od vsakega potnika denar za podkupovanje podkupljivih mož, ki odločajo, kdo bo plačal carino in kdo ne. Udeleženci nakupovalnih izletov vedo povedati, da posameznik navadno da po štiristo kron, niso pa redki primeri, ko je treba potegniti iz denarnice tudi po sto mark.

MED NAJVEČJE ŠUŠMARJE ŠTE JEJO v metliški občini gradbene delavce — trgovce. Med slednjimi je kar nekaj takih, ki delajo dopoldne v Mercatorjevi trgovini, popoldne pa doma. Zgodi se, da trgovci dopoldne nagovarjajo kupce, naj se popoldne zgledajo v njihovi trgovini, kjer bodo lahko ceneje kupili robo.

STANOVALCI V KIDRIČEVEM NASELJU so prepričani, da je izgubil njihov kurjaček občutek za to, kdaj je toplo in kdaj hladno. Do tega sklepa so prišli, ker so radiatorji dobesedno pregreli, ko je januar naj 14. in hladni, ko je zunanja temperatura padla ničlo.

DA IMAJO LJUDJE DOLGE PRSTE, kaže tudi primer pokradenih sadik iz okolice novega poslovno-trgovskega centra. Še preden so ga za občinski praznik slovesno odprli, je nekdo izpulil kar precej sveže posajenih drevesnih mladec.

V KULTURNEM DOMU EDVARDA KARDELJA je nekdo odstranil doprni kip teoretičnega socializma. Po tem dejanju se je pričelo tudi govoriti, da bi bilo treba metliški kulturni dom preimenovali. Ljudje imajo največkrat v ustih ime Školski dom. Pod tem nazivom so stavbo na Pungartu poznali Metličani, prej ko so ji nadedli ime po Edvardu Kardelju.

Iz hleva na univerzo

METLIKA — Bogve kdo se je pred leti domislil enega od naših »genialnih« izumov in poem to »inovacijo« vgradil v samoupravni sporazum o socialnem varstvu. Po tem si morajo obrtniki in čisti kmetje socialno varnost zagotavljati sami. Tako imenovana družba si je po Pilatovu oprala roke, češ (čisti) kmetje so si revščine sami krivi in družba jim ni dolžna pomagati. Kdor misli drugače, naj si prebere samoupravni sporazum.

In neumnost iz tega krivičnega pilatovskega »sporazuma« (le kdo se je o tem s kom sporazumel in kje so bili takrat tisti, ki jih ta »sporazum« se kako prizadeva) delujejo še danes, čeprav naj bi bilo takih »samoupravnih« bedarij in krivic enkrat za zmeraj konec. Po njem na primer otroci obrtnikov in čistih kmetov načelno niso upravičeni do štipendij iz družbenih sredstev oziroma so merila, ki veljajo zanje, taka, da skoraj ne pridejo v poštev. Če pa hočejo kmečki in obrtniški otroci klub temu konkurirati za štipendije iz družbenih sredstev, morajo to posebej upravičiti. Ali morajo priložiti potrdilo zdravstvene ustanove, da gre za bolezen v družini, ali pa poročilo pristojne socialne službe o težkem socialnem položaju družine.

Tako je metliški Center za socialno delo pripravil za novomeški zavod za zaposlovanje poročila o socialnem oziroma zdravstvenem

stanju družine za 29 prosilcev za štipendijo iz družbenih sredstev iz kmečkih oziroma obrtniških družin. Toliko, 29 namreč, se jih je objavilo na metliškem Centru za socialno delo, vseh takih »spornih« prosilcev iz metliške občine pa naj bi bilo precej več, celo čez 50, vendar so ostali očitno obupali že prej in vse pustili v nemar. Morda pa je prav to tudi eden od namenov tega famoznega samoupravnega sporazuma. Za teh 29 je metliški Center, kot rečeno, naredil zahtevana poročila oziroma pridobil zdravniška potrdila, vendar na Centru nimajo povratne informacije, kakšna je bila nadaljnja štipendijska usoda teh prosilcev. Pri njih sta se objavila le dva, katerima štipendije niso odobrili, kaj in kako je z ostalimi, pa ne vejo. Poleg tega pravijo, da lahko dajejo kvalificirana poročila o socialnem stanju samo za tiste družine, ki so jih že prej obravnavali in za katere imajo ustrezne podatke.

Na zadnji seji občinske skupščine, ko je tekle beseda o teh vprašanjih, je kmet S Krasinca takole povedal: »Moj otrok si pri 10 letih hrano in stanovanje zasluži sam. Preden gre v šolo, gre v štal.« Da si bo lahko to zaslužiti tudi kmečki srednješolec in študent, bo pač treba štale postavljati še v bližini srednjih šol in fakultet ali pa kmečkim otrokom kar odkriti prepovedati nadaljnje šolanje.

A. BARTELJ

V občinski upravi še po starem

Delegati niso sprejeli odloka o reorganizaciji občinske uprave

ČRNOMELJ — Delegati črnomaljske občinske skupščine so bili vse prej kot zadovoljni z odlokom, ki so ga pripravili v Črnomlju in na osnovi katerega naj bi racionalizirali delo upravnih organov v občinski skupščini. Kritike so letele z vseh strani, iz vseh strank, kot rdeča nit pa se je vlekla misel, da bi se morali v Črnomlju bolj zgedovati po drugih občinah, kjer so bili pri racionalizaciji občinske uprave bolj agresivni. Rezultat vseh negodovanj pa je bil, da odloka niso sprejeli.

V Socialistični stranki so bili pred dilemo, če ima sploh smisel razpravljati in odločati o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov, ker se pripravljajo nova zakonodaja, ki bo vse, kar so si zamislili v Črnomlju, postavila na glavo. Kljub temu pa so imeli kopico pripomb. Tako po njihovem izid odloka ni razvidno, kaj pomeni nova organiziranost v finančnem smislu. Cilj bi moral biti poceni, racionalna uprava prijaznih ljudi. Notranje prerazporeditve pa so za laika le signal, da se bodo stroški še povečali. Veliko kritik je bilo tudi na račun novega oddelka, v katerega bi sodil le referent za varstvo okolja in urejanje prostora. Socialisti so predlagali tudi, naj bi imela izvršni svet in skupščina enega sekretarja in ne dveh, kot sedaj, niso pa se strinjali tudi z internimi vodji oddelkov, saj se s tem le povečuje število zaposlenih. Po njihovem bi načelniki lahko obvladali 10 do 15 ljudi.

Pripombe Stranke demokratične renovne se niso bistveno razlikovale od socialistov, poudarili pa so, da je vprašljiva smotnost sprememb, ki jih načrtuje v Črnomlju, tako rekoč skoraj tik pred reorganizacijo lokalne uprave. V Liberalno-demokratični stranki pa so bili toliko bolj presenečeni nad odločitvijo izvršnega sveta, da predloži skupščini takšen dokument, ker je bil ponujen s aparatu pokvarila.

VOJSKA IN PRAŠIČI — Prašičereja iz Klinje vasi je razobesila plakate, da prodaja prašiče po 29 din kilogram in da je treba k tej ceni prišteti še 3-odstotni davek za JLA.

NEPREGLEDANI HLEVI — Že desetletja ni bil v ribniški (pa tudi kočevski) občini opravljen niti en tehnični pregled zgrajenega hleva. Prav gnojnica iz hlevov pa najbolj onesnažuje podtalne vode in toredi tudi pitno vodo.

KRVODAJALSKA AKCIJA

KOČEVJE — Krvodajalska akcija v Kočevju bo 19. in 20. decembra v domu starejših občanov. Prijave krvodajalcev zbira občinski odbor Rdečega križa še do ponedeljka, 10. decembra.

Z dežurstvom za zdaj slabo kaže

TREBNJE — Na nedavnem zasедanju skupščine so delegati med razpravami poslušali tudi kritiko in rovač delovnega časa lekarnarjev v Trebnjem. Kot je dejal Jože Jerak, avtor omenjene kritike, bi bilo dobro za trebanjsko občino, če bi lekarna uvedla dežurstvo, da ljudem ne bi bilo treba včasih hoditi po zdravila v Novo mesto. V vodstvu Dolenjskih lekarnarjev v Novem mestu, kamor smo se obrnili po odgovor glede možnosti dežuranja v lekarni v Trebnjem, so zavrnili možnost, da bi v trebanjski lekarni na tak način razširili storitev. Za uvedbo dežurne službe ni niti denarja niti ljudi in tudi ne prostora.

Če torej Dolenjski zdravstveni center nima vsega potrebnega, bi si Trebanjci lahko pridržali lekarniška vrata odprta daljši čas samo tedaj, če sami premorejo denar za plačilo vsega, kar dežurstvo potegne za seboj. Če gre pri tem »mogoče« za nekaj dinarjev plačila za ustreznega človeka, ki bi moral to opravljati, kot je razpravjal delegat, ali gre za velike denarce, ki jih pa ni, je stvar posebnega izračuna.

Vse pa kaže, da bo do nadaljnjega z lekarniškim delavnikom ostalo po starem, to se pravi, da v njej ne bodo dežurali ponoči in ob sobotah oziroma nedeljah tudi ne po 15. oziroma 13. uri. Tudi če bi Trebanjci nekadoma ustrezno obogateli in če bi dokazali, da se tudi po navedenem času oglašva v lekarni dovolj strank in da je zato občini figo mar za dosedanja red, po katerem za vso Dolenjsko in Belo krajino dežura osrednja lekarna v Novem mestu, najbrž Trebnje ne bi moglo dvigniti svojega standarda lekarniške ponudbe. Zdej namreč Slovenija dobiva novo socialno podobo in verjetno — tudi žal — se bodo v tem spreminjanju Slovenci pogovarjali tudi kaj o ceni in upravičenosti decentraliziranja zdravstvenih storitev, med katere navsezadnje spada tudi delo manjših lekarn.

M. LUZAR

strani Demosa. Govorilo se je namreč, kako trdo bo Demos posegel v to področje. Demos je v svoj »zagovor« povedal, da se je ves čas vzemal za čim cenejšo, učinkovitejšo in moderno občinsko upravo. Ni pa se tudi strinjal s kritikami, da je v novi organiziranosti premalo poudarjena strokovnost.

Piko na i pri odločitvi marsikaterega

Vsi se čutimo izkoriščane

S kočevske razprave o novi ustavi in plebiscitu — Sodelovala Miran Potrč in Stane Vljaj

KOČEVJE — Miran Potrč, predsednik komisije republiške skupščine za ustavna vprašanja, in Stane Vljaj, sekretar odbora za lokalno samoupravo republiške skupščine sta podala uvodne misli v javno razpravo o osnutku ustave Republike Slovenije 25. novembra v Kočevju, nato pa tudi odgovarjala na vprašanja občanov.

V predlog nove ustave bo vneseno tisto, o čemer bo v javni razpravi doseženo enotno mnenje. O zadevah, kjer bo mnenje različno in na eno stran ne bo potegnila občutna večina, pa bo razpisan referendum, nakar bo v predlog vneseno mnenje, ki bo dobilo večinsko podporo.

V ustavi bo spet določilo, da je cerkev ločena od države. Svetovnega nazora, takega ali drugačnega, pa ne kaže zapisati v ustavo.

Določila o lokalni samoupravi so najbolj nedorečena, čeprav je bilo za razpravo o tem že pet mesecev časa. Zamisel pa je taka, naj bi bile občine manjše in bi jih bilo več. Navzgor, do republike, bi bile povezane s 25 vmesnimi regijskim členom (okrajem?), pa tudi navzdol bo lokalna samouprava lahko delovala, v mestnih četrtih, vaseh, vaških naseljih, krajevnih skupnostih itd. Bodoče občine naj bi imele manj pristojnosti in jih ohranile predvsem na komunalnem področju.

delegata pa je najbrž dodal socialist, ki je zatrdil, da z novo reorganizacijo občinske uprave prav nič ne pridobijo, saj se bo število zaposlenih — po tej reorganizaciji naj bi jih bilo 7 manj — zmanjševalo z naravno selekcijo, predvsem pokojem, ki bo naredila svoje, če odlok sprejmejo ali ne. Sicer pa je po njihovem odlok le odgovor na zahteve Demosa po racionalizaciji uprave. Tudi zatrdjevanja predsednika izvršnega sveta, češ da je bilo vedno rečeno, naj ne čakajo na republiško zakonodajo, niso prepričala delegatov, da bi glasovali za odlok o racionalnejši črnomaljski občinski upravi.

M. BEZEK-JAKŠE

Veliko je bilo vprašanj o plebiscitu. Razmere v Jugoslaviji so takšne, da se vse republike čutijo izkoriščane, ker ni čistih računov; možno je vsiljevati odločitve s preglasovanjem, vsi se med seboj obtožujejo, nezaupanje je globoko. Zato je rešitev le v samostojnosti posameznih republik, ki se bodo nato lahko spet povezovale na osnovi enakopravnega dogovarjanja.

KOČEVCI O USTAVI — Osrednjo razpravo o osnutku slovenske ustave v Kočevju je organizirala občinska skupščina. Vodil jo je predsednik občinske skupščine Mihael Petrovič (v sredini), uvodne misli pa sta podala in odgovarjala na vprašanja magister S. Vljaj (levo) in Miran Potrč (desno). (Foto: Primc)

Krivec ni kriv

Huda kri ob priključenju telefonov

KOČEVJE — V Kočevju in okolici poteka priključenje novih telefonskih naročnikov. Poročali smo že, da bo priključenje potekalo v treh fazah, izven tega pa je izdelana še prednostna lista, na kateri je bilo najprej 30 občanov, ki opravljajo take poklice, da nujno potrebujejo telefon, in sicer so to delavci Hydrovoda, Komunale in Postaje milice. Od teh jih je približno polovica priključke že dobila.

Zaradi priključenja, ki ne poteka skladno s prednostno listo, je nastalo med pričakovalci telefona (skupno jih je 1.087) veliko razburjenje. Občani so se pritoževali pri krajevni skupnosti Kočevje in pri predsedniku občinske skupščine.

OSMEGA VSI DOMA — 8. decembra (sobota) mora biti od vsakega stanovanja v stolpnih v Kidričevi ulici od 6. ure dalje vsaj po en član gospodinjstva doma. Ta dan bodo namreč urejali notranjo telefonsko instalacijo v teh stavbah.

Vsi kritiki so izražali prepričanje, da je glavni krivec za nespoštovanje prednostne liste direktor kočevske pošte Marjan Krivec.

Nedavni razgovor odgovornih predstavnikov je med drugim pokazal, da Krivec ni kriv za nespoštovanje prednostne liste, saj ekipa monterjev iz Kočevja dobiva naročila za priključenje telefonov naravnost iz PTT-Ljubljana, PE Telekomunikacije. V razgovoru je bilo dalje ugotovljeno, da je možno hitro ugoditi le naročnikom s prednostne liste, ki jih bo zajela prva faza priključenja. V drugi fazi priključenja so območja, kjer bo možno priključevati z nekaterimi dodatnimi ureditvami, v tretji pa območja, do koder je treba telefonske linije šele napeljati. Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo odgovorni pri PTT preverili, če v nekaterih primerih le ne gre tudi za zlorabo (ali podkupovanje monterjev), saj so dobili telefonske priključke nekateri, ki niso na prednostni listi, in taki, ki so dobili telefon prej, predno so sploh priključek plačali.

J. PRIMC

Volk ob celi kozi najbrž ne bo sit

Kakšna bo usoda zemljišča za obrtno cono?

ČRNOMELJ — Že tri leta tečejo v Črnomlju razprave o obrtni coni Pod gozdom. Medtem ko je bil osnutek odloka o prenehanju lastninske pravice nad zemljišči, na katerih naj bi zrastle obrtne delavnice, avgusta zavrnjen, se je novembra skoraj z enakomerno znova znašel na delegatskih klopeh.

Odgovorni občinski možje so vmes sicer opravili usklajevalni sestanek z lastniki zemljišč, na katerem so se dogovorili, da lastniki ne bodo ovirali strokovnih organov in izvajalcev pri izvrševanju del na sedaj že njihovih zemljiščih, da bodo imeli sedanji lastniki prednostno pravico, da se zainteresirani za parcele dogovarjajo neposredno z lastniki, da je financiranje projektov in infrastrukture na omejenem zemljišču zadeva občine. Vse to pa naj bi lastniki potrdili s pisno izjavo, a se je od 28 na občino vrnilo le 17 izjav. Povrh tega je prišel še apel krajanov, da so proti hrupni obrti, proti preklopavanju po urejenih vrstah, da ni dovolj interesov za nakup parcel itd. Ker so torej odgovorni občinski možje zaslužili, da bodo zapleti že od dogovarjanja o odkupu zemlje in njeni ceni naprej, so znova ponudili delegatom v sprejem odlok o prenehanju lastninske pravice nad zemljišči Pod gozdom.

Morda je bila to poteza izvršnega sveta zares dovolj pretehtana, toda ne toliko, da bi se za sprejem odloka odločila več kot peščica delegatov. Pomislekov je bilo veliko: ali ni del Črnomlja Pod gozdom bolj primeren za stanovanjsko naselje kot za obrtno območje? Toliko bolj, ker nekateri s prstom že kažejo na zazidalno območje na Štorovem hribu, le streljaj od Belta, kjer pa naj bi v središču industrijskega področja zrastle stanovanjske hiše. Poleg tega lastniki menda sploh niso proti odkupu zemlje, če je seveda tak družbeni interes, vendar ne potrebujejo občine kot posrednika pri prodaji. Za ceno naj se z lastnikom dogovarja kupec, ki bo občini tako in tako plačal prispevke, ki ji gredo.

Logika izvršnega sveta pa je povsem drugačna, in sicer naj bi bilo njegovo »poslanstvo«, da bi po čim ugodnejših cenah zagotovil parcele za drobno gospodarstvo in infrastrukturo na njih. To vse že drži, toda tudi lastniki zahtevajo pravično plačilo za svojo zemljo. In kakšna naj bi bila cena? Če bi bila zares pravična, torej takšna, da bi bili sedanji lastniki z njo zadovoljni, najbrž ne bi smela biti tako nizka. Po tej logiki pa bi bilo izvršnemu svetu najbrž težko nastiti volka, koza pa bi kljub temu ostala celi. Nekaj si bodo gotovo morali izmisliti ali pa bo odlok o prenehanju lastninske pravice še v tretje zavrnjen.

M. BEZEK-JAKŠE

O PLEBISCITU

RIBNICA — Občinski odbor Demosa Ribnica vabi na javno tribuno, ki bo jutri ob 18. uri v prostoru TVD Partizan Ribnica. Pogovarjali se bodo o plebiscitu, ustavi Slovenije in sindikalnem pluralizmu. Kot uvodničarje so s sodelovanjem povabili dr. Jožeta Pučnika, dr. Franca Miklavčiča in Toneta Frantarja.

Kočevsko gospodarstvo na psu

Itas: »Stečaj bo, a proizvodnja teče naprej« — Odločitev te dni — Več podjetij ima težave z izplačilom plač — Se je začela serija stečajev?

KOČEVJE — Informacija SDK o poslovanju kočevskega gospodarstva v prvih devetih mesecih letos ugotavlja, da je stanje vedno slabše. Tako je imelo gospodarstvo več odhodkov kot prihodkov, 26 pravnih oseb s 4.233 delavci je imelo skupaj 178.744 din izgube (največ, dobro tretjino, Itas). V primerjavi z izgubo pa akumulacije skoraj ni, saj znaša le 6,7 milijona din (3,8 odst. izgube, medtem ko je znašal konec minulega leta ta odstotek še skoraj 22).

Kočevsko gospodarstvo bi, če bi hotelo pokriti izgubo, potrebovalo kar 27-krat več akumulacije. Povprečni čisti mesečni osebni dohodek se je realno znižal za skoraj 30 odst.

POMOČ ŠE ZBIRAJO

KOČEVJE — Zbiranje pomoči za poplavljenca v občini Kočevje še traja. Do praznikov je bilo zbranih že okoli 120.000 din samo po krajevnih organizacijah in aktivih RK. Nekateri organizacije so zbrani denar že nakazale na zbirni republiški račun, večina denarja pa je le ostala v občini in ga bodo porabili za gradnjo, opremo itd. hiše za družino Vršnik iz Luč. Med drugim so Vršnikovim že poslali 160 kg krompirja in vrečo koruze, kar so zbrali na območju Predgrada, 7.000 kg sena pa bodo odposlali, ko bodo Vršnikovi sporočili, da ga potrebujejo in ga imajo kje shraniti. Občani so ponudili tudi že nekatere rabljene, a uporabne dele opreme, kar bo odposlano, ko bo hiša zgrajena. Pomoč v oblačilih pa je zbrala in odposlala tudi kočevska Karitas.

VEČ O PREMOŽENJU

TREBNJE — Trebanjska občinska komisija za denacionalizacijo in ugotavljanje povojnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti v občini Trebnje se je sestala in sprejela sklep, s katerim se obravnava na ustanove in posameznike, naj jo obvestijo o pogrešanih. Doslej je prejela dve prijavi o pogrešanih ljudeh. V večjem številu so ljudje prijavili odvzete nepremičnine, in sicer je bilo letos od 6. julija do 22. oktobra skupno 363 vlog o tem.

Direktor Itasa Franc Ahac je na seji IS sicer poudaril: »Stečaj bo, a proizvodnja teče naprej,« vendar je dodal, da je Itas odvisen od odločitve upnikov, do katere mora priti še pred prazniki (dnevom republike). Izrazil je prepričanje, da bodo pogovori uspešni in da bo proizvodnja kljub stečajnemu postopku potekala nemoteno naprej, in sicer v novih proizvodnih enotah. Naročil imajo namreč dovolj, celo največ v vseh zadnjih letih (ponekod za leto naprej, drugod pa za 9 mesecev dela), obetajo pa se še nova naročila. Poudaril je, da je v Itasu preveč rezijskih delavcev in da bi morali z manj delavcev več narediti. Zvedeli smo, da je od 700 delavcev prezeška kar 200 do 300.

J. PRIMC

Začenjajo pod nebesnim svodom

Ustanovni sestanek stranke krščanskih demokratov v Trebnjem — Obljube za prostor — Razvoj, manj socialnih razlik in možno sodelovanje

TREBNJE — Tu so 23. novembra letos ustanovili občinski odbor slovenske krščanske demokratske stranke in s tem je prenehal delovati trebanjski iniciativni odbor te slovenske politične partije, ki so ga osnovali pet minut pred dvajseto pred letošnjimi aprilskimi volitvami.

Novembrski ustanovni je prisotnovalo 50 ljudi in med temi so bili mag. Pavle Bratina, tajnik Slovenske krščanske demokratske stranke, Marjan Dvornik, predsednik SDK za Dolenjsko, Vlado Starešinič, tajnik črnomaljskega Demosa, in delegacija trebanjske podružnice Slovenske kmečke zveze, ki jo je vodil Tone Strah, njen predsednik.

Prostor za omenjeni nedavni ustanovni sestanek so skicateljci poiskali v sejni sobi v stavbi trebanjske občinske skupščine. Drugje delovnih prostorov za trebanjska stranka z možnim širokim zaledjem tudi nima, kot poudarjajo v strankinem vodstvu. »Na zadnjem zasédanju občinske skupščine so sicer obljubili prostore strankam v stavbi bivših družbenopolitičnih organizacij. Ti obeti pa pomenijo za zdaj dolgoročno rešitev, ker ta trenutek celoten trebanjski Demos nima delovnih prostorov, čeprav jih potrebuje,« obžaluje nekatera dej-

razlikami pa spada v vero in upanje trebanjskih krščanskih demokratov.

Z gospodarskimi recepti ne posiljujejo precej določno. »Na vodila namesta v gospodarstvu kot tudi v politiki naj pridejo strokovnjaki, ki čutijo odgovornost za svoja dejanja in ki niso obremenjeni z nikakršno preteklostjo. Mi kot stranka ne moremo narediti lastnega

Na ustanovitvenem sestanku so poudarili, da stranka ni nikakršna klerikalna organizacija, ampak je sodobna politična stranka evropskega tipa. Izvolili so 9-članski odbor in v njem za predsednika Francija Smoliča in za podpredsednika Marjana Zupančiča.

konkretnega načrta za rešitev nekaterih perečih gospodarskih problemov v občini. Lahko pa s svojimi strokovnjaki sodelujemo pri uresničevanju načrtov, ki jih ima in ki jih bo naredila občinska vlada.«

M. LUZAR

Skupščina tokrat v dveh delih

Dolgi dnevni red je bil pretrd oreh za predpraznično sejo — Ščitijo orožje TO — Razprava o poplavah, družbenih dejavnostih in poslovniku

BREŽICE — Novembrska seja občinske skupščine se je začela na nekoliko nenavaden način. Župan Ivan Tomš je namreč navzoče seznanil z odločitvijo armadnega vodstva, da morajo občine, ki še niso predale armadi orožja teritorialne obrambe, to storiti do določenega roka. Kdaj se ta rok izteče, delegati niso izvedeli, povedano pa jim je bilo, da Slovenija na namerava predati orožja. V občini so zato uvedli povečano stopnjo vojne pripravljenosti.

Po sila resnem uvodu je sledila malce preveč neresna, dobro uro trajajoča razprava o dnevnem redu. Večina delegatov si je bila edina, da je 15 točk dnevnega reda nekoliko preveč za predpraznično popoldne, po drugi strani pa se je neresnih zadev nabralo že toliko, da so nekateri predlagali še razširitev dnevnega reda z razpravo o brezposelnosti, o občinskem proračunu ter še čem. V delegatskih vrstah je bilo slišati tudi mnenje, da bi seja morala biti že prej, in ne na vsaka dva meseca. Končno so se dogovorili za dnevni red, ki ga bodo nadaljevali še na jutrišnji seji.

Izvoz rešuje krško Libno

Povečanje še za 13 odst. — Mnenje direktorja

KRŠKO — Slovenska tekstilna in konfekcijska industrija je bila že nekajkrat pokopana, pa vedno znova dokazuje svojo vitalnost. Res je, da tekstilcem ne cveto sanje rožice, ampak za sedaj imajo delo in tudi plače še dobivajo, medtem ko nekaterim, v prejšnjih časih še kako reprezentativnim panogam, zmanjkuje sape. Krška Libna pa je med tovarnami novomeškega Laboda še za kanček boljše od drugih.

Direktor Libne Edo Komočar ne skriva zadovoljstva, kajti krška tovarna pomeni za ostale Labodove tovarne neke vrste vzor. Pravzaprav ne gre za nobene posebne skrivnostne prijeme, marveč za pridno delo. V tej tovarni so namreč že dosegli evropske norme in

Edo Komočar

izkoristek delovnega časa. 370 delavk je v prvih devetih mesecih tega leta izdelala natanko 469.391 ženskih bluz. Lahka ženska konfekcija tvori ogrodje proizvodnje v tovarni, poleg tega pa predelujejo tudi jersey za športni program. V zadnjem času so uspešno vpletali tehnologijo vezanja emblemov, in to izključno za izvoz.

»Tudi sicer nam izvoz v teh časih ogromno pomeni,« pravi direktor Komočar. »Imamo pa to srečo, da smo se začeli na tuje trge preusmerjati že pre dvajsetimi leti in nam ti trgi niso več uganka. Predvsem delamo dodelavne posle za firme Ppaiffle, Erfo in Del Mol, vse tri so iz Nemčije. Oni si želijo še širjenje sodelovanja, kar seveda v celoti sprejemamo. Tuji partnerji nam namreč zagotavljajo, da bomo imeli delo, redno plačujemo itd. Domači trg pa se nam zapira in v planu za prihodnje leto smo zapisali, da bomo na tuje trge plasirali že 73 odst. naše proizvodnje, medtem ko smo letos izvozili 60 odst. naše proizvodnje.« Kot zanimivost je seveda treba omeniti, da je Labod izdelal 120.000 bluz za Lufthansine stewardese, od tega so jih izdelali 30.000 v Krškem.

VIKTOR ŽAKELJ O PLEBISCITU

SEVNICA — Sevniška socialistična stranka vabi vse občane, ki jih zanima osnutek slovenske ustave, o kateri je bila javna razprava zaključena konec novembra, ali pa bi radi zastavili vprašanja glede predvidenega plebiscita za samostojno in neodvisno Slovenijo, na javno tribuno, ki bo v petek, 7. decembra, ob 18. uri v mali dvorani v prizidku gasilskega doma v Sevnici. O teh zelo aktualnih temah bo za uvodno razlago poskrbel iskrivi predsednik Socialistične stranke Slovenije Viktor Žakelj, ki bo seveda rad odgovoril na sleherni vprašanje.

som dogovora za zgraditev levobrežnega nasipa do Sotle. Delegati so zahtevali, naj občinski izvršni svet aktivno sodeluje pri analizi vzrokov za poplave.

● **Občina Brežice je do seje prejela 17 milijonov pomoči, nova sredstva pa pričakuje že v tem tednu.** Denar se bo porabil samo namensko, za občane predvsem v obliki naročilnic za talne obloge, pohištvo, obleko itd. Koliko odstotkov od ocenjene škode bodo dobili v obliki pomoči, zaenkrat še ni jasno. Vse je odvisno od zveznih sredstev.

Če se bodo gradile HC, je treba poskrbeti, da nasipi ne bodo propustni, ki so sedaj, poleg tega pa ne bi smeli dovoliti, da je gladina Save višja kot Čateško polje, saj to občutno vpliva na podtalnico. **B. DUŠIČ**

KAKOVOST PADA

KRŠKO — Posavski inšpektorji ugotavljajo, da se močno slabša kakovost živil. Vendar padanje kakovosti lahko ugotavljajo le po organoleptičnem videzu, manj pa z analizami, ki so izredno drage in inšpekcije zanje nimajo denarja. Tako su ugotovili slabo kakovost Gavriločeve salame v Agrariji v Brežicah. Jutranjka iz Sevnice pa je prijavila slabo kakovost mesnega narezka gala, ki so ga nabavili v Mercatorju v Sevnici.

PROSLAVA

KRŠKO — Krški M-Agrokombinat praznuje letos 25-letnico obstoja in delovanja. Ob tej priložnosti bodo v Delavskem kulturnem domu v Krškem pripravili proslavo, ki bo v petek, 7. decembra, ob 17. uri.

MANJŠA PROIZVODNJA CELULOZE

KRŠKO — V krškem Vidmu so 26. novembra ustavili oz. omejili proizvodnjo smrekove celuloze, kar bo trajalo do 6. decembra. V Vidmu pojasnjujejo, da je to normalen ukrep v primeru neugodnih tržnih razmer, ki se ga poslužujejo tudi vsi svetovni proizvajalci.

Ne na škodo suverenosti slovenske države Borci o ustavi

KRŠKO — 19. novembra se je v Krškem zbralo 120 članov borčevskih organizacij iz Posavja. Živahna razprava je bila namenjena predlogom in pripombam k osnutku ustave in zavzemanju stališč do aktualnih političnih dogajanj. V razgovoru so sodelovali tudi člani predsedstva republiškega odbora ZZB NOV in Danilo Sitar, predsednik komiteja za družbene dejavnosti in član krškega izvršnega sveta.

Zbor je podprl vsa stališča, ki jih je o predlogu in pripombah sprejel republiški odbor. Podprl je osnovne opredelilve predloga, obenem pa soglasno ugotovil, da predlog ne zagotavlja nujne ustavne podlage za urejanje položaja borcev in žrtev fašističnega preganjanja. Prisotni so zahtevali, da se opredeli odgovornost države za spominška obeležja

Razprava je pokazala, kako globoko borci doživljajo sodobne delitve znotraj Jugoslavije. Prepričani so, da ne smemo dovoliti podiranja mostov, ki nas vežejo zgodovinski in ekonomsko na istem geografskem prostoru z ostalimi narodi. Jasno pa so dejali, da kakršnokoli povezanost v bodočnosti ne sme biti na škodo popolne suverenosti slovenske države. V razpravi so izrazili odklonilno stališče do ponovnih delitev med vojno sprtih strani, ki jih je ponestrčeni poskus »sprave« marsikje ponovno oživil. Temu je po njihovem dobrotvalo neurgumentirano in ne dovolj raziskano prikazovanje povojnih dogodkov, po drugi strani pa zanikanje pomena NOB in vsega, kar je bilo v povojnem razvoju vendarle pozitivno. Prisotni so bili zaskrbljeni zaradi konfliktov med vojaškim vrhom in slovensko vlado, zato so pozvali k strpnemu in nestranskemu reševanju tako občutljivih in lahko tudi usodnih vprašanj. Na zboru so izrazili željo, da bi v prihodnjem letu vlada zagotovila dostojno počastitev 50-letnice začetka boja slovenskega naroda na strani antifašistične koalicije, boja za preživetje in za ohranitev svobode. **B. D.**

V PRIMERU POPLAV VEČ NEVARNIH TOČK

BREŽICE — Ob zadnjih poplavih so Brežičani opozorili na nekatere nevarne točke. Ena izmed njih je visoka škarp nad cesto Krška vas — Čatež, ki je že precej stara in bi jo hudo deževje utegnulo razmočiti. Prof. Marjan Gregorič, ravnatelj Posavskega muzeja, je opozoril tudi na staro mestno obzidje. Konec 13. in v začetku 14. stoletja je bilo dobro vzdrževano, nakar po padcu moči mesta za to ni bilo več sredstev. V poplavi 1778. je voda odnesla del obzidja in vsa zgodba se je ponovila še v šestdesetih letih. Ob zadnji poplavi je v vodah pod gradom spet prdrila vse do mestnega obzidja. Tako je bil ogrožen del mestnega jedra, ki leži na mehkih tleh in prav lahko zdrsi navzdol.

Notranje rezerve?

SEVNICA — V sevnški Komunalni so že v lanskem zadnjem četrtletju zabeležili izgubo pri opravljanju komunalnih dejavnosti, predvsem v obračunskih enoti Vodovod in kanalizacija, izguba pa se je letos še povečala in je v prvih devetih mesecih letos znašala 645.877 dinarjev.

Vršilec dolžnosti direktorja Komunale Miro Dobovšek je sevnško vlado lestežka prepričal, da je končno vendarle sprejela predlog za povišanje cen komunalnih storitev, in sicer vodarine za 31, kanalščine za 25 in odvoza smeti za 23 odstotkov. Stroški komunalnih storitev naj bi se po izračunih za 4-člansko družino, ki porabi povprečno 15 m³ vode in razpolaga z okrog 85 m² stanovanjskih površin, v avgustu (ob povprečni slovenski plači) dvignili v družinskem proračunu za 1,4 na 1,8 odstotka.

Dobovšek je na vprašanje, koliko je resnice v govoricah, da si v Komunalni delijo lepe plače, v bilancah pa prikažejo rdeče številke, odvrnil, da to ne bo držalo, saj je njegova plača znašala nekaj preteklih tisočakov, smetariji pa dobi jo okrog 5.800 dinarjev. Po zahtevah nekaterih članov vlade, da bodo morali tudi v Komunalni temeljiteje preveriti, kakšne so še notranje rezerve v tem 32-članskem kolektivu, so sklenili, da morajo do konca januarja 1991 v Komunalni pripraviti analizo oz. program racionalizacije poslovanja. **P. P.**

ZBOR SEVNIŠKIH SOCIALISTOV

SEVNICA — V petek, 7. decembra, ob 17. uri bo v mali dvorani — učilnici v novem delu sevnškega gasilskega doma ustanovljen zbor Socialistične stranke Slovenije za sevnško občino. Stranka šteje 41 članov. Predsednik stranke Janko Rebernik samokritično ugotavlja, da so bili pre malo aktivni, da so preveč čakali na republiške usmeritve, čeprav je tudi res, da so bili prepuščeni bolj sami sebi. Na jutrišnjem zboru bodo sprejeli program dela, pravila stranke in izvolili novo vodstvo.

Delegati so omagali na pol poti

Po peturnem zasedanju skupščina »predelala« samo pol dnevnega reda

KRŠKO — Potem ko so delegati krške občinske skupščine na 8. redni seji 27. novembra ob 8. uri zvečer in po več kot petih urah razpravljanja prilezli do polovice dnevnega reda, je predsedujoča Vida Ban prekinila zasedanje. Če je samo zapravil čas cena za povsem svežo demokracijo, potem je v redu. Če pa gre za neresnost in nezrelost, potem bo cena gotovo višja.

Tako, kot je že v navadi, se je namreč tudi to pot dogajalo, da so bila proceduralna vprašanja glavna vsebina seje. S predlogi, tako kot je že v navadi, je začel poslanec zelenih Silvo Mavsar, ki je predlagal, da se odgovori na delegatska vprašanja ne uvrščajo več na konec dnevnega reda, marveč na začetek. Zahteval je še, naj bo pod odgovori podpisana odgovorna oseba, in terjal pravico, da so delegati lahko tudi nezadovoljni z odgovori. Hkrati je terjal, naj se z dnevnega reda umakneto osnutki odlokov o organizaciji in delovnih področjih upravnih organov in sekretariata skupščine občine Krško. Delegati so njegove pripombe podprli, le da so omenjena odloka kljub vsemu uvrstili na dnevni red. Precej zapletov je bilo tudi okoli predloga, naj bi na dnevni red uvrstili podražitev stanarin v občini. Po ponovnem glasovanju so se odločili za to, da gre zadeva na dnevni red, in to kljub temu, da je eden izmed delegatov protestiral proti takemu načinu dela.

Potem so delegati sprejeli dnevni red, nakar so začeli razpravljati o zapisniku prejšnjega zasedanja skupščine. Tudi to pot ni manjkalo pripomb. Delegati niso bili zadovoljni z nekaterimi odgovori na vprašanja delegatov. Sporni naj bi bili odgovori glede gradnje kabelske TV. Mavsar je dejal, da je razočaran nad odgovori, kajti ni pravega odgovora na vprašanje o adaptaciji šole v Koprivnici, o ključu za delitev stanovanj na Bohoričevih, o tem, koliko denarja sklada stavbnih zemljišč je bilo porabljenega za nakup stanovanj UNZ in JE Krško itd. Predsednik izvršnega sveta Franc Černelič pa je na to dejal, da se marsikaj nanaša na minulo obdobje. Objubil je dokončne odgovore, da so se okoli Sklada dogajale »nekateri izredno grde stvari«, o katerih bo slej ko prej prišlo vse na dan.

Največ razprave je bilo o osnutku odloka o organizaciji in delovnih področjih upravnih organov. Predsednik izvršnega sveta Franc Černelič je dejal, da bodo delegati s sprejemom odloka, ki naj bi na eni sami seji prešel oba fazi — osnutek in predlog — omogočili delovanje izvršnega sveta. Franc Pavlin, predsednik sekretariata za občo upravo, pa je potem podrobneje pojasnil vse skupaj. Z reorganizacijo naj bi preprečili združevanje razvojne in upravne funkcije, upravne organe pa naj bi depolitizirali. Pavlin je objubil zmanjšanje števila sekretariatov pa tudi delavcev v državni upravi, končna posledica pa naj bi bila večja ekonomičnost delovanja in večja učinkovitost. Kljub temu da so predstavniki izvršnega sveta rotili

● **Veliko bolje je nikoli imeti kot izgubiti.** (Hebbel)
● **Od te demokracije je dobro vsaj to, da smo si politične kariere pravilno razdelili.** (Pintar)
● **Zakon o privatizaciji vodi v državljansko vojno.** (G. Stanič)

Znanje je še najboljša naložba

Dan delavcev v vzgoji in izobraževanju sevnške občine — Priznanja jubilatoma

VRH NAD BOŠTANJEM — »V vzgoji in izobraževanju pri nas je bilo preveč eksperimentov, ki jih je razviti svet že davno opustil,« je povedala slavnostna govornica, predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijović na srečanju okrog 170 delavcev, zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v sevnški občini. Županja je še poudarila, da bo le treba spoznati, da je vlaganje v znanje najbolj donosna naložba, zato bi se tega morali zavzeti pri ustvarjanju boljših gmotnih razmer, saj »financiranje vzgoje in izobraževanja ne sodi v porabo!«

Opozorila je, da bi se z boljšo organiziranostjo mreže šol verjetno dala doseči vsaj enaka kakovost izobraževanja, kakršni smo priča zdaj. Tako kot predgovornik Ivan Šnuderl, ravnatelj boštanske osnovne šole, ki je bila organizatorica prijetnega srečanja pri Martinu Dolinšku na Vrhu nad Boštanjem, je tudi sevnška županja izrekla več spodbudnih besed o pomenu vzgoje in izobraževanja. Še posebej pa se je zahvalila jubilatoma za 20- in 30-letno uspešno delo.

Sava Kladnika, v imenu nagrajenih jubilatov se je zahvalil Franc Bastardi. **P. P.**

PACKA IN FENIX — Konec preteklega tedna je postala Sevnica bogatejša za dve prodajalni. V petek je Miloš Dernovšek ml. na Kruljevinu na Glavnem trgu odprl lično urejeno trgovino »Packa« s papirno konfekcijo, knjigami, igračkami, bižuterijo in fotokopiranjem. V soboto pa je Jani Šerjak v hiši Kosančičevih v Kvedrovci ulici (pri TVD Partizan) imel v prodajalni »Fenix«, kjer bo prodajal precej blaga iz uvoza ljubljanske firme Avtotehna in vodovodnoinstalacijski material, že kar nekaj kupcev. Na posnetku: otvoritev Fenixa, kjer je predsednik sevnške vlade Marjan Kurmik pohvalil podjetnost investitorjev in novih obrtnikov, vodilna moza Avtotehne, Boris Feko in Štefan Kranjc, pa sta razgrnila še nekaj načrtov te priznane hiše. (Foto: P. P.)

ŠKORNIJI — Katastrofalna poplava postregla z obilico dramatičnih dogodkov in seveda tudi komentarjev. Iz nekaterih podjetij so se delavci pridružili, češ za tiste, ki se vozijo z mercedesi in dragimi avtomobili, že ne bomo delali, saj bi vsaj avtomobile lahko umaknili... V poplavi zaradi prizadeta oseba se nam je pritožila, da se ne zdi prav, da bi vsem odtrgali od plače tiste dinarje za solidarnost, saj je bila odto vrata v vodi, medtem ko so nekateri morebiti namakali le kolena. Povejmo, ali so bili številni gasilci pri reševanju poplavljenec premočeni do kože, ker so imeli preperle, več kot 10 let stare škornje, ki dežne plašče, vendar se niso pritoževali.

PRIZNANJA JUBILANTOM

Predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijović izročila priznanje Silvestri Štiru iz Šentjanške osnovne šole (na desni) za 30-letno delo v vzgoji in izobraževanju. (Foto: P. P.)

IZ BREŽIŠKE POKODNIŠNICE

V času od 23. novembra do 1. decembra so v brežiški pokodnišnici rodile: Ana Bogovič z Malega Kamna — Tomaž Nuška Hrastovšek iz Brežic — Žano, Antonija Jazbec iz Prsedloda — Janjo, Draga Zorka iz Pristave — Brigito, Iva Džandžić iz Šenkovca — Frana, Maja Levičar s Ceste — Uroša, Vesna Ruzar Dubrave — Renata, Alenka Cetin iz Dobre — Mitja, Evica Banovič iz Zdenca — Ivano, Danica Mustafič iz Bedra — Ano, Marjeta Hrušovar s Trške gore — Valerijo, Klavdija Ivačič s Senovega — Tadeja, Kata Radunovič iz Krškega — Krešimirja. Čestitamo!

Krške novice

SKUPŠČINA — Spet je bilo presunljivo živahno. Da ne bomo po nepotrebnem razburjali že tako in tako razburljivo občinski poslancev, bomo to pot navajali samo začetnice. Naj takoj na začetku povemo, da je bil tudi to pot precej glas postanelec g. M. A. V občinskem skupščinskem gradivu piše, da je poslanec ZKS ha, ha. Sicer pa je poslanec g. M. Š. opozoril našega ekskolega, naj ne polemizira poslanci. Naka je ekskolega seveda utrnil. Službica je le službica. Sicer pa je skupščinska zasedanja najbolje opremljeno funkcionar A. Ž. Na sejo je prišel v valting puloverju s kapitanskimi epoletami. Saj je zasedanje skupščine res podobno nekakšnemu jadraniu. Nične ne ve, kdaj ga bo konec in kam bo na koncu končevet zanesel skupščinsko barko.

SPET TITO — Titu smo nenehno sledi. In glej ga, vraga. Čedalje težje ga zaslediti. Večina Titovih slik je namreč varno spravljena po rotoparnicah in podstrešjih, tu in tam pa se tudi v uradni prostorih še najde kakšna slika. Izgovor za kaj Tito še visi, so pa tudi slikoviti. Ne zadnje smo slišali, da slike ne umakne ker bi na tistem mestu za njim ostal vel madež. Ko pa bodo prišli na trg kolektor takega formata, bodo Tita zamenjali. Lahko pričakujemo kmalu tak oglas: bro ohranjenega Tita, malo rabljenega zamenjam za kolektor.

Sevniški paberki

ŽAKELJ — Jutrišnja tribuna o slovenski ustavi in plebiscitu s predsedniko slovenskih socialistov Viktorjem Žakljem v sevnškem gasilskem domu naj bi se tako vsaj upamo — ne sprejela v kovne političnega kapitala posameznih strank, kdo je bil prvi in najpametnejši pobudih za sprejem tako usodnih odlokov za slovenski narod. Dobro pa bi bilo če bi ljudje zvedeli čimveč o plusih in minusih na tak način potrjene »volje ljudstva«, kajti zdaj je kar precejšnja zmeda celo negotovost pri tistih, ki so z vsem ssem za samostojno Slovenijo.

ŠKORNIJI — Katastrofalna poplava postregla z obilico dramatičnih dogodkov in seveda tudi komentarjev. Iz nekaterih podjetij so se delavci pridružili, češ za tiste, ki se vozijo z mercedesi in dragimi avtomobili, že ne bomo delali, saj bi vsaj avtomobile lahko umaknili... V poplavi zaradi prizadeta oseba se nam je pritožila, da se ne zdi prav, da bi vsem odtrgali od plače tiste dinarje za solidarnost, saj je bila odto vrata v vodi, medtem ko so nekateri morebiti namakali le kolena. Povejmo, ali so bili številni gasilci pri reševanju poplavljenec premočeni do kože, ker so imeli preperle, več kot 10 let stare škornje, ki dežne plašče, vendar se niso pritoževali.

POBUDE — Republiški poslanec zboru občin dr. Cveto Gradisar nas je presil, naj obvestimo ljudi, ki bi imeli morebiti kakšne pobude ali vprašanja, da se lahko obrnejo nanj tudi na domu — na Glavnem trgu (hiša nasproti sodišča) ali po telefonu 81-260.

Dva umetnika (po smrti)

Mineva leto dni, kar sta s prizorišča človeškega življenja za vselej in eden za drugim odšla slovenska likovna umetnika Božidar Jakac (20. novembra) in Vladimir Štoviček (12. decembra). Parke so jima napletle dolgo življenje, obema nad devetdeset let, in izpolnila se jima je želja, da počivata v domači zemlji: Jakac, sin istrskega očeta in dolenske matere, v rojstnem Novem mestu, Štoviček, sin čeških staršev, rojen v Boštanju, pa v Krškem, kjer je večina živel.

Jakca in Štovička je usoda povežala že v mladosti, hkrati sta studirala v Pragi in se spoprijateljila. Prijateljske vezi sta ohranila (bolj ali manj trdne) vse življenje in tudi eden drugega portretiral. Kaj več skupnega ali vsaj podobnega pa bi pri njihju te našli. Jakac je kot umetnik dosegel tako rekoč vse, Štoviček pa je bil vsehskazi zastopavljen.

Jakac je v zakladnici slovenske umetnosti prispeval opus, ki je po velikosti brez primere v Jugoslaviji. Velja za očeta slovenske grafike, ustvarjal pa je v vseh grafičnih in slikarskih tehnikah. Zelo rad je slikal rodno Novo mesto in Dolenjsko ter slikarsko zaznamoval svoja številna popotovanja po domovini in tujini. Vedno je bil ob pravem času na pravem kraju in tako dal svojim delom tudi dokumentarno, zgodovinsko vrednost. Udeležil se je NOB in 2. zasedanja Avnoja v Jajcu, kjer je nastal njegov znameniti portret maršala Tita. Po vojni je kot človek in umetnik dosegel velike časti. Med drugim je postal član SAZU, večkrat dobil Prešernovo nagrado in še za življenja dočakal, da so po njem imenovali galerijo (v Kostanjevici). V Novem mestu so v kulturni hram spremenili nekdanje Jakčev gostišče, ga poimenovali Jakčev dom, umetnik pa ga je napolnil z deli, ki jih je ob tej priložnosti podaril Novemu mestu. O Jakčevem delu govore številne monografije; dve sta izšli v Novem mestu, kjer se pravkar pripravlja še ena. In še marsikaj bi lahko navedli.

Nič takega pa ne moremo omeniti v zvezi z imenom Vladimira Štovička, ki je v slovensko kulturno zakladnico prispeval predvsem številne portretne plakete in medalje. Živel in delal je največ na svojem domu v Leskovicu pri Krškem, nekako na obrobju kulturno-umetniških tokov. Do središča slovenske pozornosti se ni nikoli mogel prebiti, čeprav je to zaslužil. Nekoč je menda izrazil željo, da bi bila tudi njegova dela v okviru stalne zbirke v Kustosnjem gradu, pa je Jakac bojda odgovoril, naj se raje drži Krškega. Štoviček je tudi petkrat kandidiral za Prešernovo nagrado, pa mu je niso nikoli podelili. Pravega razloga za to ni zvedel, se je pa govorilo, da tega ne »dovoli« neka eminenca. Zato se je moral zadovoljiti le z lokalnimi priznanji. Štoviček tudi ni dočakal, da bi mu krška občina primerno uredila galerijo, v kateri bi bila stalno razstavljeni njegova dela.

In kako je s Štovičkovim umetniško zapuščino leto dni po njegovi smrti? Njegova žena Milica je pred tedni novinarju mariborskih 7 D pokazala, da v »galerijo« spremenjena 300 let stara hiša, v kateri je Štoviček živel in delal, ni primerno zavarovana. »Na desetine umetniških del mojega moža propada na policah, v vlagi in neprimernem prostoru. Nimam denarja, da bi obnovila hišo, kjer je tudi del pohištva Anastazija Grün, kaj šele, da bi lahko primerno vzdrževala galerijo. Če bo krška občina še naprej imela tak odnos do umetniških stvaritev mojega moža,« je rekla novinarju, »bom njegova dela ponudila Kostanjevici, kajti prepričana sem, da bodo imeli tam več posluha kot v Krškem.« Omenila je, da ji je prišlo na uho, da se za razpadajočo turnsko graščino zanimajo Avstrijci. Morebiti odtod prihaja rešitev, kdo ve.

Takšna je usoda. Zastopavljeni v življenju ostajajo pozabljeni tudi po smrti.

I. ZORAN

Od nekdanj radi gojijo komorno igro

Na novomeški glasbeni šoli poleg različnih manjših komornih sestavov tudi simfonični orkester z nemajhnimi ambicijami ter že trije pevski zbori

NOVO MESTO — Najbrž ni treba posebej poudarjati, da se nihče na glasbeni šoli ne ukvarja z glasbo samo zato, da bi od koga dobil ali komu dal oceno. Na šoli je glavna stvar resda pouk in vse, kar sodi zraven, res pa je tudi, da čim dlje so učenci in učitelji skupaj, čim bolj se poznajo, tem večji sta njihova želja in potreba po muziciranju in javnem nastopanju.

Na Glasbeni šoli Marjana Kozine je že od nekdanj priljubljena Komorna igra in jo gojijo tako dijaški kot učiteljski, včasih pa tudi mešani komorni instrumentalni sestavi. Znan je šolski harmonikarski orkester, do lani pa je slovel tudi godalni orkester. Ta se je razširil, vanj so se vključili učitelji in nekdanji učenci te glasbene šole, nastal je že kar mali simfonični orkester.

Orkester se je prvič predstavil Novomeškemu občinstvu na prireditvi ob 70-letnici novomeške pomladi in slovenskem kulturnem prazniku februarja 1990 v Domu kulture. Kasneje je še povečal instrumentalno zasedbo in tako rekoč zapolnil vse, kar mu je še manjkalo do pravega simfoničnega orkestra. Ko ga bomo slišali na njegovi prvi naslednji javni prireditvi, se bo tudi predstavil kot simfonični orkester, vendar pa ne več kot orkester Glasbene šole Marjana Kozine, ampak Novega mesta.

DANES O HAMLETU, V TOREK O VERI

NOVO MESTO — V študijski knjižnici Mirana Jarca nadaljujejo z organiziranjem zanimivih predavanj. Prvo naslednje predavanje bo danes, v četrtek, 6. decembra, ob 18. uri. Diplomirani dramaturg Matjaž Berger, novomeški rojak, bo pod naslovom Rana govornik o moškem in ženskem diskurzu v Shakespearovi drami Hamlet. V torek, 11. decembra, ob 18. uri pa bo v študijski knjižnici predaval dr. Marko Kerševan o temi Krščanska vera in vprašanje krščanske civilizacije.

ZAČELI IZKOPAVANJA V CERKVI SV. DUHA

ČRNOMELJ — V začetku preteklega tedna so pod vodstvom dr. Phila Masona začeli izkopavati v notranjosti črnolajške cerkvice sv. Duha. Kaj bodo odkrili v tleh cerkvice, je dr. Mason ob začetku odkopavanja še težko napovedal, prav gotovo pa se v notranjost nadaljuje katero izmed obzidij, ki so jih — nekatera povsem nepričakovano — odkrili ob izkopavanjih okrog cerkve. Pričakujejo tudi, da bodo prav najdbe v cerkvi razjasnile kup nejasnosti, do katerih so se dokopali ob raziskovanju tal okrog cerkve.

- Osebnost, ne pa načela, spravi čas v gibanje. (Wilde)
- Ne vemo, kaj hočemo, vemo pa, kako bomo to dosegli. (Uredništvo Problemov-Esejev)

bi bilo prav čimprej poskrbeti za njegovo materialno oskrbo in mu tako omogočiti nemoten razvoj.

V okviru novomeške glasbene šole pa se je močno razvilo tudi pevstvo, in to zelo uspešno. Oba dosežanja zbora, ki nosita ime šole, mlajši mladinski in mešani mladinski, sta se letos odlično uvrstila na republiški reviji v Zagorju, tako rekoč v sam vrh mladinskega zborovskega petja v Sloveniji. Oba bosta nastopila prihodnje leto tudi na mednarodnem mladinskem pevskem festivalu v Celju, mešani mladinski zbor tudi na tekmovalju. Ne glede na to, katero mesto bo ta zbor zasedel v Celju, pa pomeni že uvrstitev na tekmovalje največ, kar je bilo do zdaj doseženo na področju zborovstva v novomeški glasbeni šoli. Seveda uspehi niso prišli sami od sebe, temveč so, kot z veseljem ugotavlja ravnatelj glasbene šole Zdravko Hribar, plod že pred leti zastavljene akcije. Akcija še vedno poteka in so v njenem okviru letos ustanovili na šoli še zbor tako imenovane mlade glasbene šole, sestavljajo ga otroci iz vrtec in osnovnošolci iz prvih razredov. Iz tega zbora bodo kasneje odbirali člane za mlajši mladinski zbor, medtem ko bo slednji baza za mešani mladinski zbor.

I. ZORAN

kultura in izobraževanje

NA ROB 190-LETNICI PREŠERNOVEGA ROJSTVA

V ponedeljek, 3. decembra, so v Ljubljani odkrili spominsko obeležje »Primicovi Juliji« in tako na poseben način obeležili tudi 190-letnico rojstva dr. Francea Prešerna, pesnika, ki mu je ljubezen do Julije narekovala Sonetni venec in vrsto drugih pesmi. V Novem mestu pa se je omenjena dne malokdo spomnil 190-letnice rojstva velikana našega parnasa in tudi na šmihelskem pokopališču, kjer je Julijin »zadni dom«, je s kamna komaj še razbrati nemški napis, da pod njim počiva Julija Scheuchenstuehl, rojena Primic. Tu se spoštuje mir pokojnice, in to tako zelo, da na prepotrebno prenovo napisa na nagrobniku Prešernove ljubezni nihče niti ne pomisli, kaj šele, da bi se za kaj takega zavzel. Pač drugi kraji, drugi običaji.

Do več denarja s silvestrovanjem

Folklorna skupina PD Oton Župancič iz Artič uspešno nastopa v kulturi pa tudi za podjetja in turizem — Radi bi poznali ples svoje krajev

ARTIČE — Ko so leta 1978 člani folklorne skupine Prosvetnega društva Oton Župancič iz Artič pod vodstvom zakoncev Haler začeli s prvimi plesnimi koraki, niso začeli iz nič. Dobrih deset let predem je namreč v kraju že delovala taka skupina, ki je priskrbevala tudi prve ljudske noše. V tem času se je pri skupini izmenjalo veliko mladih plesalcev. Trenutno je 35 članov razdeljeno v tri starostne skupine. V najstarejši so nekateri člani, ki plešejo že od vsega začetka. Mlajša deluje od lanskega leta in združuje plesalce od 14. do 17. leta starosti, v najmlajši pa so učenci 5., 6. in 7. razreda domače osnovne šole v Artičah.

V vaški folklorni skupini je dobrodošel skoraj vsak, ki ima voljo, kajti mladih ljudi ni veliko, dela na zemlji pa je precej. Skupina trenutno premore tudi 5 muzikantov: za vsako skupino po enega harmonikarja, poleg njih pa še klarinetista in muzikanta z berdo. »Z glasbo trenutno nimamo težav, vendar je vsak, ki bi se nam želel pridružiti, dobrodošel. Še posebej smo veseli, da imamo v Artičah zelo uspešen tamburaški orkester, ki nas spremlja pri belokranjskih in slavonskih plesih. Tako imamo prednost pred mnogimi skupinami, ki si takega razkošja ne morejo privoščiti,« pravi Zdravko Dušič, umetniški vodja skupine.

Skupina predstavlja ples in običaje iz Bele krajine, Gorenjske, Štajerske in Ravnjske, trenutno pa pripravlja še kozjanske plesce, ki so tukajšnjim krajem

najbližji. Plesov iz svojih krajev ne plešejo, saj niso raziskani, poleg tega tudi plesno izročilo ni več tako živo. Kljub vsemu so si v skupini zadali nalogo, da najdejo vsaj tisto, kar še živi.

Doslej sta jim ples pripravljala Edi Gaberšek iz Celja in Metod Špur iz Maribora, za zadnje pa sta poskrbela že plesalca in mentorja Zdenka in Zdravko Dušič, ki sta se za to usposabljala na začetnih in nadaljevalnih republiških seminarjih. Ker so letos oblikovali kar

tri skupine, bodo starejše člane še naprej pošiljali na seminarje, da bodo lahko znanje prenašali na mlajše plesalce.

Skupina nastopa na kulturnih prireditvah, srečanjih in revijah, poleg tega pa zapleše tudi za podjetja in turizem. S komercialnimi nastopi in s podporo podjetij si zagotavlja materialne pogoje za svoje delo. Brežiška kultura je namreč letos komajda plačala udeležbo na seminarjih in folklorni skupini namenila 1.500 din. Folkloristi si bodo letos spet pomagali na stari način: skupaj z ansambлом Dobri prijatelji bodo priredili silvestrovanje v domači dvorani in z zaslužkom nekoliko lažje preživeli naslednje leto.

»Ljudske noše so zelo drage, zato kupujemo blago, iz katerega po modelih in krojih šivajo domači krojači. Trenutno imamo belokranjske, štajerske, slavonske in gorenjske ter vzorec noše iz okolice Brežic. Želimo še naprej ohranjati vse plesne in običaje, ki jih zdaj pozna-

ENAJST JIH JE PELO

LOŠKI POTOK — Tu so tudi letos izvedli tradicionalno revijo pevskih zborov. Bila je v soboto, 24. novembra, na njej pa je nastopilo enajst zborov iz Ravnjske, grosupeljske in cerkniške občine.

DOLENJSKEMU MUZEJU DARILU IZ NIZOZEMSKA — Pred prazniki, v sredo, 28. novembra, dopoldne se je v Dolenjskem muzeju v Novem mestu oglasila nizozemska državljanka gospa Charlotte Beckers iz Heerlena, mesta, ki stoji kakih 15 km daleč od večjega in bolj znanega Aachna, in v tekoči slovensčini povedala, da bi rada muzeju podarila Jakčev portret njene matere Franciske Puc — Kurnik, ki je nastal leta 1919 v Novem mestu. Materi je bilo takrat 25 let in je ta portret vzela s seboj v Nemčijo, kamor se je odpravila za svojim bodočim možem Kurnikom, tudi Slovencem iz Zidanega mosta. Portret je imela pri sebi v Heerlenu do letošnjega avgusta, ko je tam umrla, stara skoraj 94 let. Hči Charlotte, ki je bila rojena v Nemčiji in potem poročena z Nizozemcem, je dejala, da je bila mati na ta portret vse življenje zelo ponosna in ga je tudi skrbno hranila. Za podaritev Dolenjskemu muzeju se je odločila prepričana, da portret sodi vanj. Na posnetku: Charlotte Beckers z ravnateljem Dolenjskega muzeja Bojanom Božičem in kustosom Jožefom Matijevecem pred formalno izročitvijo portreta v trajno last in varstvo Dolenjskemu muzeju. (Foto: I. ZORAN)

Sedemnajsterica iz Hesta

Izbor slik, ki jih ima v svojem fondu prodajna galerija iz Maribora, bo razstavljen v novomeški Krki

NOVO MESTO — Prodajna galerija Hest iz Maribora tokrat prenaša del svoje likovno bogate in izrazno pestre ponudbe na Dolenjsko, v razstavišče novomeške tovarne zdravil Krka v Ločni. Razstava izbora, ki obsega slikarska; risarska in grafična dela sedemnajstih likovnih umetnikov iz kroga najvidnejših jugoslovanskih ustvarjalcev, bodo odprli danes, v četrtek, 6. decembra, ob 13. uri. V kulturnem programu bo nastopil učiteljski trio Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta, ki ga sestavljajo violonistka Branka Zorič, violončelista Mateja Vrtačič in flavtist Ernest Jazbec.

Na razstavi, ki bo na ogled do 11. januarja prihodnje leto, bodo s svojimi deli predstavljeni naslednji (navedeni po abecedni) avtorji: Mersad Berber, Jože Cihua, Josip Generalič, Olja Ivanjicki, Dragica Cvek-Jordan, Vasilij Jordan, Ivan Lacković-Croata, Kiar Meško, France Mihelič, Ismar Mužabinič, Dimitrije Popović, Ivan Rubezin,

I. Z.

Dolenjska je potrdila slikarja

TREBNJE — Zibelka mu je pred devetindesetimi leti stekla v Postojni, po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Divači, pa se je odselil v Ljubljano in tam nadaljeval šolanje na elektrotehniški šoli. Ko je bil star devetnajst let, se je ponesrečil in od taktar je na invalidskem vozičku. Z izjemno občudovanja vredno voljo je začel slikati, in to s čopičem v ustih. V svet likovnega izražanja ga je uvedla akademska slikarka Seka Tavčar. Ni mu bilo lahko, vendar je vztrajal, se učil in trdo delal. Slikarstvo mu je postalo edini življenjski cilj, zdaj, po dvajsetih letih nenehnega dela, lahko z zadovoljstvom ugotavlja, da se je temu cilju sploščalo podrediti. Za njim je nad trideset samostojnih in štirinajst skupinskih razstav, od tega šest v tujini. Zadnja štiri leta je študent mednarodnega združenja slikarjev, ki rišejo z ust ali nogami.

Takšna je na kratko opisana življenjska in ustvarjalna pot Stojana Zafreda, slikarja na invalidskem vozičku, ki živi in ustvarja v Divači. Toda čeprav ustvarja že dve desetletji in se je, kot rečeno, že skoraj štiridesetkrat predstavil slovenski javnosti v številnih razstaviščih, pa do letos ni doživel tistega, kar bi rad prej ali slej dočakal vsak resen ustvarjalec: pravično javno oceno svojega dela. Če je že kdo pisal o njem, ga je obravnaval predvsem kot invalida, ki pač slika zato, da se rekreira, da je slikanje neke vrste duhovna terapija, ki jo takšni ljudje še posebej potrebujejo. Za malo koga je bil pravi slikar, kaj šele da bi kdo zapisal, da je umetnik. Vse dosedanje oznake, ki so mu jih dajali, so govorile kvečjemu o amaterskem likovniku.

Šele letos je Stojan Zafred doživel, da se je nekdo študijsko poglobil v njegovo slikarstvo, ga preanaliziral, izrekel oceno in to tudi javno zapisal. Zgodilo pa se je na Dolenjskem, in to po zaslugi Trebnjancem oziroma trebnjskega Centra interesnih dejavnosti in občinske Zveze kulturnih organizacij. Ta dva sta sredi letošnje pomladi poskrbela, da je Zafred pripravil prvo pregledno razstavo svojih del, torej izbor najboljšega in najznačilnejšega, tudi v tematskem in vsebinskem pogledu, kar je do zdaj ustvaril. Preden so šla dela na ogled, jih je strokovno pregledal in napisal študijo o njih umetnostni zgodovinar Jože Matijevič iz Dolenjskega muzeja. Ko so potem maja odprli to razstavo v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici, so obiskovalci prvič na Slovenskem iz ust umetnostnega zgodovinarja slišali, da je to, kar vidijo, rezultat natančno, ambiciozno in občuteno zastavljenega likovnega programa, ki Stojana Zafreda »uvršča med resne in plodne ustvarjalce, med prave slikarje in tudi med umetnike«, za kar se sam zaradi skromnosti ni nikoli imel ali razglašal. Česa takega o Zafredu pri nas še ni nihče javno izrekel ali zapisal. Matijevič pa je s takšno oce-

no tudi opozoril gledalce in poznavalce, da je treba Zafreda vendarle najprej in predvsem obravnavati kot slikarja, ker to resnično zasluži, in da je vse drugo bolj obrobnegega pomena.

Iz Kostanjevice je Zafredova pregledna razstava potovala v Novo mesto, kjer je bila več tednov na ogled v Dolenjski galeriji, v začetku jeseni pa v Krško, kjer pa so v tamkajšnji galeriji razstavili le izbor. Od ponedeljka, 26. novembra, so Zafredova dela na ogled v Trebnjem v Galeriji likovnih samorastnikov, kjer bo razstava odprta do vključno nedelje, 9. decembra. Trebnje je četrta in obenem zadnja postaja Zafredove slikarske razstave na Dolenjskem. Trebnjanci lahko samo še pritrjujejo tistemu, kar je bilo o slikarstvu Stojana Zafreda povedanega ob njegovih razstavah v Kostanjevici, Novem mestu in Krškem in kjer so jih obiskovalci sprejeli z zanimanjem. Lahko zapišemo, da je Dolenjska prva priznala Zafreda kot slikarja nespornih kvalit, in upamo, da ga bodo kot takega poslej sprejeli tudi drugod po Sloveniji. Trebnjskim organizatorjem pa je lahko v posebno zadoščenje, da so Zafredu pri tem uveljavljaju na slovenskih tleh do zdaj največ pomagali.

I. ZORAN

Stojan Zafred med delom

Zdravko Dušič

mo. Radi bi raziskali naš del Posavja proti Dobovi in hriboviti del proti Zdolam, izboljšali instrumente ter redno skrbeli za strokovno izobraževanje. Nekdanje plesne in običaje želimo čim bolj približati ljudem,« je o načrtih arhivske folklorne skupine spregovoril Dušič.

B. D.

»POROKA ŠTEFA VAMPIČA«

SEVNICA — V Sevnico spet prihaja v goste Gledališče Tone Čufar z Jesenic, ki ga tukajšnje občinstvo že kar dobro pozna in ceni, zlasti po nedavni plemeniti potezi, ko so se Gorenjci odpovedali izkupičku od predstave v Boštanju v korist poplavljenec. V petek, 7. decembra, ob 19. uri pa se bodo Jeseničani v kulturni dvorani GD Sevnica predstavili s komedijo Georgesa Feydeauja Poroka Štefa Vampiča. Gre za burko zelo igranega gledališkega avtorja zadnjega desetletja po vsem svetu in tudi pri nas, ki je postavljena v današnji čas. Navkljub stoletju, ki je minilo od krstne uprizoritve predstave, je Feydeau s svojo razodrživo gledališko fantazijo, ko promicljivo obravnava poroko, dandanes še kako aktualen.

V SOBOTO SREČANJE POSAVSKIH GODBENIKOV

SENOVO — V Domu XIV. divizije na Senovem bo v soboto, 8. decembra, ob 18. uri 7. srečanje posavskih pihalnih orkestror. Tradicionalne prireditve se bodo udeležili orkestri iz Krškega, Kapel, Loč, Sevnice in v Senogve. Prirediteljske tega godbeniškega srečanja so občinske Zveze kulturnih organizacij v Brežicah, Krškem in Sevnici.

pisma in odmevi

Podpora Sloveniji brez vojske

Mednarodno srečanje mirovnikov in Zelenih Slovenije v Celovcu

Številni slovenski mirovniki na čelu z Markom Hrenom in tremi predstavniki Zelenih Slovenije so se 1. in 2. decembra 1990 sestali v Celovcu s kolegi iz Italije, Madžarske, predvsem pa nadvse prijaznimi gostitelji — številnimi mirovniškimi iniciativami iz Avstrije. Pozorni avstrijski kolegi so v soboto pripravili kar dobro obiskano tiskovno konferenco.

Tamkajšnji tisk na široko poroča o Sloveniji in njenih razmišljanjih o demilitarizaciji. V tako razpoloženem Celovcu so na omenjenem sestanku sprejeli s splošnim konsenzom celovško deklaracijo. (Od Zelenih Slovenije smo bili v skupini Koprčan Jože Horvat, Celjan prof. Jože Jarh in Alfred Zeleznik, vsi člani Predsedstva Zelenih Slovenije. Aktivni je bil tudi Sevnican Jani Dobrsek iz študentske mirovniške skupine.) V deklaraciji je med drugim rečeno, da njeni podpisniki podpirajo slovensko pobudo za odpravo armade. Hkrati pozivajo vse ljudi v svojih deželah, predvsem pa mirovnike, da si, opogumljeni s tem vzorom, prizadevajo za odpravo vojske v svojih državah. Pozivajo tudi svoje vlade, da podprejo slovensko pobudo in podpro razoroževanje. Hkrati deklaracija izraža protest zaradi poizkusov, da nekateri z novim iskanjem sovražnikov vlečejo na dan nove argumente za obstoj armade in celo spravlja svoje vojske v pripravljenost zoper predvidene begunce.

Zadnje omenjeno iz deklaracije je morda pri nas komu nerazumljivo. Toda v avstrijskem tisku, če ne drugod, se je dalo prebrati o manevrih avstrijske vojske blizu češke in madžarske meje.

A. ZELEZNIK

O domovini

- Ko se s turneje vračam na brniško letališče, se mi vedno orosi oko, ne da bi vedela zakaj. (Dubravka Tomšič)
  - Domovine se spomniš takrat, ko je nimaš. (B. M. Zupančič)
  - Kakšna škoda, da živimo samo enkrat, da bi lahko služili domovini. (Ellison)
  - Človek se ne rodi samo zase, temveč tudi za domovino. (Platon)
  - Ne vprašuj, kaj bo zate storila domovina, vprašaj raje, kaj sam lahko storiš zanjo. (Kennedy)
  - Patriotizem je jajce, iz katerega se izležejo vojne. (Maupassant)
  - Ne morem sprejeti, da je pri nas izdaja domovine povzdignjena skoraj na raven vrednote. (M. Ivanič)
  - Tudi najzaslužnejši dolguje domovini več kot ona njemu. (Burckhardt)
  - Problem domovine Slovenije ni so ne komunisti ne klerikalci, marveč Slovenci. (Petan)
  - Sladko in častno je umreti za domovino, še slajše pa je zanjo živeti. (Horacij)
- (Iz oddaje Radia Slovenije ob 29. novemburu)

STREŠNIK

Objava rezultatov nagradnega žrebanja ob zaključku akcije **Možster streško vam prinaša srečo, ki je trajala na področju Slovenije od 15. 10. do 22. 11. 1990**

Garažo Strešnik prejme srečni graditelj: Alojz Jenko, Godešič, Škofja Loka

Streho Strešnik, ki jo sestavlja 1000 kom strešnikov cementno sive barve, 30 kom slemenjakov, 90 kom zaključnih strešnikov Slavko Janežič, Jurna vas 25a, Novo mesto

Dimnik KIP prejme: Vinko Sterle, Rožnik 16, Stari log pri Ložu

Vsi dobitniki bodo o nagradi obveščeni pismeno.

Poziv vladam Slovenije in Hrvaške

Podpora občinam v porečju reke Kolpe

A. Zeleni Slovenije pozivajo vladi R Slovenije in Hrvaške, da takoj pričeta s pogovori, s katerimi bi na medvladnem nivoju uskladili interese na mejni reki Kolpi.

Poziv utemeljujejo z dejstvom, da trenutno obstajajo povsem nasprotni interesi glede omenjenega območja. V Sloveniji so v izdelavi projekti, v katerih se predvideva, da se bo območje Kolpe proglasilo za regijski oziroma krajinski park. Na tem območju naj bi bile pomembne dejavnosti gozdarstvo, kmetijstvo in turizem. Na Hrvaškem pa se izdelujejo projekti, da bi se:

1. na Kolpi uredilo vodno zajetje za preskrbovanje mesta Reke oziroma Kvarnerja s pitno vodo;
2. zgradila obkolpška železnica;
3. na Kolpi zgradila veriga velikih HE;
4. Kolpa deloma spremenila v plavno pot.

B. Zeleni Slovenije smo na 1. seji predsedstva 8. septembra letos podprli pobudo Zelenih Bele krajine, da se območje Kolpe proglasi za krajinski park. Tokrat podpora razširjamo tudi na skupščinski občin Metlika in Črnomelj, ki sta prav tako podprli omenjeno pobudo. Podpiramo tudi »splošni dogovor« občin Kočevje, Čabar in Delnice, ki so ga predstavniki omenjenih občin 17. novembra letos podpisali v Cabbu. V njem se podpisniki zavezujejo, da bodo na območju Kolpe in Cabranke gradili razvoj na dejavnostih, ki so prijazne okolju, oziroma na možnostih, ki jih nudi neokrnjena narava.

C. Vladi republik Slovenije in Hrvaške pozivamo, naj z ustreznimi spodbudami pospešita aktivnosti, da bi se demografsko ogroženemu območju reke Kolpe omogočil hitrejši razvoj.

mag. BOJAN BRUMEN, predsednik predsedstva
BOŽO FLAJSŠMAN, sekretar predsedstva Zelenih Slovenije

Govornice o lobiju so izmišljene

Odgovor Vladu Starešiniču, tajniku Demosa v Črnomlju (DL, 22. novembra)

V Dolenjskem listu od 22. 11. 1990 ste v sebi lastnem stilu podkrepili »netočne« ocene o M — KZ in kmetijstvu v občini Črnomelj. Hote ali ne ste veliko teh pripisali sebi oz. krogu svojih somišljenikov. To niti ne čudi, ni novo, kot ni nov stil in način »argumentiranja« posameznih trditev. Bralec, niti ne preveč pozoren, hitro spozna namen, ki ga kljub nasprotnim trditvam ne morete prikriti. Kaže, da so nad razumom prevladala čustva in strasti, kar je večinoma lastnost mladih revolucionarjev, zato vam je važen samo cilj. Ta pa, izhajajoč iz odgovora, se da doseči tudi s potrjevanjem in netočnostmi, brez strokovnosti in konkretnosti, celo brez proučitve stanja, ki ga kritizirate oz. želite spremeniti. Le zato, menimo, lahko pride do toliko nesmiselnih trditev, ki jih navajate v članku.

Delite nauke, pa zadev ne poznate; radi bi popravljali krivice z delanjem novih; za vas ni pomembno, kaj kdo dela, ampak kdo je; dajete »udarce«, pa pri tem pozabljate, da je učinek isti, ali je ta z leve ali desne ali je brca v nos. Tega ne navajamo iz zlobe, ampak kot opozorilo, da če že hočete oblastno nastopati, počnite to bolj modro, ne s preživljenimi metodami, ki, kot sam pravite, so bila značilna za desetletja »pogreth političnih glav«. Ali se zgodovina tudi tu ponavlja?

Priporočamo vam, da preberete naša gradiva (tudi napadani članek), osnutek zakona o združah, skupščinska poročila o kmetijstvu, analizo vaše politične grupacije o ustanovitvi zdruge, kriterije republike za delitev nepovratnih sredstev, izjave predsednika črnomeljske kmečke zveze, poročilo izvršnega sveta o stanju v gospodarstvu, intervju republiškega predsednika Demosa npr. v zadnjem Nedeljskem dnevniku in še kaj. Obudite spomin na razgovore, ki ste jim kot politični delavec prisostvovali v M — KZ. Primerjajte vse to z vsebino svojega odgovora, zamislite se in vprašajte, komu to koristi. Mogoče je to trenutno hrana »ulici«, mogoče gasi strasti, nikakor pa ni perspektiva. Ni niti

»ČLANEK JE POVZROČIL ŠKODO«

Članek »Ponekod bi lahko omilili škodo«, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu dne 15. 11. 1990, v zadnjem odstavku nekritično, nepreverjeno povzema neresnične podatke. Zaradi tega poročanja je pod člankom podpisana B. Dušič delavcem Agrarie Brežice — proizvodnja in trgovina povzročila veliko moralno pa tudi materialno škodo. Delavci, ki so se pri reševanju premoženja pravočasno in nesebično angažirali in storili vse, kar se je v dani situaciji dalo storiti, so namesto pohvale in priznanja prejeli s tem člankom težko moralno klofotlo. B. Dušič naj stori tisto, kar bi ob pisanju navedenega članka morala storiti in kar ji nalaga novinarska etika — »da javnosti posreduje resnico, popolno in preverjeno informacijo«. Ko bo to storila, bo s tem dala zadostne prizadetemu podjetju in njegovim delavcem, pa tudi naslov članka se bo glasil drugače.

Direktor:
dipl. ing. IVAN VUČAJNK

DOMAČE TRNJE

- Če je že politika kurba, še ni potrebno, da je gospodarstvo kupleraj.
- V predvolilnem boju ne opazimo, da so hudiči maskirani v angele.
- Trend je ogledalo notranje politike.
- Politiki kot da so plačani po količini polen, ki si jih zmečejo pod nogo.

M. BRADAC

Slovenija Moja dežela.

Ob izjavi borcev dolensjske regije

Presenetile so me sila površne ugotovitve, ki so bile zapisane v Dolenjskem listu 28. novembra in ki so podpisane z »Borci NOB dolensjske regije«

Ker je v tekstu cela vrsta neargumentiranih dokazov in izhodišč, pričakujem, da jih bodo avtorji osvetlili. Sicer bom imel grenak priokus, da hočejo ponovno razpihovati strahove in strahovanje.

»Usoda Slovencev je v usodnih dneh predmet mahinacij in prestižev pravok...« — Pretežke besede za trd vsak-

VEČ NAČRTOVALI KOT NAREDILI

RAJDNOL PRI KOČEVJU — Na cesti Mozelj — Brezovica so te dni od naselja Rajndol do Pekla asfalterali cestni odsek. Nekaj kilometrov novega asfalta pomeni za uporabnike precejšnja pridobitev. Vendar prebivalci Poljanske doline ob Kolpi niso zadovoljni z obnavljanjem tega cestnega odseka. Posodobitev ceste je bila vnesena in sprejeta v več občinskih načrtih, pa tudi za to iztekajoče se srednjeročno obdobje. Navzlic temu se načrtovana dela niso uresničila. Nima pomena nekaj načrtovati, kar se ne da uresničiti. Želja prebivalcev je, naj bi vsi tisti, ki jim je zaupano načrtovanje prihodnosti, tesneje sodelovali s prebivalci.

V. D.

ZA TISTE SE NE VE

Štirinajstega novembra letos je v mojo hišo prišel pijan in s pištolo Branko Rozman iz romskega naselja v Kanižarici. V hišo so bili otroci in mož, on pa se je s pištolo pred njimi hvalil. Bila sem v drvarnici, tako da nisem vedela, da ima pištolo. Da bi jaz vedela, bi mu jo vzela in ga stepla v hiši. Ali se spodobi, da ti pijan človek s pištolo pride v hišo in orožje kaže otrokom? Odšel je iz hiše in zunaj ropotal, da se je zbrala sosesčina. Rekla sem mu, da bom javila milici. Pištolo je dal svoji mladoletni hčeri, misleč, da tega nismo videli.

Odkar sem prišla v Kanižarico, zmerom vsepovsod krađejo na moj račun. Kadar je kaj ukradeno, zmeraj to leti name in na mojo družino. Milica prihaja samo k nam, zakaj ne bi šla tudi k drugim? Saj drugi tudi krađejo, vredneje stvari, pa se delajo poštene. Zanje nihče ne ve, zame pa ve vsak. Toliko o romski poštenosti.

MARIJANA HUDOROVAC
Kanižarica 7
Črnomelj

nem tekstu ugotovila, da tak, kot je, ne daje perspektive za prihodnost Slovenije, ni točna. Sam sem se udeležil večine pogovorov, ki so bili organizirani v krajevnih skupnostih in po strankah, pa ni bilo niti enega razpravljalca, ki bi oporekal temeljnimi opredelitvami. Že to je značilnost razprav, da niso bila na nobeni razpravi postavljene zahteve, ki bi restavrirale klasične vrednote dosedanja ureditve, kot so: socialistični družbeni odnosi, samoupravljanje, bratstvo in enotnost; še manj pa, da bi morala biti katera od strank — kot je to bila doslej ZK — vodilna ideja in politična sila. Vsi predlogi so bili dobronamerni v hotenju, da se posamezne določbe jasneje opredelijo ali pa na novo vnesejo v tekst. Osnovni namen sestavljalcev je bil gotovo dosežen: varovati državljanu in vsakega človeka pred državo in njenimi vzvodi oblasti.

Popolnoma nerazumljiva mi je tudi trditev, da proces sprave vodi v razcep med ljudmi. Očitno je, da se pri nekaterih aktirih povojnih dogodkov oglašala slaba vest, ki je bila doslej tlačena. Če so bili zločini ene vojske potanko pregledani in dokumentirani, ni razloga, da ne bi tega naredili tudi za drugo. Trdim, da je revolucija prinesla slovenskemu narodu nezbriso gorje, ki ga ne smemo potisniti v pozabo. V opomin rodovom, ki prihajajo. Smo premajhen narod, da ne bi postavljali življenja vsakogar na najvišje mesto na lestvici vrednot. Zato je delo skupščinske komisije izjemnega pomena, saj bo zbrala pričevanja in gradivo, ki bi sicer izginilo, kot je že do sedaj prenehalo. Od borcev bi prej pričakoval, da bodo pomagali osvetliti povojne dogodke in s tem olajšali delo komisije, saj ne gre samo za poboje po 9. maju 1945, ampak tudi za celo vrsto sumljivih sodnih procesov, ki so se zvrstili v povojnih letih.

Na koncu pa naj omenim, da hoduvanje nad zunanjepolitično dejavnostjo slovenske vlade kaže nizko stopnjo razumevanja dejanskih potreb Slovenije. Kolikor prizadevanja za osamosvojitveno Slovenije ne bodo v tujini naletela na dovolj ugoden sprejem, je treba reči, da je bilo »izletov« bistveno premalo. Zato je oporekanje tem prizadevanjem dejansko nasprotovanje slovenski samostojnosti in suverenosti. V pričakovanju, da mi boste postregli s konkretnimi podatki, ki so bili osnova za vašo izjavo, vas prisrčno pozdravljam.

MARJAN DVORNIK

VABILO

Skupnost borcev 15. udarne divizije sklicuje zbor borcev in bork iz sestava divizije v soboto, 8. decembra, ob 14. uri v Plavi dvorani doma JLA v Ljubljani. Na srečanju bodo podeljena tudi divizijska priznanja. Slavnostni govornik bo član IO Republiškega odbora ZZZ NOV.

Skupnost borcev
15. udarne divizije

Jože Florjančič

5. novembra smo se na Otočcu poslovili od vaščana Jožeta Florjančiča, poštarja Pepija.

Rodil se je 4. 2. 1908 na Gumberku družini malega kmeta, ki je pozneje postal poštar. Ker doma ni bilo kruha za osem otrok, se je Jože odločil za težko pot o pastirčarja, vajenca v kovinski stroki, in izučena kovinarja do poštarja. Do tega poklica ga je pripeljala nesreča pri službi nju vojaškega roka, v kateri je postal vojaški invalid. Poštarsko službo je opravljal z veliko ljubeznijo in spoštovanjem. Začel je kot pismonoša in kasneje upravnik pošte na tedanji pošti Šentpetar že leta pred drugo svetovno vojno. Svoje službovanje pa je zaključil kot gospodarski referent upravi PTT-podjetja Novo mesto. V te časih je deloval kot pevec, član in načelnik Sokola in gasilskega društva v vasi.

Bil je vztrajen in delaven ter dober govor podar pa tudi prijeten sogovornik. Zato je bil vseskozi poštovan in priljubljen.

Že leta 1941 je bil v njegovi hiši ustanovljen sestanek OF odbora za rajon Šentpetar. Tedaj je bil izvoljen za blaginjaka in je to delo opravljal do aretacije v jeseni 1942. Italijani so ga leta 1942 odpustili iz službe kot nezanesljivega in nenaklonjenega njihovim oblastem, pa je vkljub temu skrivoma vzdrževal poštno zvezo med vasio in Novim mestom. Med internacij v taborišču Padova je nadaljeval z delom proti okupatorju v taboriščnem gibanju. Po internaciji v jeseni 1943 so njihovega transport pripeljali Nemci preko Tirolske Nemčije, Zagreba in Jasenovca nazaj v Ljubljano. Februarja 1944 se je vrnil domov, kjer ga je čakalo novo razočaranje: saj je v njegovi hiši opravljal poštno službo druga oseba, ki je bila zanesljiva za tedanje domobransko-nemško oblast. Florjančič se je do konca vojne preživljal z delom svojih rok.

Kot da so mu vsa ta leta dala moči za nadaljnje delo, je po vojni z zagonom deloval na vseh področjih: v krajevnem ljudskem odboru, gasilskem društvu, TVI Partizan, KUD Otočec, v lovski družini pri Turističnem društvu. Bil je dolgo let predsednik, tajnik in blaginjak v naštetih organizacijah in društvih. S svojim delotvornim je bil in ostal svetel vzor dobrega človeka in komuniste. Za delo v GD je bil leta 1939 odlikovan s srebrnim križcem, posebno diplomom, prejel je priznanje za 30, 40 in 50 let dela, leta 1989 pa značilno in plaketo gasilskega veterana. Njegovo požrtvovalno delo v DPO je bilo priznано s srebrnim znakom OF in z medaljo za slug za narod s srebrnimi žarki.

V okviru KUD Otočec je bil »poštarja Pepi« duša pevskega zbora. Pred nekaj leti, ko bi se pevci kmalu razšli, je storil vse, da bi pomagal obdržati prijatelje skupaj. Naj omenimo, da so z njim tudi lovci izgubili delovnega tovariša, ki je veliko storil za lovsko družino Otočec. Ob vseh tem delu je našel čas tudi za svojo družino.

Naša zahvala naj bo spožnanje, da se zavedamo dela, ki ga je vložil v razvoj kraja. Hvala ti, Pepi!

KUD Otočec

Upokoenci o novi ustavi

S posveta predstavnikov upokojskih društev

Predstavniki društev upokoencev iz občin Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika, ki združujejo 9.500 članov, smo 21. novembra oblikovali stališča v zvezi z obravnavano novo ustavo R Slovenije in plebiscitom. Slabšanje ekonomske moči in socialne varnosti ter vse večja strankarska nestrpnost nas močno zaskrbljujejo. Nova slovenska ustava mora izražati temelje demokracije, zasnovane na človekovih pravicah, temeljnih svobodah ter medsebojnem spoštovanju in sodelovanju. Za zagotovitev demokracije je potrebna pri glasovanju o vseh najpomembnejših zakonih dvotretjinska večina. V zvezi s tem se zavzemamo za dvodomni skupščinski sistem, kar pa zadeva izbiranje predsednika republike, podpiramo neposredne volitve. Večji poudarek je treba dati skrbi za naše manjšine v sosednjih državah in položaju manjšin pri nas.

Na posvetu smo menili, da »svetost življenja« ni pravi izraz za spoštovanje človeka in narave, zavzeli pa smo se tudi za ločenost cerkve od države. Upokoenci podpiramo poleg pravne tudi socialno državo. Glede odnosa do preteklih zahtevamo kot generacija, ki je doživela strahote 2. svetovne vojne, da mora biti tudi v novi ustavi določba o priznavanju NOB in hkrati določba o posebnem varstvu VVI, civilnih invalidov vojne, žrtve fašističnega nasilja, borcev NOV in borcev za severno mejo. Javna obravnava o novi ustavi naj se ne zaključi 30. novembra letos, saj je potrebno temeljito in strokovno pretehtati vse pripombe. Upokoenci smo na posvetu menili o plebiscitu, da mora izraziti resnično voljo prebivalcev Slovenije in da bo plebiscit poleg državotvornih dosežkov NOB legitimni temelj samostojne Slovenije. Poudarili pa smo, da je potrebno pred plebiscitom ljudem povedati za vse možne posledice tega odločanja. Volili naj bi volilni upravičenci, kot so na državnih volitvah, potrebna pa je dvotretjinska večina.

Glede stanovanjskega zakona upokoenci menimo, da se stanovanja, zgrajena iz sredstev SPIZ-a ne smejo prodati in da se mora ohraniti sedanja lastniška in razpolagalna pravica za potrebe upokoencev. S sprejemom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne smemo hiteti, pri njem pa je potrebno upoštevati mednarodne konvencije, ki jih je sklenila Jugoslavija. Z novo metodologijo usklajevanja pokojnin nas je materialno prizadetih že 360 tisoč slovenskih upokoencev. Od upoštevanih omenjenih stališč upokoencev je odvisno tudi to, kam bo šlo 360 tisoč glasov na prihodnjih volitvah.

DRAGICA ROME
(po poblastilu predsednikov DU z omenjenega območja)

Učenec Šuštar, ki bi rad postal škof

Spominski utrinek ob 70-letnici dr. Alojzija Suštarja

V šolskem letu 1930/31 sva bila skupaj v razredu z nadškofom dr. Alojzijem Suštarjem. Razredničarka je bila zelo dobra učiteljica, gospodična Vukovičeva, že starejša, vendar zelo sposobna. Nekoč smo morali napisati za domačo nalogo, kaj bi radi postali po končani šoli. Ko je čez nekaj časa pregledovala spise in je pri tem hodila od klopi do klopi, se je nenkrat glasno zasmejala, rekoč: »O, Suštar, Suštar, ti pa nekam visoko letiš! Poslušajte, da vam preberem, kaj je napisal. Napisal je, da bi rad po končani šoli odšel v semenišče in postal duhovnik in pozneje tudi škof. Ne vem, če bo kaj iz tega?!« Suštar pa je takole odgovoril: »Gospodična učiteljica, enkrat je neka ženska peljala svojega sina v šajtrgi. Srečala jo je sosedka in ji dejala: »Vaš sin ne bo nikoli za škofa, ko pa se v šajtrgi vozi! Pa ravno škof je postal.« To je ostalo v spominu nam trem še živim njegovim šolscem.

Njegova naloga se je uresničila pred desetimi leti. Ko je gospod Suštar postal nadškof, so obiskali Trebnje novinarji Družine in Ognjišča, njegove nekdanje šolske naloge pa ni nobeden opisal.

LUDVIK BIZJAK
Mrzla Luža

Brezarjeva mama

Zadnje dni novembra smo se na trebanjskem pokopališču poslovili od dobrih in skrbne Brezarjeve mame iz Staroga trga pri Trebnjem. Rodila se je 1911 leta v Rudniku pri Ljubljani v družini osmerih otrok. Izučila se je za šiviljo, se poročila z Lojzom, ki je med drugim delal tudi v župnišču na Rakovniku, in se končno preselila v Stari trg, v moževovo rojstno vas. V družini se je Brezarjeva rodila troje otrok, starejši sin je odšel v Kanado, kjer živi še danes, sin Stanek pa je ostal doma. Po smrti moža je morala vsa kmečka dela opravljati sama, vendar so ji dobri vaščani pomagali, da jih je zmogla. Pomoč jim je vračala s hvaležnostjo in dobrotu. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

R. M.

Lačni in goli še nikoli niso bili svobodni

Glede na to, da so posamezni poslanci v slovenskem republiškem parlamentu zahtevali opravičilo slovenskega predsednika Milana Kučana zaradi »prečrnogleda« izjave v zvezi z našo prihodnostjo, ki pričakovati, da tudi naslednje trditve vsem ne bodo povšeči. A žal še tako optimistično gledališče ne more povsem prezreti dejstev, ki govorijo, da se nam črno piše, z Jugoslavijo ali brez nje. Razmere v Republiki Sloveniji so pred vreliščem, predvsem zaradi skrahiranega gospodarstva, in dejansko ni nobene prave vizije, kako stvari obrniti na boljše, čeprav je zdaj tu osnutek nove slovenske ustave, plebiscit, osnutki cele vrste novih zakonov ali sprememb sedanjih. Kako razmere, predvsem ekonomskosocialne, vidijo v Svobodnih sindikatih, razlaga Igor Vizjak, predsednik novomeškega sveta Zveze svobodnih sindikatov.

VIZJAK: »Razmere so nemogoče. Odnosi med delavci in vodilnimi so skaljeni, precej nasilni. Lepo besedo in razgovor z delavci v težkih razmerah nadomeščajo grožnje s knjižicami in stečajem. Kratkoročno je možno uporabiti tudi take metode, vendar se je treba zavedati, da bo delo pod pritiskom rodilo odpor. Če bo šlo tako naprej, v Sloveniji ni daleč socialna revolucija. Po svoje pa je v težavah tudi poslovodna struktura, saj je marsikatera pod pritiskom. Še zmeraj je aktualna hajka za rdečimi direktorji, uporabljajo pa se tudi druge, rafinirane metode. Poznan je primer Metalne. Tudi v naši občini imamo podjetja, ki so dobila določena sredstva pod pritiskom, da se morajo reorganizirati v delniške družbe, in ta trenutek se delajo same slabe stvari, ker zadeve niso pripravljene. Vodstvo prenaša pritisk navzdol. Ključna je skratka taka, da niti najmanj ne prispeva k temu, da bi se kaj dosti in učinkovito delalo, da bi se gradili normalni odnosi, delavec pa ni ponujen nikakršen izhod iz vsega tega. Socialni mir na zahodu izvira iz dogovora med kapitalom, delovno silo in državo, ki regulira odnose na obeh koncih. Pri nas tega dogovora še niti na obzorju ni. Bojim se, da bo odgovor na nasilje nastilje. Obupani ljudje tu pri nas izrekajo takšne grožnje, da me je resnično strah, kaj bo. Drugi vidik, iz katerega je treba izhajati, so nemogoče gospodarske razmere, in kar je najhujše: da ni nobene perspektive. V devetih mesecih je novomeška izguba nekajkrat presegla akumulacijo. Le redki kolektivi so še pozitivni, industrijska proizvodnja se kar naprej manjša. Kljub razbremenjenosti, restruktivnejši politiki, vodena do nadgradnje, pa ne more biti več niti kratkoročna, ker nas bo pripeljala v katastrofo. Plače so nizke in so se letos realno zmanjšale za četrtino, toda glede na raven pro-

izvodnje so previsoke. Pri nas so kolektivi, kjer je povprečne plače enako najnižji pokojnini, s čimer seveda ne mislim, da so pokojnine previsoke. Nesprijemljivo je, da so delavci doma na čakanju, drugim pa se zaradi tega položaj nič ne izboljša. Dejstvo je, da imamo v občini 1.100 brezposelnih, 800 čakajočih na domu in po oceni bo v zelo kratkem času brez dela štiri do pet tisoč delavcev, kar je četrtina aktivnega prebivalstva. Novih programov ni, poslovodstvo ne vidi nobenih možnosti investicijskih sredstev za nove programe. Teh sredstev dejansko ni, sicer dr. Mencinger ne bi priznal, da je varčevalec tako pomemben, da hranilne vloge vzdržujejo likvidnost gospodarstva. V našem prostoru je 52 več ali manj blokiranih žiro računov, dve podjetji v stečaju in tri tik pred njim. Če nam bo gospodarski sistem razpadel, privatna iniciativa ni alternativa. Devetmesečni obračun je predložilo le 94 oz. okrog tretjina zasebnih podjetij, v katerih je le 44 zaposlenih, precej pa jih je tudi prikazalo izgubo.

Smo v čisti pat poziciji, ki po mojem prepričanju pelje v socialne nemire, ki bodo vodeni z izbruhom emocij, obračunov, brez premisleka in razuma, in apel k razumu bo takrat prepozno. V takem poteka politična reforma. Treba je presoditi, če je delavec na gospodarskem področju tisti, na katerem se vse lomi, ali pa vendar ima kakšno perspektivo znotraj zakonov in na koncu v novi ustavi. Trdim, da je ureditev gospodarstva prvi pogoj za samostojnost, ki si jo želimo. Lačni in goli še nikoli niso bili svobodni.

• **Kakšni so sindikalni pomisleki ob osnutku nove slovenske ustave?**

VIZJAK: »Imamo tri načelne pripombe. Prvič, da gre za neuravnotežen tekst, v katerem so ekonomske in socialne pravice delavcev urejene le s petino členov, kar je nasproti političnim in državljskim pravicam preskromno. Drugič, ustava predvideva 22 ustavnih zakonov za izvedbo ustave. Sicer je pohvalno, da je tekst ustave kratek, vendar mislimo, da je ustavnim zakonom prepuščena cela vrsta zelo pomembnih vprašanj in je izvajanje ustave problematično. Tretjič, v tekst, kot je ustava, ne sodijo nekatere zadeve kot na primer svetost življenja, čim krajši čas, najkrajši čas, praviloma in. Z ustavo je treba videti vizijo uresničevanja pravic državljanov. Imamo tudi več konkretnih pripomb. V zvezi s 65. čl. se sprašujemo, ali Slovenija lahko računa na dotok tujega kapitala, če tuji državljani ne morejo postati lastniki nepremičnin. Mislimo, da je lastništvo treba narediti, da kapital bo. Potrebna je mnogo preciznejša definicija 75. člena, ki določa pravico do dela, potrebno ji je dodati pogoje za njeno uveljavljanje, pravico do poklica, svobodne iz-

bire dela, do ustreznega plačila in. Mislimo, da bi morala ustava bistveno bolj opredeliti pravico do socialne varnosti državljanov, do socialnega zavarovanja, pravico do ohranjanja in varovanja zaposlitve. Tudi v ustavi bi bilo treba definirati nekatere posebne pravice, ki naj bi jih uživala mladina, matere in. Bolj bi moralo biti opredeljeno varovanje pravic iz dela, tudi pred ustreznimi sodišči. Treba bi bilo opredeliti pravico do soupravljanja, ki jo opredeljujejo vse napredne ustave. Ne strinjamo se, da se pravica do stavke ureja z zakonom. To pravico morajo dobiti sindikati, ne pa da jo ureja država z zakonom. Ustava bi morala razširiti področje ustanavljanja sindikatov, saj niso samo delavski. Nismo za zakon o sindikatih, ker je to lahko le omejevanje, smo pa za določitev pravil igre. Zapisati bi morali, da sindikati sodelujejo pri urejanju vitalnih področij družbenega življenja, npr. zaposlovanja, pokojninsko-invalidskega zavarovanja itd. Sicer je naša vizija bolj za parlamentarno kot pa predsedniško državo, za dvodomni parlament, v poglavju svoboščin pa je treba urediti pravice drugih narodov, ki žive v Sloveniji.

• **V marsičem se vam zdi sporen tudi zakon o privatizaciji družbene lastnine. V čem?**

VIZJAK: »Če to delamo zato, da spremeni organizacijo podjetja, vodenje in soupravljanje in povzročimo tudi pri delavcu podjetniški način obnašanja, smo za to. Ne pristajamo pa na poceni razprodajo tega, kar je vendar bilo ustvarjenega, pa tudi ne na novo državno lastnino. In zanima nas, kdaj nam bo z znanim titularjem lepše, kot nam je bilo. Mislimo, da je na lastninski reformi potrebno delati, ni pa možna čez noč, saj niso izpolnjeni pogoji tržnega gospodarstva, ne funkcionira trg kapitala ne trg dela in še vedno je preveč državnih intervencij, razdeliti pa je treba skoraj 85 odstotkov premoženja. Razprave o tem, ali lastnino razprodajamo in koliko so naša podjetja vredna,

so dobre osnove za odločitve, predno se v neko prodajo gre. Dejstvo pa je, da je ta družbena lastnina vredna zdaj toliko, kolikor mi bo kot prodajalcu uspelo iztržiti od kupca. Ker smo danes v položaju, ko vsi rabimo denar, ki ga ni, je družbena lastnina poceni. To se dogaja tudi v mešanih firmah, ko si tujci na račun manjšega deleža priborijo večje upravljalne pravice, saj vkalkulirajo tudi riziko vlaganja v naši državi.

Vztrajamo pa na tem, da del družbene lastnine mora pripadati delavcu. Jasno nam je, da absolutnega poštenja tu ni, najbolj nepošteno bo, če delavci ne bodo dobili nič. In glede na to, koliko je družbena lastnina vredna, se lahko zgodi, da bodo najdražje kupovali družbeno lastnino delavci s popustom. Nas moti, da država ureja nakup delnic, to bi moralo biti prepuščeno podjetjem in njihovim statutom, ob tem, da ni znano, pod kakšnimi pogoji bo delničar prodal te delnice in še marsikaj, za kar bodo zakoni šele napisani, na primer davčni. Trenutno se ne ve, ali so te delnice za delavca dobre ali slabe. Predvsem pa moramo narediti pretok delnic, borzo, šele takrat se bo vedelo, koliko je kakšno podjetje vredno. Le zakaj si tudi tu izmišljamo nekaj po svoje? Mislim, da ta zakon ni tak, da bi prepričali delavce, da sprejmejo izvir podjetništva, drugačnega obnašanja, participacije v podjetju, kar je ključni motiv. Ključni motiv je sprememba načina vodenja podjetij, da delavci soupravljajo in da ustvarjajo pogoje, da na račun enega dela družbene lastnine pripeljemo v firmo svež kapital. S tem zakonom je povezan tudi zakon o agenciji in o skladu za razvoj Republike Slovenije. V osnovi se sprašujemo, koliko gre tu za nezaupnico sedanjemu menedžmentu in ali bo nova država uspešnejša od stare. Zelo enostavno bi bilo razpravljati o teh zakonih, če bi v agencijo ustanovilo gospodarstvo, če bi v upravnem odboru sedeli tisti, ki bodo plasirali kupnine v to agencijo. Predno pa se vsega tega lotimo, bi morali po našem razrešiti vprašanje likvidnosti podjetij, banke naj bi kreduje spremenile v vloške. Na Japonskem je 40 odstotkov bančnih sredstev v sredstvih podjetnikov, denar se mora vrteti. Preureditev bank bi bila funkcija države. Potem je treba del premoženja pod ugodnejšimi pogoji zagotoviti delavcem, in to tako, da bodo imeli interes, brez prisile, kar naj bi podjetja sama uredila. Razčistiti bi morali tudi prejšnje lastništvo in šele od tod naprej bi se po naše lahko začelo lastninjenje.

• **Tudi glede zakona o zavodih imate precej pomislekov...**

VIZJAK: »Po njem se vsa ta lastnina prenese v državo, tako bodo poddržavljeni vsi samoprispevki, vsi skladi skupnih porab, vsa donatorstva podjetij. To ni v redu. Gre za intervencijski zakon, ki naj bi vse rešil v dveh fazah, mi pa smo za normalni trofazni postopek z istočasno pripravo in sprejemanjem vseh izvedbenih zakonov (zdravstvenega, šolskega itd.). Bojimo se, da bo neprofitnost teh organizacij peljala celo korak nazaj. Mislimo tudi, da imenovanje direktorja brez soglasja delavcev v zavodu ne more dati ustvarjalne klime. V tem zakonu gre za nekajkratno nezaupanje sloven-

ski inteligenci in preveliko vlogo države, stroka pa je preslabo obdelana. Isti problem je pri zakonu o zadrukah, povsem se pozablja na zaposlene in njihove pravice. Po vojni je bilo v zadrukah 30 odst. narodnega premoženja, zato b moral ta zakon imeti večjo težo. A ni nikjer kvantifikacije posledic, nič se ne ve, kaj bo: mnogimi podjetji, ki so jih zadruge ustanovile. Mislimo tudi, naj se v zadružništvu še rešuje nekateri interesi, kjer profit ni ključni.

• **Dokaj burne so zdaj razprave o novem stanovanjskem zakonu, ki se ga stanovanci v družbenih stanovanjih tudi boje. Kaj mislite o njem?**

VIZJAK: »V razpravi je druga verzija: predlogom lastninjenja, ki že upošteva nekatere pripombe. Jasno je, da se bo treba odločiti. Prednost odkupa imajo tisti, ki v teh stanovanjih živijo, a pogoji za odkup so v danih razmerah težki. Zakonodajalec naj bi proučil, kolike je ta zakon realno izvedljiv, ne pa koliko je ekonomsko upravičen. Postavlja se vprašanje okrog sklada SLP, v katerega smo združevali sredstva iz BOD. Mislimo, da je treba zahtevati vračilo lastne udeležbe ali pa jo upoštevati v kupnini. Predvsem mislimo, da ni urejeno vprašanje pravic bodočih najemnikov, torej tistih, ki stanovanja ne bodo mogli kupiti in bodo morali sklepati najemne pogodbe z lastnikom.

• **Sliši se tudi o krčenju pravic po zakonu o delovnih razmerjih. Kako gledate na to?**

VIZJAK: »Sprememba zakona o delovnih razmerjih in zakona o pravicah za prime brezposelnosti sta za nas ključna. Vlada predlaga drastično krčenje pravic, izenačevanje stečajnikov s presežnimi delavci. Širijo se govorice, da naj bi bila nova pokojninska zakonodaja restriktivnejša. Zdej je vlada v zelo kratkem času porabila zelo velik denar za množično predčasno upokojevanje, in če bodo vsi izkoristili bonus, bo v začetku prihodnjega leta 400 tisoč upokojujencev na 800 tisoč zaposlenih v Sloveniji, od katerih pa se računa še na 100 tisoč dodatnih presežkov. Mislim, da s tem vse upokojujence spravljamo v težji položaj. To je nepremišljena poteza in zavajanje ljudi. Enake se dogaja na področju presežkov in stečajnikov, kjer gre za drastično krčenje pravic v trenutku, ob tem pa ni nobenega premika na socialnih programih. Šestmesečno nadomestilo presežnikom je praktično enako kot odpust. Zakaj niso uzakonili odpusta, ki terja od vsake države socialni program? Točno se ve, kdo bo v slabih razmerah potegnil krajši konec: delavec ki je bil ob upravljanje z družbeno lastnino, ni da bi ga kdo kaj vprašal; ki se ne zaveda, kaj se pripravja. Ko bo delavec postal res le lastnik delovne sile, bo ravnal v tej družbi drugače manj trezno, manj logično. Na ta način ne moremo zgraditi konsenza med kapitalom in delom, ki je osnova za socialni mir. Zavedati se je treba — pa kot da se mnogi ne — da je prvi vprašanje delavca, ali bo do zadnjega v mesecu plača. Po tem bo ocenjeval spremembe, in če bo videl perspektivo naslednjega meseca ali leta bo šel, konec koncev, tudi na plebiscit.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

NOVO LETO V BANJOLAH

VABIMO VAS NA SILVESTROVANJE V BANJOLE

Za silvestrovanje pripravljamo 4-dnevni paket od 29. 12. 1990 do 2. 1. 1991
Cena paketa 1.550,00 din.
Prijava sprejemamo do 25. 12. 1990.

V ceno so vključeni štirje polni penzioni, turistična taksa, novoletna večerja in uporaba bazena.
Letos pripravljamo novoletno tombolo z bogatimi nagradami (10-dnevno bivanje v Banjolah julija ali avgusta itd.)

Nudimo še:
— teniška igrišča,
— namizni tenis,
— biljard,
— fliperje,
— zdravniške usluge,
— trim kabinet,
— veliko plesa in zabave ter domače istrske specialitete.

Vse informacije lahko dobite na tel. 052/73-124, 73-144 ali v poslovalnici Slovenijaturista v Ljubljani.

SUBARU industriaimport

INDUSTRIAIMPORT OBVEŠČA SVOJE CENJENE KUPCE, DA JE DOBILA DODATNO KOLIČINO VOZIL S POGONOM NA 4 ALI 2 KOLESIH Z DOBAVO NAJKASNEJE V 10 DNEH

JUSTY J 10 2 WD 148.121 din
JUSTY J 12 4 WD 177.682 din
LEGACY LIMUZINA 281.686 din

Cene so maloprodajne, dajatve so že vštete!

PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO
VSI AVTOMOBILI IMAJO KATALIZATORJE

VZDRŽEVANJE IN NADOMESTNI DELI ZAGOTOVLJENI

VSE INFORMACIJE O CENAH: INDUSTRIAIMPORT LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 13, tel. (061) 325-788, 314-752

V NOVEM MESTU PA V PROSTORIH HOTELA KANDIJA tel. (068) 22-413 in 22-410

založba mladinska knjiga

Menite, da ste dinamični in prepričljivi?
Pravite, da bi radi zaslužili?
Delati želite v domačem okolju?
Hočete z dobrim delom dobro zaslužiti-honorarno ali celo redno!

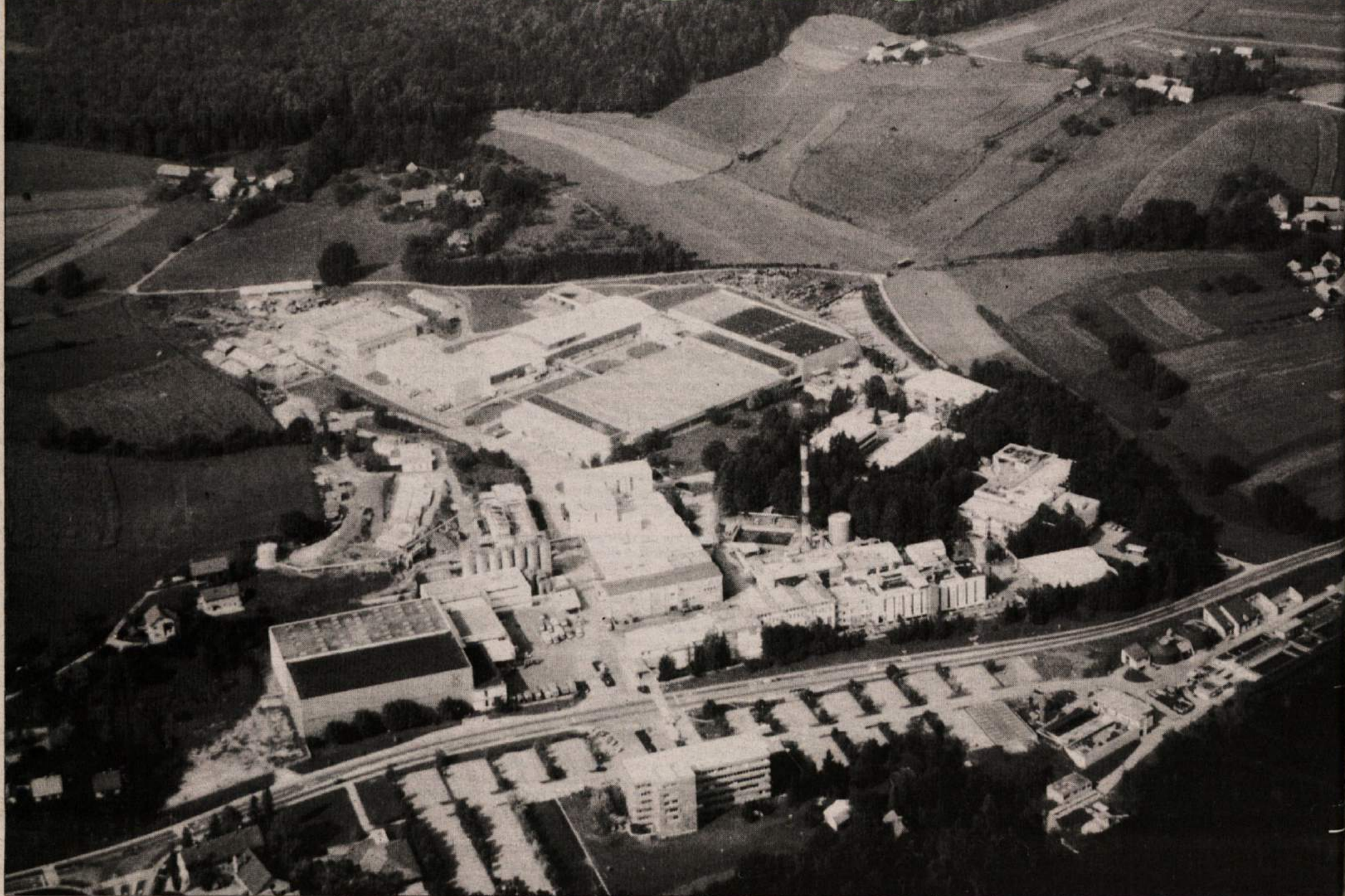
Vi, da, vi boste pravi družabnik Založbe Mladinska knjiga.

Prav vi boste znali zbrati veliko naročil za knjige
Založbe Mladinska knjiga!

Zavrtite telefon 061-211 867 in vprašajte, kar vas še zanima.

POSTANITE BOGATI Z BOGATIMI KNJIGAMI
ZALOŽBE MLADINSKA KNJIGA

KRKA SE UTRJUJE DOMA, V EVROPI IN SVETU

Tovarna zdravil Krka iz Novega mesta je v zadnjih dveh letih porabila več kot 8 milijonov dolarjev za obnovitev in posodobitev proizvodnje, ki mora še bolj kot prej ustrezati strogim svetovnim merilom. Tako so razen čistilne naprave, ki je še v gradnji, bile obnovljene vitalne farmacevtske linije in zgrajeni nekateri infrastrukturni objekti, ki bodo Krki, izvoznici v 100 milijonih dolarjev in po dohodku prvemu podjetju v Sloveniji, še utrdili položaj doma, v Evropi in svetu.

Oprema za posodobitev obrata za proizvodnjo antibiotikov je v celoti uvožena. Temeljni cilj naložbe je bila vzpostavitev potrebnih mikroklimatskih pogojev v prostorih, kjer predelujejo sterilne praške po priporočilih GMP (dobra proizvodna praksa), obenem pa je bila delno obnovljena tudi sama proizvodna linija. Oprema je kupljena pri imenih, kot so Stilmas, Proot, Hiac-Royco, Icos-Nicomat, Lytzen.

Drugi veliki met je bila rekonstrukcija obrata za proizvodnjo injekcijskih raztopin. Tehnološka linija za proizvodnjo ampul je bila popolnoma izrabljena, izmet neobičajno velik, zastoji pogosti, vzdrževalni stroški visoki. Težave so bile popolnoma odpravljene z namestitvijo proizvodne linije firme Bosch-Strunck, ki ampule pere, suši, sterilizira, polni in zapira. Linija se skupaj z novim koloidnim mlinom in sterilizatorji odlično obnese, izmet je komaj omembe vreden, kljub povečanim zmogljivostim praktično ni zastojev.

V obeh obratih so ob vgraditvi nove opreme opravili tudi zelo zahtevne investicijsko-vzdrževalne posege. Med drugim so bili zamenjani kanalizacija, prezračevanje in elektroinstalacije, zamenjan in dopolnjen je razvod hladilne vode, obnovljeni tlaki itd. Skupni imenovalec obnove so bili izredno zahtevni pogoji in kratki roki, kar je terjalo velike napore v obratu zaposlenih delavcev, izvajalcev, nadzornih organov in vodstvenih delavcev Krke.

Dragocena pridobitev je tudi skoraj 1000 kvadratnih metrov objekta za predklinične raziskave. Ena osnovnih predpostavk Krkine dolgoročne usmeritve je namreč pospešeno uvajanje lastnih proizvodov. Obseg predkliničnih raziskav sta doslej omejevala neprimernost in utesnjenost prostorov. V novih laboratorijih je vse nared za kompleksne toksikološke raziskave, medtem ko so farmakokinetični in farmakološki laboratoriji ostali v starih prostorih. Končni cilj je združitev teh dejavnosti (skupaj s stacionarijem za male živali) v tehnološko zaključeni enoti. Vse je zastavljeno tako, da se bodo novi objekti navezovali na sedanje.

Več kot tisoč kvadratnih metrov sodobnih industrijskih prostorov je s prizidkom pridobila tudi Kozmetika. Ozka grla in tehnološka nezdržljivost proizvodnih procesov so odpravljene, izpolnjeni so vsi pogoji za sodobnejšo in varčnejšo proizvodnjo.

Krka, ki je vedno nadpovprečno vzorno skrbela za dobro počutje svojih delavcev, se ponaša še z novo kuhinjo oziroma s po vseh predpisih zgrajeno delilnico hrane z jedilnico. Upoštevali so tudi najvišja merila funkcionalnosti. V nadstropju so prostori za tehnične službe, pripravo dela in higiensko-sanitarni oddelek Zdravil.

Zadnja, vsekakor pa še zdaleč ne najmanj pomembna Krkina pridobitev v okviru Projekta-86 je obnovljeno skladišče gotovih izdelkov. Njegova osnovna pomanjkljivost je bilo eno samo paletno dvigalo. Letos so dodatno namestili dvoje novih dvigal-s prenosnicama in vstopno-izstopno paletnotransportnim sistemom. Dvigala in transport so računalniško vodeni, z njimi lahko upravljajo iz komandnega prostora. Računalniško vodenje omogoča sproti izpis stanja v skladišču, v delu pa je tudi neposredna povezava med skladiščem in prodajnimi službami. Propustnost skladišča so povečali tudi z dvema vstopno-izstopnima prekladalnima mizama.

Skratka, Krkino skladišče gotovih izdelkov, ki ima 8.400 paletnih mest in 2.400 kvadratnih metrov prostora za odpremo, je še enkrat bolj prepustno, kot je bilo pred prenovo. To, da je eno najmodernejših v Sloveniji, gre seveda zraven.

Posodobitev večine Krkine proizvodnje je, kot rečeno, stala več kot 8 milijonov dolarjev. Štiri tisoč Krkinih delavcev jo je plačalo s suhim denarjem, razen delnega posojila za ampulno linijo v višini 585.000 dolarjev.

Vsi investicijski in investicijsko-vzdrževalni posegi so bili opravljeni na temelju idejnih projektov, ki so jih izdelali Krkini strokovnjaki. Ti so vsa dela tudi nadzirali.

 KRKA

Mož, ki je vse spremenil v uspeh

...o so mr. Borisu Andrijaniču leta 1954, ko je bil v Novem mestu uradno ustanovljen farmacevtski laboratorij Krka, skeptiki, da je tako majhno mesto pač preslabotno za resno farmacevtsko proizvodnjo, je mož, ki je vedno vedel, kaj hoče, odpril, »da je Novo mesto res majhno, vendar ima dve veliki prednosti, Ljubljano in Zagreb«. Boris Andrijanič, ki bo v soboto, 8. decembra, dopolnil 80 let, je omenjene besede izgovoril v intervjuju, ki ga je objavila dnevnik Krka, ko je Krka premogla dve izposojeni tabletirki in sušilno napravo, ko si je za lekarno delila edini pisalni stroj, ko je bilo njeno prevozno sredstvo močan tricikel in ko je svojim kupcem pred letom voščila z zabojčki dolenjskih jabolk. Danes, 35 let kasneje, ima Novo mesto po Krkini zaslugi še vedno dve veliki prednosti, Evropo in svet, s svojimi 4000 delavci je Krka po dohodku prvo podjetje v Sloveniji, velikostna stopnja njenega izvoza je sto milijoni dolarjev, utrdila je svoje mesto med največjimi proizvajalci zdravil v Jugoslaviji, se povezala s pomembnimi podjetji v svetu.

Bil je Krka

Krkini osebni izkazniki piše: sodobna farmacevtska in veterinarska proizvodnja, biosintezna proizvodnja antibiotikov, kemijska sinteza farmacevtskih surovin, vse uspešnejša uveljavitev delave zelišč in hiter razvoj kozmetike, razširitev proizvodnih zmogljivosti steklene volne za toplotno in zvočno izolacijo in

...mah zdraviliške dejavnosti postavljajo Krko ob bok perspektivnim podjetjem, v katerih dajejo velik poudarek lastnemu razvojnemu in razvojnemu delu, tržnim zakonitostim, varstvu okolja in tistim znanjem, ki omogočajo stalen napredek. Boris Andrijanič je bil Krka in Krka je bila Boris Andrijanič. Dobro, soustvarjalnem pomenu besede. Tako je simbolno tudi danes, ko je jekleni mož že precej izpregel, v Krki je svetovno znameniti Zakaj jekleni? Zato, ker je bil Andrijanič eden tistih direktorjev, vodilnih ljudi, ki znajo krmariti, ne da bi kdo čutil trdo roko. V njegovi naravi je, da ni tega nikoli zanikal niti potrdil. Po drugi strani pa je res tudi, da je generalni direktor v dolgih letih delovanja vedno našel čas za pogovor z vsakim delavcem Krke, ki je bil to zaželel. Čas se razlikuje od časa. To je bil dejansko čas, ko sem zbiral dokumentacijo za ta jubilejni zapis, sem prišel do izjemnega podatka, da magister Andrijanič v svoji dolgi in uspešni karieri nikoli ni dal omembe vrednega intervjuja. Zahvaljeval se je tudi za več takih pozornosti ob 80-letnici. In vendar je bil temu mogoče stikati podoba o tem človeku. Na voljo je kar nekaj podatkov, predvsem pa so tu pričevanja ljudi, ki sta jih z Andrijaničem in Krko povezala delo in usoda.

Kri bakarskih kapitanov

...Rod Andrijaničev izvira iz Bakra. Vse do leta 1880 mogoče obredne luke jadrnic in ladijskih kapitanov, mesta s pomorsko tradicijo. Tudi Andrijaniči so bili mornarji, v Pomorski enciklopediji Jugoslavije je podatek, da je leta 1917 neki Mate Andrijanič napisal knjigo o teoriji navigacije (L'arte di navigare), katere rokopis se je ohranil do danes. Upam, da bo slavljenci, če ne vse, ta podrobnost razveselila. Ljubezen do morja je namreč bila njegovih največjih ljubezní. Kako tudi ne, saj je dobesedno raziskoval gene, odmev primorja pa je tudi vezanost na čakavsko govorno.

...Andrijaničev oče Drago je bil bolj bolehen in zato ga niso poslali na morje, ampak v kopenske šole, naučil se je farmacije. V Novem mestu je odprl lekarno. Vse je bilo tako naravnano, da v Novem mestu rojeni Boris ni mogel uiti lekarniškem prahu. Saj ni niti ni hotel. Po maturi je v Zagrebu študiral farmacijo in se diplomski zaposlil v očetovi lekarni. Osvoboditev je dočakal v sanitetnem odseku glavnega štaba NOV Slovenije v Trstu, kar pove, da med vojno ni držal rok križem. Med drugim je organiziral apotekarsko službo po divizijah in brigadah. Po vojni bi lahko naredil ministrsko kariero, vendar je leta 1949 vrnil v Novo mesto in postal upravnik okrajne lekarne. Leta 1954 se z registracijo farmacevtskega laboratorija začne zgodba o Krki.

Kako narediti stroje in strokovnjake

...V začetku jih je bilo 40. Stroji so bili stari, prineseni z vseh končin in krajev, tudi z odpada. Laboratorij je imel že prvo leto registriranih 11 proizvodov, sprejeli so ga v jugoslovansko zdru-

ženje podjetij farmacevtsko-kemijske industrije, kot najmlajši in najmanjši je bil zapisan na 14. mestu. Mlada novomeška farmacevtska industrija se je marca 1956 registrirala kot Krka, tovarna zdravil. Andrijanič in sodelavci so se zavedali, da bodo svoje ambiciozne načrte lahko uresničili le z dobrimi strokovnjaki. Toda kateri strokovnjak bi prišel na Dolenjsko, v Novo mesto, ki ni imelo niti stanovanj, da o drugem ne govorimo? Krka je lahko ponudila le razgibano, intenzivno in ustvarjalno garanje za sorazmerno majhno plačo. Vse dobre poteze so preproste. Kadre si moraš ustvariti sam. V letu 1957, ko je imela Krka zaposlenih 77 ljudi, je štipendirala 82 dijakov in študentov!

Prvi patent!

Čez dve leti je prijavila svoj prvi patent in se prebila na 5. mesto med jugoslovanskimi proizvajalci zdravil. Po obratu kemijske sinteze se je pripravljala na veliko investicijo v proizvodnjo antibiotikov., razvoj je združevala v razvojnem sektorju, ki je leta 1964 prerasel v inštitut za raziskave in razvoj. Krka je pri petnajstih letih štela 1.100 delavcev, med njimi je bilo 250 strokovnjakov z visoko in 220 s srednjo izobrazbo, izvažala je 30 odstotkov proizvodnje, med jugoslovanskimi farmacevtskimi hišami sta bili pred njo samo še Pliva in Galenika. Ob srebrnem jubileju se je Krka prebila na 15. mesto med slovenskimi podjetji. Več kot 3200 delavcev je zaključevalo Projekt 64, s katerim so bistveno povečali izvoz in se uvrstili med največje proizvajalce tetraciklina in cink bacitracina v Evropi.

Te dni so zaokrožili tudi Projekt 86; v obnovitev in posodobitev proizvodnje, ki mora ustrezati strogim svetovnim standardom, so vložili več kot 8 milijonov dolarjev. Danes je, kot že rečeno, Krka po dohodku prvo podjetje v Sloveniji. Kar je samo eden med mnogimi afirmativnimi podatki.

Ni sanj, je samo resničnost

Kje sta v vsem tem delo in vloga magistra Borisa Andrijaniča? Kaj je tisto, kar vrhunškega menedžerja ločuje od povprečja? Boris Andrijanič je namreč bil menedžer tudi v za to najbolj neugodnih časih. Dober gospodarstvenik je splet mnogih talentov in znanj. Za Andrijaniča so značilni dinamičnost, sistematičnost in neverjetna osebna disciplina. Njegovo vodenje sestankov je bilo izpiljeno do popolnosti, naloge brez odvečnih besed poverjene praviim ljudem. Generalni je bil točen kot ura, vedno brezhibno oblečen. Andrijaničevo odločanje je bilo na prvi pogled in za nepoučene morda res kar preveč velikopotezno, vendar je kasnejša analiza pokazala, da je vedno deloval kar preveč premišljeno in strogo v okviru možnosti. Za vizijo (in bilo jih je mnogo), ki je bila v začetku neverjetno sanjska, se je praviloma pokazalo, da je bila plod kakovostnih razglabljanj in prilagajanja razmeram, ki jih je Andrijanič odlično poznal. Sanje so scenarij za resničnost.

Seveda je občutek za prostor, čas in denar predvsem stvar talenta. Boris Andrijanič je cenil vsakega, ki je znal »delati denar«. Njegov dolgoletni tesni sodelavec se spominja, kako mu je vtepal v glavo: »Nikoli se ne zameri bankirjem in kupcem, oni so bog in bodo vedno bog.« Tudi Andrijanič je znal delati denar, neverjetno, kako bliskovito je včasih segel v roko in tako zaključil kupčijo. Njegovi analitični možgani so delali hitreje, pred drugimi je pretehal in preračunal možnosti.

Dober menedžer se vedno obda s sposobnimi sodelavci. Zaupanje mora biti obojestransko in neomejeno. Andrijanič je pri svojih sodelavcih bolj kot karkoli spodbujal sposobnost in znanje. Pri odločitvah jim je puščal proste roke, s čimer jih je veliko bolj angažiral in motiviral. Znal je izbirati ljudi, skoraj nikoli se ni uštel. Ne pri ljudeh ne pri kupčijah. Če je kdaj kaj le šlo narobe, se je povrnilo ob drugi priložnosti. Njegova zasluga je tudi, da so Krkini strokovnjaki od vsepovsod, torej vseh nacionalnosti, med direktorji pa so v Krki že dolgo časa tudi ženske, do katerih je imel generalni direktor še posebno korekten odnos.

Čas avtoritete in čas srca

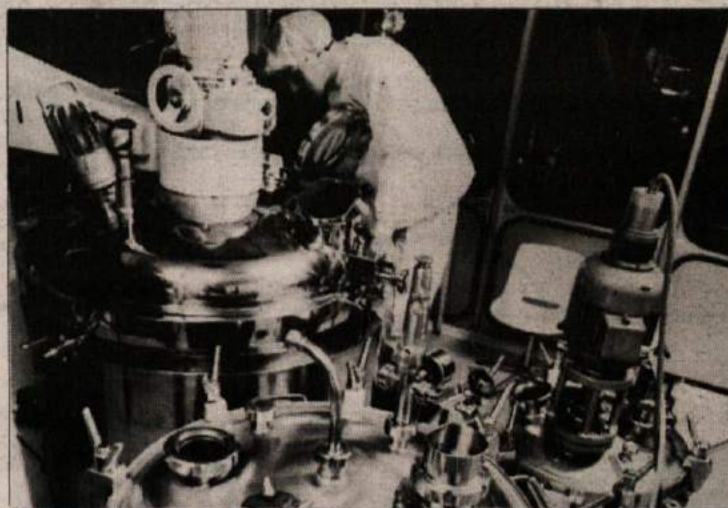
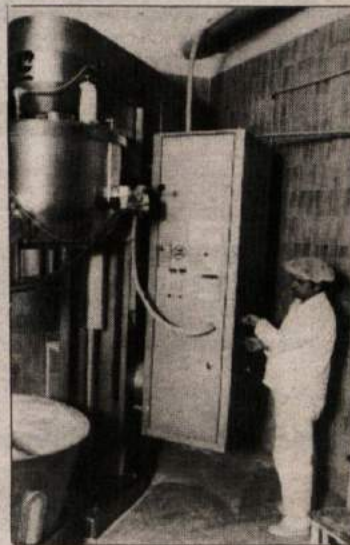
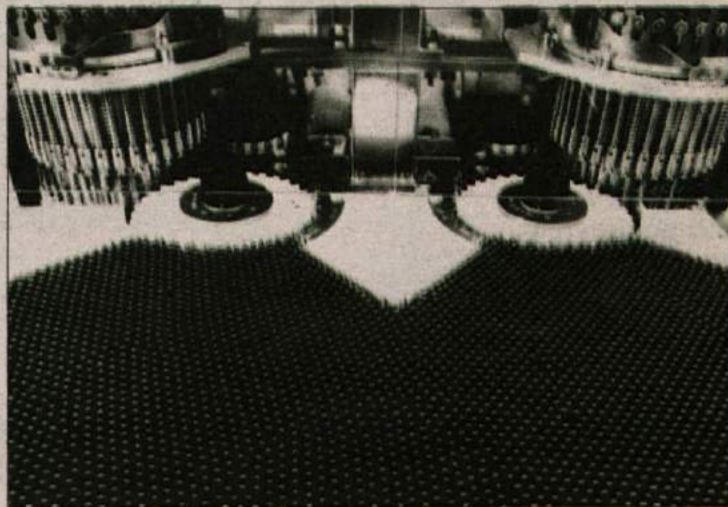
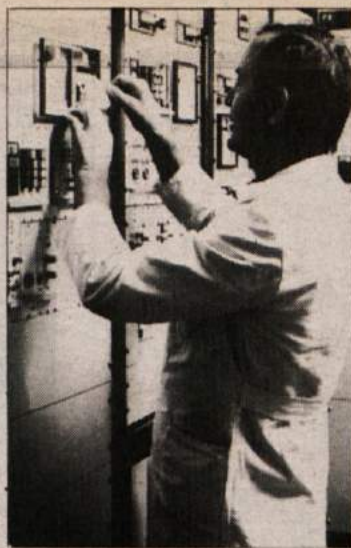
Boris Andrijanič in Krkini delavci so zgodba zase. Njegovo pravilo je bilo, da se ne more in ne sme zgoditi, da ne bi mogel do njega katerikoli delavec Krke. Mednje je prihajal nasmehjan, ne glede na skrbi, vendar to ni bila preračunana poza. Lahko bi rekli, da je bil skrben do ljudi, osebne nesreče so ga pretresle, v takih trenutkih nepotrebna avtoriteta se je diskretno umaknila čutečemu srcu. Zanimivo je, da nekateri njegovi najtesnejši sodelavci ob srečanju z njim kar pozabijo, da se je magister Andrijanič umaknil. Življenje z njim je bilo tako intenzivno, da takoj steče pogovor o sicer že zdavnaj izvršenih nalogah, kot da bi bilo treba še kaj storiti, preveriti to in ono. Menedžerstvo ni vedno gladko in nežno opravilo. Andrijaničev slog je bil doseči cilj na lep, argumentiran ter korekten način.

Vodenje podjetja Krkine velikosti je veliko delo, ki ga ne zmore opraviti en sam človek. Telega se je Boris Andrijanič kljub nedvomnemu zaupanju v svoje sposobnosti dobro zavedal. V vsakem od Krkinih delavcev je znal prebuditi občutek moralnega zadolževanja, da je naredil in da še dela nekaj pomembnega zase, za to Novo mesto, za to zaničevano Dolenjsko, da je delavec v samem vrhu jugoslovanske industrijske lige. Če je bila kdaj kakšna huda beseda, je bila namenjena ožjemu krogu sodelavcev. Napake je odpustil, na hitro pa je opravil z lenuhi in nakladači.

Krka je dolenjska institucija

Magister Boris Andrijanič je Krki vcepil njeno poslanstvo, da ni odgovorna samo zase in za svoje delavce, ampak tudi za splošno dobro Novega mesta in Dolenjske. Krka ni samo tovarna zdravil, ampak tudi institucija, ki je vedno pripravljena sodelovati, pomagati. Pa naj gre za cesto v bogu za hrptom, pomoč jadralcu čez Atlantik, Krkine nagrade ali pa za tako strateško zadevo, kot je varstvo okolja. Novo mesto in Dolenjska brez Krke in njenega dolgoletnega generalnega direktorja ne bi imela vsega, kar imata. Od cest in vrtcev do muzejev, obnovljenih gradov itd. Krka je institucija z imidžem, kot rečemo danes, Boris Andrijanič pa bi rekel, da je treba imeti ugled. Po njegovem v življenju in delu ni velikih in malih reči. Drevescu, ki naj bi padlo zaradi »napredka«, je znal posvetiti enako ali celo bolj koncentrirano energijo kot investiciji, ki bo stekla že zaradi narave stvari. Takšen odnos je v nesvilnem, balkaniziranem svetu menedžerstva redke in dragocene, v Krki pa kar deden. Tudi to je ena od v Krkine temelje vgrajenih zapuščin magistra Borisa Andrijaniča, dostojanstveno zadržanega Dolenjca s podjetno krvjo bakarskih kapitanov, moža, ki mu je bilo usojeno, da je vse, česar se je lotil, spremenil v uspeh.

M.BAUER

NOVOTEKS

**NOVOTEKS NOVO MESTO
TOZD TKANINA**

objavlja prosta dela in naloge

VODJA ENERGETSKIH NAPRAV

Za ta dela se zahteva:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali elektro smeri — smer energetik
- določene izkušnje na področju upravljanja z energetskimi napravami
- opravljen strokovni izpit (Ur. list SRS 31/83)

Rok za pisne prijave je vključno do 14. decembra 1990. Prijave oddajte na naslov: KADROVSKA SLUŽBA, NOVOTEKS, Foersterjeva 10, Novo mesto. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 8 dni.

**STILLES SEVNICA
Stilno pohištvo in
notranja oprema
SEVNICA
DELAVSKI SVET PODJETJA**

RAZPISUJE
prosto delovno mesto

**VODJE PROFITNEGA CENTRA SERIJSKE
PROIZVODNJE**

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje: imeti morajo
— visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— organizacijsko sposobnost za tako delovno mesto
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na zgoraj navedeni naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

**Javno podjetje Komunala Črnomelj p.o.
68340 Črnomelj, Belokranjska cesta 24**

Delavski svet javnega podjetja Komunala Črnomelj

razpisuje dela in naloge:

1. vodje komercialno tehnično-razvojne enote

Pogoji:

- višja ali srednja izobrazba gradbene, strojne ali komercialne smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah,
- da ima sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjih zaposlitev.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Javno podjetje Komunala Črnomelj, Belokranjska cesta 24. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Fotografiram poroke, po grebe, krste, razne prireditve in družinske slovesnosti ter druge dogodke.

Cena 25 do 40% nižja od uradne.
Pokličite me! Foto Platiše, Mirna, Jamska 22, telefon 068 47-046.

**ŽELITE IZJEMEN
ZASLUŽEK?**

Iščem urejene honorarne sodelavce(-ke) od 22 do 50 let. Posel je povsem legalen in human. Tel. (064) 26-692 od 14. do 18. ure ob delavnikih.

Zavarovalnica triglav

**Zavarovalna skupnost Triglav
Posavska območna skupnost Krško
Trg Matije Gubca 3, Krško**

organizira v petek, 7. 11. 1990, ob 13. uri na Rostoharjevi 62 (delavnica), Krško, prodajo poškodovanega vozila

ZASTAVA JUGO 55 KORAL, letnik 1990/7, prevoženih 2400 km, izklicna cena 30.000 din

Ogled bo istega dne od 11. — 12. ure na kraju licitacije. Kavcijo v višini 10% od izklicne cene je treba plačati do pričetka licitacije. Prodaja poteka po načelu »Ogledano — kupljeno«, kasnejše reklamacije se ne upoštevajo.

TERRA

PROGRAM STROJEPISJE

»DO ZNANJA TEŽKO, Z ZNANJEM LAHKO,«

pravijo. Zakaj ne bi tudi vi uporabili preizkušene recepta za dosego cilja?

Samo za vas organiziramo **kvalitetni intenzivni tečaj strojepisja**, ki vam bo omogočil hitrejše, modernejše poslovanje, delo na računalniku in morebitno službo.

Novost: najboljši udeleženec bo oproščen plačila.

Prijave zbiramo vsak dan od 8. — 12. ure na tel. 068-23548 ali pisмено na naslov: **TERRA, p.p. 15, 68000 Novo mesto.**

Optika Rimc Krško, Brežice

V obeh optikah imamo ambulanto in elektronsko merjenje dioptrij za očala, v Brežicah pa tudi kontaktne leče.

Ambulanto vodi prim. dr. Nola Davorin iz Zagreba.

Delovni čas:

Krško:

vsak ponedeljek od 15.00 — 17.00

Brežice: ponedeljek in četrtek od 17.30 — 20.00

Odprto pa imamo:

KRŠKO

Pon. 8.00 — 18.00

tor. 10.00 — 18.00

sr., čet., pet. 7.00 — 15.00

sob. 8.00 — 12.00

BREŽICE

od ponedeljka do petka

od 8.00 — 19.00

sobota 8.00 — 13.00

Tel. 31-536, 61-827

OBVESTILO

Tečaj iz cestnoprometnih predpisov za bodoče voznike motornih vozil se bo začel v Trebnjem v osnovni šoli 10. decembra ob 16. uri.
AMD Trebnje

TERRA

Strokovno in po konkurenčnih cenah vam vpeljemo vaše **finančno-računovodsko poslovanje.**

Vodimo **finance ter svetujemo,** izdelamo pa vam tudi **zaključni račun.** Informacije: 068 23-548

Prodajo **pogrebne opreme in prevoz posmrtnih ostankov** opravlja **Štefan Golovrški.** Pri njem kupljeno opremo **brezplačno dostavi do 20 km iz Novega mesta.** Pokličite na telefon **24-676,** od 0. do 24. ure, cene so **veliko nižje kot drugod!**

**ULA d.o.o.
TREBNJE,
Jurčičeva 17,
tel/fax (068) 44-231**

Na zalogi je poleg japonskih vozil **SUZUKI, NISAN, SUBARU** še poljski **FIAT FSM 700 BIS** z novim vodno hlajenim motorjem. Ugodna cena in dobava takoj. Možnost nakupa je tudi staro za novo. Za vsa navedena vozila je tudi zagotovljen servis.

elba

Trgovina na drobno, debelo in inženiring d.o.o.
Ulica talcev 9, Novo mesto

68000 Novo mesto
Ulica talcev 9
Telefon: (068) 24-

**Ponudba meseca:
barvni TV SAMSUNG 51
6.755,10 din**

S kuponom nudimo popust.

Pohižite! Količina je omejena.

- Duh misli, denar usmerja. (Spengler)
- Na volitvah zmaga tisti, ki jih organizira. (Stalin)
- Privatizacija je proces, v katerem stvari, ki nimajo lastnika ali tržne cene, prodajajo ljudem, ki nimajo denarja. (Lewandowski)
- Država brez ustave je kakor človek v komi. (Zupančič)

KRISTAL INLESU

RIBNICA — Na nedavnem pohištva v Ljubljani sta Inles Ribnjakova razvojna služba prejela povelje »Kristal-90«, in sicer za takšno novo »Bio stavbno pohištvo — ski vrt z zgibnimi vrati«. Priznanje bilo podeljeno za popolno likovno in tehnično zaprtje zunanega bivalnega stora.

**ŠPORTNA ZVEZA
NOVO MESTO
DELOVNA SKUPNOST
— razpisna komisija**

razpisuje dela in naloge

**VODJE DELOVNE SKUPNOSTI IN
SEKRETARJA ŠPORTNE ZVEZE NOVO MESTO**

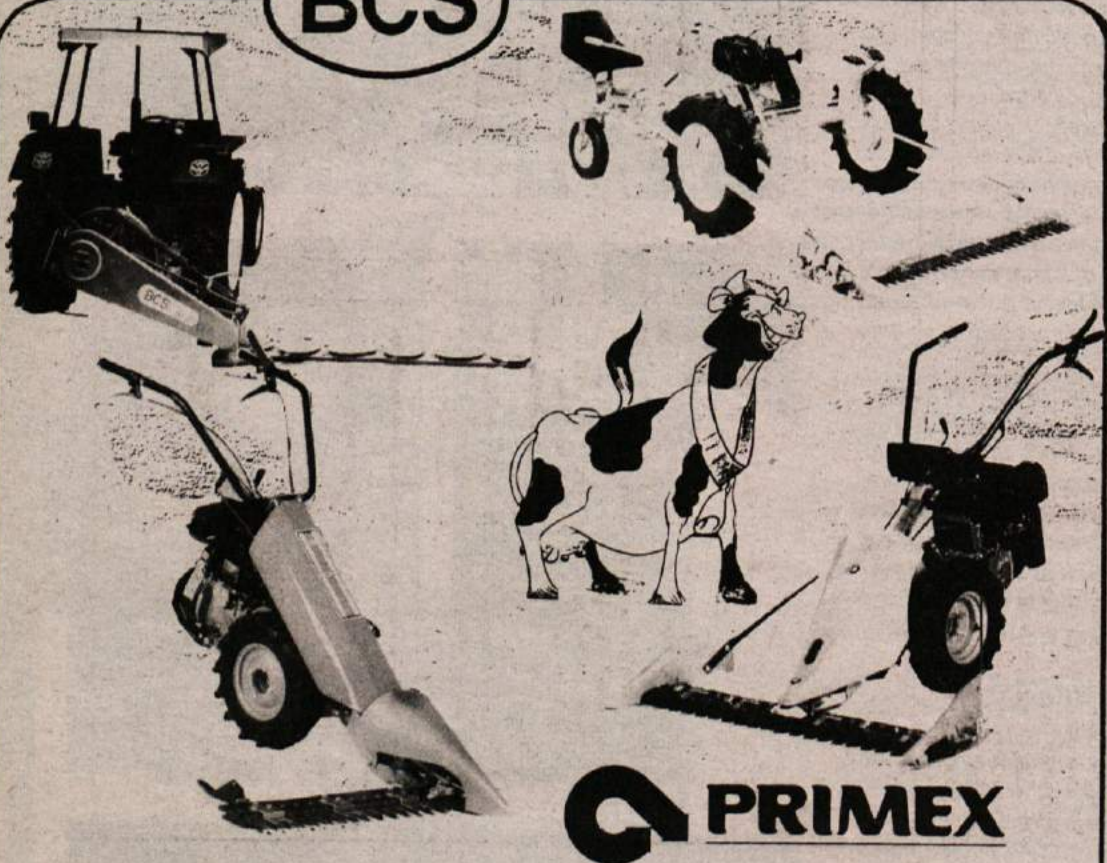
Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja stopnja izobrazbe pedagoške, ekonomske ali organizacijske ali tehnične smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj pri podobnih delih in nalogah.

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidat bo imenovan za čas od 1. januarja 1991 dalje. Pisne prijave z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah sprejema Delovna skupnost Športne zveze Novo mesto, Zupančičeva sprehajališče 1, p.p. 30, 8 dni po objavi razpisa z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o imenovanju pisno obveščeni najkasneje v 15 dneh po opravljenem imenovanju.

BCS

PRIMEX

VIPAVSKA C. 13, 65000 NOVA GORICA, TELEFON: 065 22-412, 26-411, TELEX: 34324 PREX YU, TELEFAX: 065 26265

NAJDETE NAS POVSOD V SLOVENIJI

PRIMEX PREDSTAVNIŠTVO LJUBLJANA	061 558-592	PRIMEX NOVA GORICA	065 32-901
KZ DOBROPOLJE VIDEM	061 782-004	ALPKOMERC TOLMIN	065 81-107
KZ VRHNIKA	061 751-237	AGROMARKET VIPAVA	065 65-385
PRIMEX PREDSTAVNIŠTVO MARIBOR	062 24-146	AGROMARKET SEŽANA	067 73-064
HMEZAD ŽALEC	063 713-211	KZ ČRNOMELJ	068 51-063
TRSAT ZAGORJE	063 785-216	AGROKOMBINAT KRŠKO	068 32-690
AGROMEHANIKA KRANJ	064 36-032	INTERMARC NOVO MESTO	068 24-663
BRAZDA PODNART	064 70-225	AMBRO DOLGA POLJANA	065 62-634
KMEČKI STROJ ŠKOFJA LOKA	064 622-575		

§
dežurni poročajo

OB ČELADO IN ROKAVICE — Neznan storilec je 26. novembra med 12.30 in 23.05 z motornega kolesa, parkiranega pred Mercatorjevo trgovino v Mokronogu, zmaknil čelado in rokavice. 18-letni Peter Žibert je bil tako oškodovan za okoli 1.000 din.

ODPELJAL POLDRUGI METER DRV — V noči na 1. december je nekdo odpeljal 1,5 metra bukovih drv, ki jih je imel Darinjo Kastelic iz Dolgih Njiv spravljene za zimo. Kastelic je ob vsaj 6 stotakov.

VLOM V AVTO — 26. novembra zvečer je nekdo vlomil v osebni avto Novomeščana Franca Škufce. Slednji po opravljeni inventuri ni prijavil izgnotja kakšnega predmeta, s samim vlomom narjene škode pa je bilo za 500 din.

PRIDRŽAN DO STREZNIŠTE — Novomeški miličniki so na dan republike naleteli na svojega starega znanca. Okoli 22.30 so v restavraciji Pri vodnjaku prijeli 29-letnega Stefana M. iz Novega mesta, ki je razbijal po točlini mizi in goste naganjal na plano, kjer jih je hotel prepeti. Bistro glavlo je dočakal na postaji milice, zoper njega pa bo podana tudi prijava sodniku za prekrške.

RAZGRAJAL V HOTELU — Delavci Črnomaljske postaje milice so 2. decembra ob 20.50 pridržali do iztrezitve 40-letnega Časlava D. iz Črnomlja. Možakar je v hotelu Labinja razgrajal in hotel obračunavati z gosti, zalegla niso niti opozorila. Treznil se je v družbi miličnikov, čaka pa ga še pot k sodniku za prekrške.

VINJEN ZA VOLANOM — Novomeški miličniki so 2. decembra ob 3.00 spravili na varno 37-letnega someščana Janka Z. Možakar je navzlic prepovedi vinjen vnovič sedel za volan avtomobila in hotel nadaljevati vožnjo, dokler miličniki niso ukrepali nekoliko odločnejše.

V KIOSKU PRIJELI VLOMILCA

BREŽICE — 27. novembra okoli 0.30 so brežiški miličniki prijeli 23-letnega someščana Sandija M. Slednji je v zavetju noči razbil steklo kioska ČGP Delo, zlezal skozi odprtino v notranjost in v kiosku opravil manjšo »inventuro«. Za popotnico si je izbral kakih 250 zavojčkov različnih cigaret, nekaj vžigalnikov in robcikov, si vse to naložil na polico, ko pa je lezel iz kioska, so mu pri tem »na pomoč« priskočili miličniki. Zoper Sandija je že bila podana kazenska ovadba javnemu tožilcu.

Fant, ki preveč ljubi tovornjake

Albert Primon iz Kočevja spet obsojen zaradi odvzema tovornjakov — Izpit za voznika tovornjaka napravil v zaporu, potem pa ni dobil službe

KOČEVJE — 22-letnega Alberta Primona, ki prestaja 3-letno zaporno kazen na Dobu, so pred sodiščem v Kočevju 27. novembra spet obsodili na zaporno kazen, ob upoštevanju prejšnje sodbe mu je sodišče izreklo 4 leta in 6 mesecev zapora. Sodba še ni pravomočna.

Obtožnica je Primona bremenila, da je od 19. avgusta do 10. septembra lani dvakrat vzel tovornjaka s prikolico, last Avta Kočevje, razen tega pa vdiral v prostore podjetij LIK, Melamin in Mešalnica krmil KG in v dveh primerih

Med prepriom nad moža kar s sekro

Leopold S. jo je na srečo odnesel le z lažjimi poškodbami

ČRNOMELJ — Kar lep čas na Dolenjskem ni bilo odmevnejšega krvavega obračuna, na srečo se je tudi ta, do katerega je prišlo pred dnevi v Gornji Paki pri Črnomlju, končal brez hujših posledic.

58-letna Antonija S. in njen leto dni starejši mož Leopold sta se 16. novembra nekaj po 14. uri sporekla. Preprij je postajal vse bolj vroč, naposled je Antonija pograbila sekuro in moža najprej s topim delom treščila po glavi, ko pa ji tudi to ni bilo dovolj, je sekuro obrnila in ga z ostrim delom udarila po rami. Leopold je imel veliko srečo, odnesel jo je le z lažjimi poškodbami, zoper Antonijo pa bo poročna kazenska ovadba temeljevala javnemu tožilcu iz Novega mesta.

Kriminalisti izpraznili Trend

Tudi v novomeški poslovalnici Trenda zasegli vrsto predmetov — Očitke in obtožbe bo zavrnil le hiter in objektivni postopek

GROSUPLJE, NOVO MESTO — Na zelo različne odmeve je naletela odločitev preiskovalnega sodnika Temeljnega sodišča Ljubljana o zasegu dela premičnin in nepremičnin grosupljskega Trenda, s čimer naj bi se zaščitil kazenski postopek, ki teče zoper Sandija Grubeliča. Po izjavi, ki sta jo te dni javnosti posredovala Trend Form iz Višnje Gore in Trend inženiring Grosuplje, pomeni blokiranje premoženja zakonca Grubelič nasilno prekinitev namere, da bi podjetji odprodali vozila, ki so niuno osnovno sredstvo in so že v lizingu pri strankah.

Kot pravijo v Trendu, so s tem premoženjem hoteli poravnati obveznosti do dobaviteljev za nemoteno poslovanje podjetij, predvsem pa za izplačevanje dolgovanj zneskov strankam. Tudi to pravi izjava, da glede na zaseženo trgovsko blago Trenda, ki so ga v Sloveniji in na Hrvaškem spravili pod ključ delavci organov za notranje zadeve, ni več nikakršnih možnosti, da bi podjetja Trend preživela in izpolnjevala svoje pogodbene obveznosti.

V Trendu so očitno pograbil eno zadnjih rešilnih bilk in pred razjarjeno množico tisočih ogoljufanih kupcev skušali vso odgovornost elegantno prevzeti na ramena organov za notranje zadeve in pravosodja. Resnici na ljubo, ne prvi ne drugi si v dosedanji ukrepanjem niso pridobili zaupanja javnosti, še zlasti ne oškodovancev, ki so konec minulega tedna poslali odprto pismo Milanu Kučanu, Lojzetu Peterletu in dr. Francetu Bučarju. V njem navajajo, da je Trend oškodoval prizadete za okoli 50 milijonov nemških mark. Po njihovem se kaj takega ne bi moglo zgoditi, če kraje ne bi vsaj delno podprle tudi oblastne institucije. Slednje so po njihovem omogočile Grubeliča in njegovim družbinikom, da prevarjajo ljudi in denar prenesejo v tujino, s tem pa so vsaj soodgovorne za škodo. Obtožbe te vrste niso osamljene, najbolj prepričljiv in najbolj učinkovit odgovor bi jim bil hiter, temeljit in strokoven postopek brez dvomov o morebitni objektivnosti. Le da je po vsem doslej narejenem so-

deč, nesmiselno in iluzorno od njega pričakovati tudi to, da bo spregovoril o soodgovornosti oblastnih struktur za prvovrsten podjetniški škandal, ki bo v vse debelejšo knjigo gospodarskega

ŠE EN SODNIK ZA PREKRŠKE

NOVO MESTO — V tretje je šlo. Novomeški izvršni svet je že dvakrat brezuspešno predlagal občinski skupščini v sprejem odlok o določitvi števila občinskih sodnikov, s katerim bi Novo mesto ob doseganju treh dobilo še enega občinskega sodnika za prekrške. Obakrat, decembra lani in aprila letos, je bila skupščina proti povečanju števila sodnikov za prekrške. Ker sedanji nikoli ne zmagujejo dela, čeprav narede vsaj trikrat toliko, kot so dolžni po normativih, delo pa se jim še povečuje, ker so nekatera prometna kazniva dejanja spremenjena v prekrške in ker dobivajo v reševanje še prekrške z davčnega področja, je vlada še v tretje poskusila s predlogom o dodatnem sodniku za prekrške in — uspeša. Da so kazni, ki jih sme in mora predpisovati, tako nizke, da občinski sodnik za prekrške ni »rentabilen«, pa je že drug problem.

MAKADAM ZAMENJAL ASFALT

— Suhokranjecem se izpolnjuje dolgoletna želja. Njihova edina povezava s svetom, cesta med Dvorom in Laščami, dobiva iz dneva v dan drugačno podobo. Lani so novomeški cestarji asfaltirali prve ovinkne proti Jami, letos je bila asfaltna prevleka podaljšana do ovinkov pod Laščami, prihodnje leto bo cesta obnovljena v celoti. Pričujoči posnetek že sodi v preteklost, ki je Suhi krajini prinesla malo dobrega.

Osumljen tatvin v domu starejših občanov

16-letni V. Š. naj bi bil kradel od januarja do novembra letos

NOVO MESTO — Kar nekaj prijavi je bilo o raznih tatvinah iz novomeškega Doma starejših občanov. Tamkajšnjim prebivalcem je zdaj zmanjkala gotovina, zdaj spet kak tehnični predmet, uganko so uslužbenci novomeške UNZ razvozljali minule dni.

16-letni V. Š. z Zajčjega Vrha, ki je bil zaposlen v Domu starejših občanov, je utemeljeno osumljen, da je v času med letošnjim januarjem in novembrom oskrbovancem doma jemal denar in tehnične predmete ter jih tako oškodoval za skupaj 3.100 dinarjev. Vse ostale podrobnosti bo razkrila preiskava, zoper V. Š. pa je bila te dni podana kazenska ovadba javnemu tožilcu.

kriminala na Slovenskem zapisal ob Elanu doslej najboljše poglavje.

Sicer pa so že uvodoma omenjeni odločbi ljubljanskega preiskovalnega sodnika sledili tudi v Novem mestu. Uslužbeni organov za notranje zadeve so na podlagi pristojnosti 154. in 211. člena Zakona o kazenskem postopku 23. novembra stopili v novomeško poslovalnico Trenda in tam zasegli nekaj predmetov, potrebnih za kazenski postopek. Med zaseženimi potrošnim blagom omenimo 7 glasbenih stolpov, pet pralnih in štiri pomivalne stroje, tri hladilnike, pet mikrovalovnih pečic, 13 televizorjev, 15 avtoradij, tri telefakse, da pralnega praška in ostalih drobnarij ne naštevamo. Dodajmo le še, da so v prostorih novomeškega Trenda zasegli tudi tri osebne avtomobile: R-25 TX, R V6 — injection in R-5 ekspres. Slaba tolažba za preko 6 tisoč oškodovanih, ogoljufanih in prevaranih.

B. BUDJA

Z vlomom ob 25 tisočakov

Vse več je nepovabljenih obiskovalcev po hišah in stanovanjih

ČRNOMELJ, TREBNJE — Stiska z denarjem je vse večja, vse več je tudi brezposelnih in takih, ki se podajajo na stranpota. To navsezadnje kaže tudi število vlomov in tatvin, zato vnovično opozorilo ne bo odveč.

Nemalokrat sta malomarnost in nepredvidnost tisti, ki kar vabita nepovabljen obiskovalce v hiše in stanovanja. Tako je minulo nedeljo, 2. decembra, nekdo med 9. in 16. uro vstopil v spodnje prostore nezaklenjene stanovanjske hiše 67-letne Terezije Smolci iz Repč pri Trebnjem. Tiho in neopazno je stikal po hiši in naposled odkril žensko torbico, v njej pa usnjeno denarnico. Spravil jo je v žep, z njo pa tudi 2 tisočaka gotovine. Bolj predrzen in tudi uspešen je bil nepridiprav, ki je obiskal hišo 50-letnega Pavla Župančiča v Dolnjih Ponikvah pri Trebnjem. Vanjo je vlomil, toda očitno je dobro vedel, zakaj. Iz stanovanja je odnesel kar 18.000 dinarjev, precej škode pa je povzročil tudi z vlomom samim, tako da je Župančič skupaj oškodovan za okroglih 25 tisočakov.

Veliko manjša je bila cena, ki jo je moral za nepredvidnost plačati Anton Blatnik z Rožanca pri Črnomlju. Kaško ob stanovanjski hiši je imel namreč odklenjeno, nekdo je tako brez težav stopil vanjo, vzel ponujeno košaro in si naložil 10 litrov sadjevca ter liter slivovke. Tako obtežen je odšel neznan kam. Policijsko poročilo govori o tisočaku škode.

BREZPLAČNO BIVANJE V HOTELU

NOVO MESTO — V novomeškem hotelu Metropol so imeli novembra ne- navadnega gosta. 33-letni Danilo S. iz Mežice si je med 10. in 15. novembrom privoščil bivanje v hotelu, edina napaka je bila, da za spanje in hrano ni bil pripravljeno odšteti niti dinarja. Hotel je zapustil, ne da bi se zmenil za račun, ki je znašal natanko 2.240 dinarjev. Ob hotelskem računu bo moral poravnati še račun pri sodnikih.

HRAST SE JE ZRUŠIL NA KATRCO

KUZARJEV KAL — Veliko sreče je imela v nedeljo, 2. decembra, Jožica Udovc s Kuzarjevega Kala. Ko se je tega dne okoli 9.30 peljala s kartco po lokalni cesti med Žabjekom in Kuzarjevem Kalom, je na v ozilo nenadoma treščil hrast. Na srečo ni bil nihče poškodovan, na pomelkani pločevini pa je bilo za 20.000 dinarjev škode. Ne- zgodje je zakrivil 46-letni Anton K. iz Dolnjih Kamenc, ki je ob cesti podiral hraste.

Tatove mikajo garderobne omarice

Tovrstnih tatvin največ v IMV

ČRNOMELJ, VAVTA VAS — Domača ne mine teden, da ne bi na tej strani pisarili o vlomih in tatvinah v garderobnih omaricah raznih podjetij, še posebej pogosti so ti pojavi v IMV. Čudno in lahkomišelnost je, kako mnogi še naprej puščajo denarice, gotovino in razne vrednejše predmete v omaricah, dvema se je to vnovič maščevalo prejšnji teden.

26. novembra je neznan storilec vlomil v garderobno omarico črnomaljskega IMV in 43-letnemu Črnomaljskega Stefanu Mausarju, zaposlenemu v IMV, zmaknil 100 mark, denarnico pa velikodušno vrnil v omarico. Očitno pa tovrstne tatvine niso le posebnost IMV. 27-letni Slavko Vidmar iz Sadinje vasi, zaposlen v Gorjancih Vavta vas, je miličnikom prijavil, da mu je 27. novembra med 17. in 22. uro nekdo vlomil v zaklenjeno garderobno omarico in odnesel 2.200 dinarjev. Bo tokratno opozorilo zaleglo?

Namesto počitka sta ga čakala roparja

Ivan P. prijavil, da je bil na parkirišču ob 4.000 din

PRILIPE — 26. novembra se je posavskimi miličnikom zgrožen oglašil 21-letni Ivan P., doma iz Čapljine, sicer na začasnem delu v Nemčiji.

Kot je povedal možem postave, se je tisto noč peljal z osebnim avtom po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Zaradi utrujenosti je okoli 2. ure pri Prilihah zapeljal na bližnji parkirni prostor in nameraval počivati. V tej nameri pa sta ga zmotila neznanca, ga na parkirišču z orožjem v rokah napadla, mu grozila in naposled vzela 4.000 din. Po dejanju sta pobežnila neznan kam. Miličniki in kriminalisti krške UNZ vse podrobnosti prijavljenega roparja še raziskujejo.

BREZ UPORABNIH DOVOLENJ

RIBNICA — Požarna inšpekcija je v prvih devetih mesecih letos opravila na območju občine Ribnica 42 pregledov in izdala 6 odločb za odpravo pomanjkljivosti. Poseben poudarek je bil dan pregledu lakirnic in skladišč vnetljivih materialov. Zaskrbljujoče je, da je večina lakirnic brez uporabnih dovoljenj. Za to so krivi predvsem projektanti in izvajalci del, saj so bili investitorji zaradi nemotenegeta poteka proizvodnje prisiljeni prevzeti objekte brez potrebnih dokumentov. Pregledane so bile nove lakirnice Inlesa v Ribnici in Sodražici in preurejene lakirnice v Loškem Potoku in Dolenji vasi ter preurejene lakirnice v Riku Ribnica.

M. GLAVONJIČ

KRONIKA NESREČ

PEŠEC STEKEL PRED AVTO — 35-letni Bojan Strašek iz Ljubljane se je 1. decembra okoli 19. ure peljal z osebnim avtomobilom Audi 80 po magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom. Ko je na Čatežu pripeljal do bencinske črpalke, je čez cesto nenadoma stekel 42-letni Milan Miletič iz Velike Drenove. Strašek se je z vozilom umikal in zaviral, vendar trčenja ni uspel preprečiti. Miletič je z glavo razbil vetrobransko steklo in se hudo poškodoval, na zdravljenje pa so ga prepeljali v brežiško bolnišnico. Škode na zviti pločevini je bilo za 20.000 din.

ČEZ NASIP, DA SE JE IZOGNIL TRČENJU — 28. novembra ob 15.10 se

VENDAR ČRNA PREVLEKA

Gomila, Birna vas in Brinje so do težko pričakovani asfalt. Do njega lo lahko priti, bilo je ogromno dela vezanega z denarjem. Pod Repšet vodstvom smo se lotili dela, začeli pači, odvažati, nasipavati. S tem dobili podlago. Leto in pol smo s man ozirali naokoli, kdaj bo tisto, kdaj bo obljubljeno. Potlej so pripri stroje in je bilo v tleh dnevi »vse črno«.

Dela je opravljal marljivo in vse sevniški obrat Cestnega podjetja N. mesto. Naj poudarim: čeprav so nje delavci raztreseni po vsej občini, so šli na delo že ob 6. uri. Vsak, kdor, videl, je rekel: »Ti pa niso od Elektri pridejo ob sedmih in ob osmih od joi.« Vsi skupaj se zahvaljujemo C nemu podjetju, delavcem, delovod soferjem, ki so tako hitro dovažali teriala. Zahvaljujemo se tudi krajjsk upnosti, ki je omogočila, da se je t vas prva lepo preoblekla.

STANKO KEB

Gomila 11, Šentj

VLOMA NA PARKIRIŠČU

NOVO MESTO — 2. decem- med 20. in 22. uro je še neznan- parkirišču pred osnovno šolo v Bršl vlomil najprej v osebni avto Novor- čana Karla Medica, nato pa še v av- Ivana Longarja iz Dolenjskih Top- Slednji je bil ob ženske usnjene rok- ce in 1.600 dinarjev, skupne škode je lo za 2 tisočaka, medtem ko je bil M- oškodovan za 500 dinarjev.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Anton Krnc iz Cerovega Lof- si ta hip zagotovo srčno želi spozn- ti tistega, ki je bil za potešitev sve- žeje pripravljen prebiti zid na zadn- strani njegove zidanice. To se z- zgodilo v novembru. Nepridiprav- skozi nastalo luknjo porinil svede- z njim v sod z vinom zvrta lukn- ter preočil kakih 200 litrov žlahtn- tekočine. Le kdo in koliko časa se, z njo nacejal?

• Minuli vikend je prišlo me- Jožetom E. in skupino neznan- do prepira v lokalno Dvoru. Jo- je očitno korenjak, z njim na kraj- samem ni hotel ali ni mogel por- nati računov nihče, zato so se od- čili za drugo pot. Nepridipravsi so v Drganjih selih namesto nad Jo- ta spravili nad njegova avtomobil- stoenoko so prevrnili na bok, oplu- so razbili vrata. Junaštvo svoje vr- pač.

• Nekdo je očitno dokaj dobi- vedel, kako je spravljeno v kontej- ju novomeškega Cestnega podjet- ki stoji na Vrhpeti. V noči na 27- november je vlomil skozi okno in- odklenjene omare zmaknil priro- no blagajno, v kateri je bilo 2.100- din gotovine. Za sngom so cesa- minule dni tako doživeli še en ud- rec. Le katera cesta ga bo prestregl-

Izbiramo športnike leta

Zadnji rok za oddajo glasovnic je 12. december — Proglasitev bo v petek, 14. dec., v športni dvorani

NOVO MESTO — Tradicija bo obveljala tudi letos. Bralci Dolenjskega lista bodo skupaj s športnimi delavci Novega mesta vnovič izbrali najboljšega športnika, športnico in športni kolektiv Novega mesta v pravkar iztekajočem letu 1990. Zaključna prireditev, na kateri bodo podeljeni laskavi naslovi, bo v petek, 14. decembra, ob 19. uri v športni dvorani pod Marofom. Ob tej priložnosti bodo podeljena tudi priznanja najboljšim novomeškim športnikom za letošnje dosegke, podeljene bodo občinske Bloudkove značke in plakete, prav tako pa bodo tega večera proglašeni najboljši v okviru delavskih športnih iger novomeške občine. V programu bosta sodelovala ansambla Ivana Puglja in Peta avenija, ob njiju pa tudi člani Plesne šole Borisa Vovka.

In kdo so tisti, ki zaslužijo vaše glasove? Odbor za tekmovalni šport novomeške športne zveze je pripravil seznam tistih, katerih rezultati jih uvrščajo v ožji izbor. Na prvem mestu je vsekakor Bogdan Fink z bronasto medaljo na mladinskem svetovnem kolesarskem prvenstvu v cestni vo-

ŠPORTNICA LETA? — Marjeta Sajevec je z letošnjimi rezultati verjetno največja kandidatkinja v anketi za naslov najbolje športnice Novega mesta v letu 1990. Pri moških si je ta naziv z bronasto medaljo na mladinskem svetovnem prvenstvu brčkone rezerviral njen klubski kolega Bogdan Fink.

Vsak uspeh prinese nove težave

Rezultati brežiškega športa bi se dičilo tudi kako večje mesto — Zveza športnih organizacij je potrebna — Za šport vedno manj denarja

BREŽICE — Člani skupščine Zveze telesnokulturnih organizacij, ki so se pred kratkimi zbrali na sicer nesklepni seji, so o organizacijski plati svoje zveze spregovorili zelo kritično. Delo nekaterih članov so ocenili kot prenesno, saj ravno zaradi njih skupščina ni delovala tako, kot bi morala. Enako se je med letom godilo predstvi zveze.

Kljub vsemu so ugotovili, da je zveza potrebna, če hočejo usklajevati in spopadati razvoj športa v občini. Tudi pri posameznih športnih organizacijah dosega lepe uspehe, in to kljub organizacijskim slabostim in kroničnemu manjkanju denarja, zaradi katerega so

S KEGLJAŠKIH STEZ
Letošnja revija dolenjskih kegljačev je prinesla najslabšo udeležbo doslej, nastopilo je vsega 22 tekmovalcev, zmagal pa je Franjo Ljubenko, član črnomaljskega Rudarja. Podri je 850 kegljev, sledijo pa: Kavec (Trebnje) 835, Draganjac (Metlika) 826 itd.
Trebjanjski kegljaški klub, ki bo 15. januarja praznoval dve desetletji dela, je pripravil 14. odprto prvenstvo za moške in ženske. Na tekmovalce je povabil kar 13 moških in 41 ženskih kegljaških klubov Slovenije, predtekmovalnja pa so se začela. Pri ženskah trenutno vodi Vidmarjeva (Semič) s 379 keglji, pri moških pa Klančičar (Zagorje) 882. Po dvanajstih najboljših se bo uvrstilo v finale, ki bo 12. januarja.

KK Metlika organizira v soboto, 8. decembra, odprto prvenstvo kluba, tekmovalce pa bo v Kanjari. Tekmovalnja so udeležilo 32 tekmovalcev, finalni nastop najboljših pa bo 15. decembra.

Zenska vrsta Novega mesta, ki nastopa v II. republiški ligi — vzhod, je v dosedanjih petih kolih trikrat zmagala, enkrat bila poražena, enkrat pa prosta. Rezultati kažejo, da vrsta pod vodstvom Milana Palmarića prido in uspešno dela.

Dvanajst kegljačev se bo v treh nastopih pomerilo na letošnjem klubskem prvenstvu KK Trebnje. Naslov zmagovalca branil Franci Marž.

nji. Ob njem so še Daniel Trlep z 2. mestom na mladinskem svetovnem prvenstvu športnih letalskih modelarjev; kolesarja Sandi Papež z zmagao na mednarodni dirki Po Jugoslaviji in Srečko Glivar, ki je bil na tej preizkušnji drugi; atlet Igor Primc, ki je letos osvojil naslov pokalnega zmagovalca Jugoslavije v metu diska; odbojkar Bojan Brulec, ki se je izkazal z nastopi v prvi zvezni odbojkarški ligi; Aljoša Počič, ki je zmagal na državnem mladinskem atletskem prvenstvu na 10.000 metrov; Robert Dragan, ki je uspešno nastopal v dresu državne reprezentance na krosu, pa Leon Matoh, ki je na državnem posamičnem prvenstvu v goju osvojil drugo mesto, in ne nazadnje Samo Gotenc, ki se je izkazal z igrami v mladinski odbojkarški reprezentanci Slovenije.

In kako je pri dekletih? Na vrhu seznama je kolesarka Marjeta Sajevec z 2. mestom v dirki na kronometer na državnem prvenstvu in uspešnimi nastopi v reprezentanci; poleg nje so med kandidatkinjami za laskavi naslov še Mateja Udovč, ki je bila v teku na 3.000 metrov tretja mladinka Jugoslavije; Martina Sajevec, ki se je izkazala z nastopi v državni kolesarski reprezentanci; Katka Jankovič, ki je postavila republiški rekord v teku na 100 metrov za pionirke, bila pa tudi 2. na pionirskem državnem prvenstvu; odbojkarici Rebeka Kon-

• **Izpolnjene glasovnice pošljite najkasneje do srede, 12. decembra, na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, Novo mesto, s pripisom »Za športnika leta«.** Med pošiljateljeli glasovnih lističev bomo izžrebali pet lepih knjižnih nagrad.

cilja in Tamara Podolski; kolesarka Marija Krnc ter košarkarici Diana Žagar in Damjana Zupančič. V konkurenci za najboljši športni kolektiv je po mnenju že omenjenega odbora za tekmovalni šport na vrhu KD Krka za vrsto uspešnih nastopov doma in v tujini, poleg njih pa še OK Pionir, AK Novo mesto, NTK Novotehna, GO klub Novo mesto in Aeroklub Novo mesto.

M. G.-č.

Drugi in zadnji poraz Pionirja?

Tekmo v Skopju odločil tie break — Še zmeraj na vrhu lestvice — Do konca prvenstva same zmage? — V soboto ob 19. uri s Prvo petoletko

Kar dvakrat so imeli odbojkarji novomeškega Pionirja v sobotnem odločilnem petem nizu srečanja v Skopju z Vardarjem Tutunom priložnost, da si s tie breaku priigravo odločilno prednost, vendar jim je športna sreča obrnila hrbet. Točki sta ostali Skopjancem, katerim je bila ta tekma biti ali ne biti v boju za eno prvih dveh mest, ki prihodijo sezono vodita med osmerico najboljših jugoslovanskih odbojkarških prvotigašev.

Novomeščani s porazom niso veliko izgubili, navsezadnje je bila izguba točk v Skopju bolj ali manj načrtovana, morebitni uspeh bi zastavljeni cilj presegel. Ne glede na poraz so odbojkarji Pionirja ostali na prvem mestu, in če v nadaljevanju ne bo kakega neljubega presenečenja, bodo to mesto tudi obdržali. V opravičilo pionirjevcev je treba zapisati, da so v soboto na parket športne dvorane Rasadnik stopili po trinajstih urah naporene vožnje z avtobusom. To se je v njihovi igri še kako poznalo, zlasti v prvem nizu, ki so ga gladko izgubili. V drugem so nato vodili že z 11:7, a jim je sodnik odvzel dve sporni žogi, kar je v vrsto vneslo nervozno, in tudi ta set je šel po zlu. Preostala dva so dokaj gladko dobili Novomeščani, precej bolj, kot kaže rezultat, saj so v obeh že prepričljivo vodili; tako je zmagovalca odločil

DOPOLNILO

PODBOČJE — Tiskarski škrat je v prejšnji teden objavljeno novico o rezultatih košarkarjev Podbočja vrnil nepravilno imena igralcev. Za strelca Podbočja je zapisal imena košarkarjev laškega Zlatoroga, ki so tekmo izgubili z 59:82. Tokrat objavljamo pravo listo strelcev zmagovalne ekipe: Krajar 22, Kravelj 23, Krivokapič 16, Vego 9, Gramc 8 in V. Jurečič 4.

ŠPORTNA RAZGLEDNICA

• S tekmami 6. kola se je končal jesenski del prvenstva v območni košarkarski ligi — zahod. Kočevci so boje sklenili z zmago nad Cerknico s 96:73 (50:41), medtem ko so Ribničani doživeli še šteti poraz; ugnalo jih je ekipa ljubljanskega Viča s 138:87 (55:41).

• V soboto in nedeljo bo v dvorani ribniškega športnega centra tradicionalni malonogometni turnir »Ribnica 90«, pričel pa se bo ob 8. uri. Organizatorja, ZTKO Ribnica in nogometni klub, pričakuje veliko udeležbo; prijave sprejemata na telefon (061) 861-126 ali 862-000. Zrebanje bo danes ob 18. uri v športnem centru, prijavnino v znesku 1.000 din je potrebno nakazati na žiro račun: 51300-678-19030, moč pa jo bo poravnati tudi ob Zrebanju.

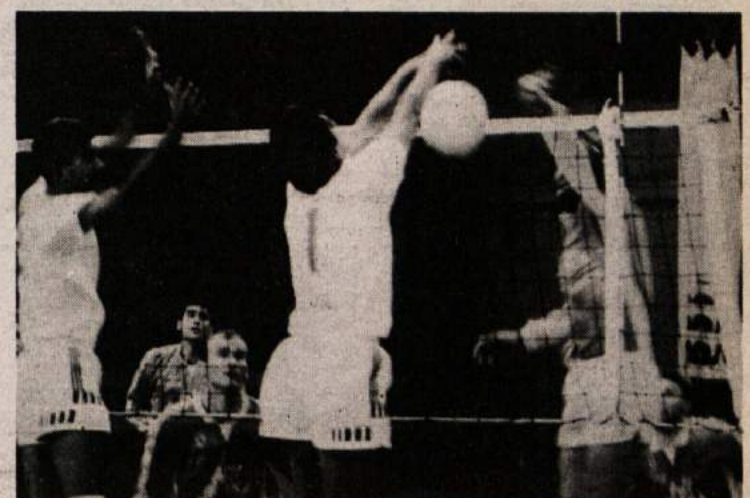
• V tekmovalju rokometošev za Pokal mladosti so se v Ribnici pomerile ekipe Opreme ter članska in veteranska vrsta Inlesa. Zanimivo je, da je Oprema v srečanju z Veterani vodila že s 5:0, a na koncu tekmo izgubila. Nezadovoljni s sojenjem pa nato niso hoteli odigrati tekme z Inlesom Rikom. Slednji je tako postal zmagovalec turnirja.

• V senovski športni dvorani je bil pred dnevi rokometni turnir pionirskih ekip, na katerem je nastopilo 12 ekip. Zmagala je vrsta Inlesa Rika, ki je v finalu premagala ljubljansko Kolinsko Slovana z 20:13.

peti niz, ki se igra na tie break. Kot že rečeno, športna sreča v njem Pionirju ni bila naklonjena, izpustil je dve priložnosti za odločilno prednost. Gostiteljem je k zmagi na koncu pomagal Petkovič, ki je servis postal izven igrišča. Kar poltretjo uro trajajoče srečanje je kakih 300 gledalcev postreglo z razburljivo in tudi kvalitetno odbojko, najboljši mož v novomeški vrsti pa je bil tokrat Joco Povšič.

Do konca letošnjega prvenstva v A 2 ligi je tako ostalo še pet kol. Malo je verjetno, da bo Pionir zgodovinsko priložnost izpustil z rok, še posebej, ker je najtežji del posla že opravil. V soboto ob 19. uri bo doma igral z ekipo Prve petoletke, nato v gosteh z Jedinstvom Interpletom, pa doma z Bihacem in Spartakom ter v zadnjem kolu še s Salonitom v gosteh. Nehvaležno je napovedovati, toda dosedajni razplet prvenstva kaže, da pionirjevci do konca ne bi smeli izgubiti točke, še najtežja ovira jim bo subotiški Spartak, s katerim pa igrajo na parketu dvorane pod Marofom. Ō uvrstitvi med osem najboljših prvotigašev bodo torej odločali Novomeščani sami; če jim bo razplet na ostalih igriščih šel še dodatno na roke, toliko bolj. Sicer pa je dokaj logično v soboto pričakovati

Spartakovo zmago nad Subotico, pa tudi Vardarju Tutunu verjetno bo v gosteh pri Salonitu trda predla. B. B.

DO KONCA SAME ZMAGE? — Odbojkarji novomeškega Pionirja so v soboto ostali praznik rok v Skopju, toda poraz se zdaleč ni tragičen. Pionirjevci so obdržali prvo mesto na lestvici, resda zgolj zavoljo boljše razlike v setih, toda njihov nadaljnji razpored v preostalih petih kolih je takšen, da jim končni uspeh ne bi smel več uiti. Pričakovati je, da Jovič, Marič, Brulec (od leve proti desni v temnih dresih) ne bodo izpustili priložnosti in bodo tako novomeški odbojki priigrali mesto med osmimi najboljšimi jugoslovanskimi ekipami. (Foto: B. B.)

Tudi »lesarji« v boju za vrh?

Prvenstvo v republiški ligi postaja zanimivejše — Inles zaostaja še za tri točke — Oprema poražena na domačem igrišču

Če je za nekaj zadnjih srečanj rokometošev kočevske Opreme v II. zvezni ligi veljalo, da jim je športna sreča obrnila hrbet, so si za šteti poraz v dosedanjih devetih kolih krive same. Zaigrale so pod svojimi zmoglostmi, to pa je seveda izkušena vrsta Velenjčank, ki je od kola do kola vse bližje vrhu lestvice, s pridom izkoristila.

Igralke Opreme so si v srečanju 9. kola privoščile toliko začetniških napak, kot že zlepa ne. Na srečo tudi Velenjčanke v prvem polčasu niso bile kaj prida boljše, tako da se je ta del tekme končal brez prednosti ene ali druge ekipe. Toda v nadaljevanju je fizično močnejša ekipa gostij vendarle izkoristila ponujeno priložnost, čeprav so si Velenjčanke visoko

prednost petih zadetkov priigrale šele v zadnjih petih minutah tekme. Kočevke so razočarale kakih 100 gledalcev v dvorani ribniškega športnega centra, za obstanek v ligi bo potrebno zaigrati precej bolje, predvsem na domačem parketu, kjer utegne biti sleherna izguba točk usodna.

Nekoliko več zanimanja je v sicer monotonno prvenstvo prve moške republiške lige vneslo šele sobotno 9. kolo. Vodilni STT Rudar je namreč doživel prvi poraz: v Sežani ga je s 26:21 premagal Jadran, čeprav so gostje vodili že s 5:1. Prvenstvo je tako postalo zanimivejše, boj za vrh pa nenadoma odprl, čeprav so mnogi edinega kandidata videli le v Rudarju. S tem so pridobili tudi Ribničani; zmaga v Krškem jih je popeljala na četrto mesto, od vodilnega Rudarja jih sedaj ločijo še vsega tri točke. Ali so se sposobni spustiti v boj za vrh, bo pokazala sobota, ko bodo doma igrali z ekipo Jadrana, ki je prav z zmago nad Rudarjem najavila podobne želje. Povsem druge vrste probleme pa imajo igralci Krškega in Dobove. Prvi so s so-

botnim porazom proti Inlesu Riku zdrsnili na zadnje mesto z vsega eno osvojeno točko, in vse kaže, da se bodo v jesenskem delu prvenstva le stežka odlepili od dna. Zato pa je to v soboto uspele Dobovčanom, ki so v Leskovcu po trdi in zagriženi borbi ugnali Grosupljčane. Ekipo Dobove je uspeh pripeljal na deseto mesto; tako visoko niso bili že od prvih prvenstvenih kol.

PLESNI TEČAJ ZA ODRASLE IN OTROKE

SEVNICA — Delavska univerza in knjižnica v Krškem vpisuje v plesni tečaj za odrasle in celoletno plesno šolo za otroke v Sevnici pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja Mirana Zupančiča iz Trbovelj. Celoletno plesno šolo bodo organizirali le, če bo dovolj prijav (na DUK Krško, CKŽ 15; ali po telefonu 31-152, vsak dan od 7. do 15. ure). Oblikovalci bodo tri skupine, in sicer plesni vrtec za otroke od 4. do 6. leta starosti, malo plesno šolo za otroke od 1. do 4. razreda in za otroke od 5. do 8. razreda osnovne šole.

TELOVADNICA VABI REKREATIVCE

ŠMARJETA — Nova telovadnica osnovne šole v Šmarjeti je te dni poslala na številne naslove ponudbo za organizirano športno rekreacijo. Vsem, ki se želijo razgibati v 28 krat 16 metrov veliki telovadnici, nekaj podatkov. Telovadnica ima vrčnata igrišča za rokomet, košarko, odbojko, tenis in badminton. Cene za uro rekreacije so naslednje: treninji in tekme SSD so po 50 din, vadbe skupin krajanov po 80, treninji rekreativnih skupin po 100, treninji klubov in društev po 120, ura tenisa je 100 din, badminton 30, uporaba trimskega kabineta pa 50 din. Vse dodatne informacije je moč dobiti na telefon (068) 73-422, na tej številki pa je moč tudi rezervirati željeni termin vadbe.

SEVNIŠKI VETERANI NAJBOLJŠI

HRASTNIK — Na turnirju rokometnih veteranov trboveljskega Rudarja, Krmelja, Sevnice in domačinov so zasluženje zmagali Sevničani, čeprav so dobili finalno tekmo s Krmeljčani šele po streljanju sedemmetrovk s 25:22 (21:21). Najboljši strellec je bil Sevničan Edi Trbovc s 25 goli, najstarejši igralec pa 52-letni vitalni Krmeljčan Marjan Zaman.

DANES PRIČETEK ALPINISTIČNE ŠOLE

NOVO MESTO — Planinsko društvo obvešča ljubitelje gora, alpinizma, turnega smučanja in športnega plezanja, da bo v četrtek, 6. decembra, ob 18. uri v prostori planinskega društva na Društenem trgu 4 v Novem mestu pričel alpinističen šole. Vodila jo bosta inštruktor alpinizma in gorski reševalec, na predavanjih, ki bodo poostrežena z barvnimi diapozitivi pa se bodo sodelujoči naučili varnega gibanja v visokogorju.

»PODARIM-DOBIM« LETOS DRUGAČE

LJUBLJANA — Predvčerajšnjim je bila v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki organizacijskega odbora akcije »Podarim-dobim« spregovorili o letošnjem obsegu, vsebini in ciljih še večeraj zgolj smučarske akcije, ki letos dobiva novo obelježje. Kot je verjetno znano, bo sklad letošnje akcije namenjen ne le smučarjem, pač pa vsem najboljšim slovenskim individualnim športom in najboljšim posameznikom v njih. Za kupce darilnih kartic bo letos na voljo kar 3.837 nagrad, vrednih natanko 16.038.000 din.

B. DUŠIČ

Triatlon širi svoje lovke

Novo mesto ima triatlonski klub — Predsednik Tone Strniša — Pridobivanje mladih

NOVO MESTO — Minulo soboto je v Novem mestu tudi uradno zaživel triatlonski šport, ustanovna skupščina novorojenega kluba, kateri sta prisostvovala tudi predsednik republiške zveze Alojz Hvala in sekretar Jaka Rozman, je bila v prostori doma športov na Loki.

Triatlon je šport, ki ima po svetu na milijone privrženecv; pri nas ga žal premalo poznamo. In prav zato bo ena prvih nalog novomeškega triatlonskega kluba, na čelu katerega bo prof. Tone Strniša, sekretar pa ing. Andrej Švent, predstavljanje tega športa javnosti ter pridobivanje mladih. Prav zategadelj so že v teku pogovori s šolniki za organiziranje športnih dnevo v triatlonsko vsebino — sem sodijo plavanje, kolesarjenje in tek — organizirana bodo predavanja, tabori in tekmovalja. Ena izmed naglav buda tudi organiziranje udeležbe na raznih tekmovaljih

doma in v tujini, ob tem pa velja omeniti, da ima prav na tem področju tudi novoustanovljeno društvo velike nacrte. Z zgledno izvedbo prvega jugoslovanskega mladinskega triatlona v Dolenjskih Toplicah si je novomeški klub priboril organizacijo finalne prireditve pokalnih tekmovalj mladinskih triatlonov ter organizacijo republiškega prvenstva, ki bo 24. avgusta v Dolenjskih Toplicah. Prav tako bo klub v juliju pripravil 7-dnevni triatlonski tabor v Dolenjskih Toplicah. Vse te prireditve bodo imele mednarodno udeležbo.

Omenimo ob koncu še, da bo klub kot spremljevalno dejavnost pripravil dualtone (tek, kolo, tek) v spomladanskem in jesenskem času, saj so v novomeški občini možnosti za plavanje v zimskem času pičle. Še sreča, da triatloncem stoji ob strani hotel Grad Otočec s svojim bazenom.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

1. ZVEZNA A2-LIGA, moški, 9. KOLO: VARDAR TUTUN — PIONIR 3:2 (4, 12, —, 11, —, 12, 13)
Pionir: Jovič, Povšič, Berger, Brulec, Smrke, Petkovič, Mestnik, Trulj, Gavrilovič, Marič.
Ostali rezultati: STRUMICA — SALONIT 3:0, JEDINSTVO INTERPLET — SPARTAK 0:3, PRVA PETOLETKA — BIHAČ 3:2.
LESTVICA: 1. Pionir 14 (24:11), 2. Strumica 14 (23:12), 3. Vardar Tutun 12 (22:14), Spartak 10 (20:12), 5. Bihac 8 (17:17), 6. Prva petoletka 8 (12:22), 7. Salonit 4 (12:25), 8. Jedinstvo Interplet 2 (9:26).
Pari prihodnjega kola: Pionir — Prva petoletka, Spartak — Strumica, Salonit — Vardar Tutun, Bihac — Jedinstvo Interplet.

rokomet

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 10. KOLO: OPREMA KOČEVJE — VELENJE 16:21 (7:7).
Oprema: Štefanišin, Klarič 1, Lin-

dič, Vuk 1, Križman 2, Jerič 8, Bejtovič 1, Dragičević, Kersnič, Petek 1.
LESTVICA: 1. Modca Šparta 20 ... 8. Borovo 8, 9. Ferrotherm Maribex 8, 10. Kranj 6, 11. Oprema 6, 12. VIS 6, 13. Burja Centrocoop 4, 14. Lokomotiva 0.
Pari prihodnjega kola: Ferrotherm Maribex — Oprema, VIS-INA, Lokomotiva — Kranj, Borovo — Zamet itd.
I. SOL, moški, 9. KOLO: KRŠKO — INLES RIKO 21:25 (11:13)
Krško: Imperl, Kekič 3, Keše 3, Voglar 5, Vrtovšek, Iskra 5, Martinčič, Žagar 1, Novak 3, Urbanič, Rekar 1, Božič.
Inles Riko: Lapajne, Djokič 3, Mohar 1, Šilc 2, Pajnič, Mihelič 4, Lesar 6, Tomšič 4, Jaknič, Fajdiga 5, Abram, Škaper.
DOBOVA — GROSUPLJE 26:24 (11:13)/LF — Dobova: Jurkas, B. Levce, Bratanič, Krajnc, S. Deržič 11, Večerič, I. Deržič 5, R. Levce, Glaser 7, Blažinič, Polovič 3.
LESTVICA: 1. STT Rudar 16, 2. Pomurka Bakovci 15, 3. Predvdor 13, 4. Inles Riko 13, 5. Jadran 12 ... 10. Dobova 6, 11. Velika Nedelja 4, 12. Ormož 4, 13. Dol 2, 14. Krško 1.
Pari prihodnjega kola: Inles Riko — Jadran, Velika Nedelja — Krško, Ormož — Dobova itd.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 7. XII. SLOVENIJA 1

8.35 — 10.30 in 14.35 — 1.10 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK DELFIN FLIPPER, 16. del VOJNE USODE, angl. nadalj., 1/7
14.50 VIDEO STRAN
15.00 SVET NA ZASLONU
15.30 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.10 DNEVNIK 2
18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.10 GRADOVI: POMNIKI SE SPREMINJAJO V LEGEN-DO, ponovitev zadnjega dela
18.40 HOVI, angl. naniz., 11/11
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 NEBU NAPROTI, amer. dok. seri-ja, 11/12
21.20 ZAKON V LOS ANGELESU, amer. naniz., 30/42
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
DRUŽINSKE VEZI, amer. naniz., 14/22
OB LETU OSOREJ, amer. film
1.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Ave Maria — 21.00 Vprašajte ZIS — 22.00 Yutel — 23.00 Videonoč

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Kapetan Grom in vojniki prihodnosti (amer. naniz.) — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 Video strani — 12.20 Satelitski program — 13.30 Shakespeare na TV: Sen kresne noči — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Kapetan Grom in vojniki prihodnosti — 17.10 Pogovori o znanosti — 17.40 Hrvaška danes — 18.25 Številke in črke — 18.45 Taksi (amer. humor. naniz.) — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Prepovedano (amer. film) — 21.55 Zagrebški sejem jazza — 22.40 Dnevnik — 23.00 Poročila v angleščini — 23.05 Oddaja o kulturi — 0.35 Poročila

SOBOTA, 8. XII. SLOVENIJA 1

8.05 — 1.40 TELETEKST
8.20 VIDEO STRANI

8.30 IZBOR TEDENSKE PROGRAM-SKE TVORNOSTI
8.30 NEMŠČINA — ALLES GU-TE, 24. lekcija
9.00 MUZZY, angleščina za naj-maljšje (11/20)
9.15 RADOVEDNI TAČEK
9.30 LONČEK, KUHAR
9.40 ČEBELICA MAJA
10.05 KRIŽEM KRAŽEM
10.35 ALF, amer. naniz., 6/24
11.00 ZBIRAJMO STAR PAPIR, zabavnoglasbena prireditev
11.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.15 NUK V LJUBLJANI
12.30 NAŠA PESEM 90
13.00 VIDEO STRANI
13.15 LEPA NAŠA DOMOVINA: TU-RIZEM, ponovitev zabavnoglas-bene oddaje
13.45 OD OBZORJA DO OBZORJA, oddaja o knjigah
13.55 CIKLUS FILMOV WALTA DIS-NEYA:
TA PRESNETI MAČEK, amer. film
15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 DP V KOŠARKI — CZ:POP 84
18.25 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. po-ljudnoznan. serija, 5/14
18.55 ALI ŽE VESTE?
19.07 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 x 3
20.35 SHOW RUDIJA CARRELA
22.15 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.35 SOVA:
ZLATA DEKLETA, amer. naniz., 14/25
MURPHYJEV ZAKON, amer. naniz., 9/13
CALAMITY JANE, amer. film
1.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.00 Satelitski programi — 16.00 Revija poklicnih boksarjev — 17.05 Okno: Povratek k Staxu (ponovitev zabavnoglas-bene oddaje HTV) — 18.00 Mati in sin (avstralska humor. serija, 2/4) — 18.30 Vaterpolo Jugoslavija: Madžarska — 19.30 Dnevnik — 20.15 Ob 10-letnici smrti Johna Lennona — 22.15 Filmske uspešnice: Nočna izmena (amer. film) — 0.00 Yutel — 1.00 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Spored za otroke — 10.00 Izbor iz šolskega programa — 11.30 Kako biti skupaj — 12.00 Izbrali smo za vas — 14.00 Kako se spopadajo svetovi (amer. film) — 15.40 Mikser M (zabavna oddaja) — 16.25 TV teden — 16.40 En avtor, en film — 16.55 Poročila — 17.00 Sedmi čut —

17.10 Narodna glasba — 17.40 Spletka (angl. nadalj., 5/6) — 18.10 Dokumentarni film — 18.55 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Spalnično okno (amer. film) — 22.10 Dnevnik — 22.30 Poročila v angleščini — 22.35 Izseljena Hrvaška — 23.20 Fluid (zabavnoglas-bena oddaja) — 0.00 Poročila — 0.25 Športna sobota

NEDELJA, 9. XII. SLOVENIJA 1

8.00 — 5.10 TELETEKST
8.15 VIDEO STRANI
8.25 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV ŽAV
HOVI, angl. naniz., 11/11
9.40 GRADOVI: POMNIKI SE SPRE-MINJAJO, 13/13
10.10 ZGODBA O HOLLYWOODU, angl. dok. serija, 10/10
11.00 MATI IN SIN, humor. oddaja, 2. del
11.30 DOMAČI ANSAMBEL: ANSAMBEL DOBRI ZNANCI
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
12.40 ČEZ TRI GORE
13.10 KRIŽKRAŽ, ponovitev
14.30 ALTERNATIVE 4, poljska na-dalj., 6/9
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 SEBASTIAN, angl. film
18.40 OD OBZORJA DO OBZORJA
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 D. Jančar: PRIMOŽ TRUBAR, TV nadalj., 3/4
21.10 V ATOMSKÉ TOPLICE PO NA-GELJ
22.30 DNEVNIK 3, VREME
22.50 SOVA:
SPET TI?, amer. humor. naniz., 2/13
MURPHYJEV ZAKON, amer. naniz., 10/13
0.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

10.00 Oddaja za JLA in igrani film — 13.00 Ob 70-letnici Nogometne zvezde Slovenije — 14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vulkanii (franc. poljudnoznan. serija, 3/6) — 20.30 Tek za življenje (dok. oddaja) — 21.10 San Remo 90 — 22.05 Športni pregled — 22.50 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar — 10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.05 Daktari (amer. naniz.) — 13.55 TV družinski ma-gazin — 14.25 Nedeljsko popoldne — 18.45 Risanka serija — 19.10 TV sreča —

PONEDELJEK, 10. XII. SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 15.10 — 0.30 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
MITI IN LEGENDE ISLAMSКИH LJUDSTEV
LICIBAN, DOBER DAN
PMF CELJE 85
UTRIP, ZRCALO TEDNA, MER-NIK
10.45 VIDEO STRANI
15.25 VIDEO STRANI
15.35 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
PODELITEV LETNEGA TURI-STIČNEGA NAGELJNA IN NEŽE
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.30 RADOVEDNI TAČEK
18.45 ČEBELICA MAJA
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 DIVJI SVETNIK, drama TV NS
21.15 OSMI DAN
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 KAJ PA TI VRISKAŠ: Ob 150-letnici rojstva Fana Gerbiča
23.00 SOVA:
ALFRED HITCHCOCK PRED-STAVLJA, amer. naniz., 15/16
MURPHYJEV ZAKON, amer. naniz., 11/13
0.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Lepa naša domovina: Kultura (zadnji del) — 20.35 Po sledeh napredka — 21.05 Sedma steza — 21.25 Omizje — Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Otroška serija — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.10 Video strani — 12.20 Izbrali smo za vas — 16.10 Vi-deo strani — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Otroška serija — 16.55 Hihihtavčki — 17.10 Šolski program — 17.40 Hrvaška danes — 18.25 Številke in črke — 18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Visperas (serijski film) — 20.55 Žrebanje lota — 21.00 Kontaktni magazin — 22.30 Dnevnik 3 — 22.50 Poročila v angleščini — 22.55 Kino klub Evropa: poljski igrani film — 0.25 Poročila

TOREK, 11. XII. SLOVENIJA 1

8.35 — 11.55 in 14.40 — 23.50 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI

9.00 MOZAIK
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.30 ŠOLSKA TV
9.45 V HRIBIH SE DELA DAN, 3/8
10.15 NEMŠČINA — ALLES GU-TE, 26. lekcija
10.40 SEDMA STEZA
11.00 OSMI DAN
11.45 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 MOZAIK, ponovitev
NEMŠČINA — ALLES GUTE, 26. lekcija
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ŠOLSKA TV
18.00 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.15 DOBRO JE VEDETI
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 ŽIVLJENJE V BARVAH, franc. nadalj., 2/4
21.00 RAY CHARLES, 1. del koncerta
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
POLICIJSKI ODDLEK, amer. naniz., 1/6
MURPHYJEV ZAKON, amer. naniz., 12/13
23.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: Svet. pokal v slalomu (m): 1. tek 9.55, 2. tek 12.55; 14.00 Muenchen: tenis
16.00 Satelitski programi — 16.30 Posne-tek smučanja — 17.30 Studio 2 Koper — 19.00 Folklorna skupina Emona iz Ljub-ljane — 19.30 Dnevnik — 20.00 Zarišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35 Umet-niški večer: Duh kraja: Egipt Lawrence Durrela (angl. dok. film) — 21.50 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30 Otroška oddaja — 10.00 Šolski program — 12.00 Poročila — 12.20 Izbrali smo za vas — 16.10 Video strani — 16.25 Poročila — 16.30 TV koledar — 16.40 Mali svet — 17.10 Šolski program — 17.40 Hrvaška danes — 18.25 Številke in črke — 18.45 Znanost — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Visperas (serijski film) — 20.55 Žrebanje lota — 21.00 Kontaktni magazin — 22.30 Dnevnik 3 — 22.50 Poročila v angleščini — 22.55 Kino klub Evropa: poljski igrani film — 0.25 Poročila

SREDA, 12. XII. SLOVENIJA 1

8.35 — 11.35 in 14.40 — 1.25 TELE-TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.50 DIVJI SVETNIK, drama TV NS
10.55 ŽIVLJENJE V BARVAH, franc. nadalj., 2/4
11.45 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI

Tone Jakše
Milan Markelj

KJE SO TISTE STEZIGE?

OB OLIVNO ZELENIM OGRAJAM

Železniška proga se pri otovškem viaduktu ostro obrne na vzhod, naju pa je pot peljala v nasprotno smer naprej v hrib proti Talčjemu Vrhu. Dala sva slovo železnici in njeni zgodovini, nisva pa se poslovila od železno ograje, ki naju je spremljala ves čas, vse do vasi in še potem, ko sva bila mimo. Očitno sva se gibal ob velikem zaprtjem območju.

Prav prijetnih občutkov človek ob taki ograji nima. Midva kot popotnika pa sploh ne, saj sva v domovini naletela na neprijetnosti vedno, kadar sva se znašla v bližini »tajnih« objekto, pa naj je bil to navaden, še predvojni železniški most ali pa termoelektrana. Take so pač navade pri nas, Midva sva prej potovala po zahodnem svetu kot pa po domovini. Med hojo sva se spomnila, kako brezskrbno sva potovala in fotografirala v območju, ki je bilo takrat zares vroče. Na meji med Norveško, Finsko in Sovjetsko zvezo, kjer sta si nasproti stala obe veliki vojaški sili, Nato in Varšavski pakt, so nad avtodomom sicer občasno preleteli vojaški helikopteri, vendar pa naju ni nihče ustavil, legitimiral ali od naju celo zahteval fotografske aparate. Ko pa sva potovala po Bosni in dobromamerno slikala termoelektrarno, skupno naložbo Slovenije in Bosne in Hercegovine, so naju čez nekaj kilome-

Jesenski hladni dnevi opominjajo, da je zadnji čas poskrbeti za kurjavo, in žage pojejo.

trov že prestregli miličniki in nama zaplenili film. Imela sva še srečo, saj bi se stvar lahko končala slabše. Pouchli so naju, naj ne fotografirava ne mostov ne tovarn, skratka ničesar, pred čimer stoji zloglasni prometni znak prepovedano fotografiranje, ker pač milica pri tem ne pozna šale. Take znake sva na nadaljnji poti po jugu naše širše domovine videla praktično ob vsakem večjem objektu.

Ta izkušnja se je prebudila v spominu, ko sva koračila ob sivozeleni ograji, ovešena s fotografskimi aparati, bradata in sploh sumljivega videza za oko, občutljivo na vohune. Pričakovala sva, da se bo prejal slej zgodilo kaj neprijetnega, vendar pa nič. Nikogar ni bilo za nama po prazni cesti, nihče ni zavpil »Stoj!« izza ograje. Edini glas, ki sva ga zaslišala, ko sva se približala Talčjemu Vrhu, je bil značilen jesenski zven žage. In res, prvi ljudje, na katere sva naletela v tem skrivnostnem območju, so bili domačini, zaposleni z žaganjem drv.

Janez Mišič s Talčjega Vrha je odprl pipo enega od sodov in natočil črnino, ki je letos taka, kot že dolgo ne.

Pomahali smo si v pozdrav, za pogovor pa priložnosti ni bila prava.

Nadaljevala sva pot v hrib. Ograje ni bilo več, pač pa so se na rednih razmikih pojavili manjši ograjeni prostori z nekakšnimi napravami v značilni olivno zeleni barvi. Pri prvem sva še menila, da gre najbrž za vodno zajetje. Znano je, da so ti kraji precej sušni in da ljudi muči vsakoletno pomanjkanje vode. Vendar je ta domneva kaj hitro odpadla, ko sva šla že mimo petega ali šestega »zajetja«, na las podobnega prejšnjim.

Bila sva kar malce jezna, da sva si izbrala takšno pot. A kdo bi vedel, da naju bo vodila mimo tajnih območij, ko pa niso zarisan na nobenem zemljevidu. Ni jih malo. Ta čas so postala zanimiva, saj je letos javnost prvkrat zvedela neka podrobnosti o skritih območjih v Kočevski Reki in Kočevskem Rogu, torej na območjih, ki mejijo na kraje, po katerih sva hodila. Zdaj se ve, da velika območja s posebnim režimom, kot so predeli Kočevskega Roga in Kočevske Reke, predstavljajo lep kos slovenskega ozemlja. Koliko pa je manjših, ni mogoče povedati, ker javnost o tem ne ve kaj dosti. Gotovo pa bi dobili kar lep kos ozemlja, če bi jih sešteli.

Delegati nove črnomaljske skupščine so letos povprašali, kako je s tem v njihovih občin. Skrbi jih predvsem to, da so nekaterje večje površine, ki jih je odkupila vojska, zapuščene, zanemarjene in neuporabne. Skrbi jih tudi, kako vojska ravna na območjih, kjer ima svoje naprave, ali se drži veljavnih pravil in spoštuje varovanje okolja. Nadzora nad ravnanjem vojske občina nima.

Radovednost naju je kasneje pripeljala do nekaterih podatkov, ki niso take narave, da bi jih ne smela zapisati. Potešiva radovednost bralcev tega potopisa. Pri Otovcu je vojska zgradila obsežna podzemeljska skladišča in jih namenila za shranjevanje tekočih goriv. Vendar temu namenu niso nikoli služila. Še predno je vanje pritekla kakšna kaplja nafte, je vojska najbrž sprevidela, da ji območje ne ustreza. Kakor koli že, zdaj tečejo pogovori, da bi skladišča prevzel Petrol. Kot se govori, bo imel Petrol še precej dela, predno bo skladišča postavil v red, saj niso bila narejena, kot zahtevajo stroga pravila za shranjevanje nafte in njenih derivatov.

BELOKRANJSKI JANEZ, SPOMINOV POLN

Razmišljanjem o skrivnostnih onkraj ograje sva se na poti kar odpovedala. Ra-je sva se predala lepim pogledom na do-lino in hribe, ki so se dvignili iz dopol-danske meglice. Zamikalo naju je, da bi krenila s ceste, proč od ograje in naprav, na kakšno pravo staro stezo. Zato sva sklenila, da povprašava za pot prvega človeka, na katerega bova naletela.

V vinogradu pod cesto sva čez čas zagledala starejšega možakarja, sklonje-nega nad rdečkasto zemljo, gosto posu-to z belimi skalami. Čilo in krepko je vihtel motiko tako zaverovan v svoje delo, da naju niti slišal ni, ko sva ga poklicala. Zato sva stopila s ceste k njemu.

In ni nama bilo žal. Naletela sva na prvi živi arhiv spominov starih vedenj in modrosti. Janez Mišič, sedemdeset-letni kmet s Talčjega Vrha, naju je pri-jazno pozdravil in, kot se spodobi na dan pred Martinovim godom, povabil na kozareček k svoji zidanici, da ne bomo s suhim grlom govorili.

Sprva je bil bolj zadržan. »Kaj bi govori-«, je rekel in lepo po belokranjsko za-vil, »kaj je prošlo, je prošlo, lahko pa bo še vsega dost!«

Stopili smo do kleti v zidanici. Bilo je kaj videti. Stara, prava klet, kot bi jo priklicali iz davno minulih časov. Sko-raj cela zadnja stena je vklesana v živo skalo, ob nji pa so prvi graditelji sezidali ostale tri stene prav tako iz kamnitih blokov in kosov kamenja, ki ga v okolici res ne manjka. Razumljivo je, da je zidanica zaradi tega nadvse primerna za shrambo vina, da je temperatura v nji stalna in da tudi v največji poletni vročini iz sodov priteče prijetno hladno vi-no, pozimi pa ostane varno spravljeno pred mrazom.

Janez je zidanico podedoval od star-šev. Pripoveduje, da je nekdanj imela le-sen strop in nad kletjo lesen zgradbo. Po okusu sodobnih časov se je lotil pre-oblikovanja stare zidanice, podrl lesen del in odstranil lesen strop, namesto njega pa zalil betonsko ploščo in zgornji del pozidal. Danes meni, da je naredil

Borna je zemlja po hribih nad Talčjem Vrhom, več je skal kot plodne prsti, vendar je nahranila in napojila tiste, kdor jo je ljubil in imel zanjo dovolj pridne roke.

napako, ko je naredil betonsko ploščo. Klet ni več takšna, kot je bila. Je sicer hladna in dobra, vendar pa pre-ma zračna.

»Po starem je bilo vse drugače, mar-je kaj pa bolj prav, kot je zdaj,« je modr-val Janez Mišič. Še vedno je zagovo-nik starega načina pridelovanja in go-ljanja trte. Ni pomembno, da veliko pri-delaš, mnogo bolj važno je, da je to, kar zraste, dobro. Zemlja za trto naj bi bila slabša, kamen mora biti v vinogradu, vendar pa enega trsa vinogradnik sme preobremeniti z grozdi. Če jih preveč, je boljše katerega odtrgati, da drugi sočnejši in sladkejši. Janez tu ni nič ne da na sodobno strojno obdelavo. Najboljša je motika in pridne roke. Re-pa je, da do trdega ročnega dela v vino-gradih ljudem ni več, pa raje delajo ter-se, povezujejo trte z žicami, namesto bi jim dali v oporo kole, gnobjo, iztre-ljavo plevel, vse s kemičnimi sredstvi. Taka trta za njegov okus ni prava.

Ko sva poskusila njegovo črnino sode, ki ni bil največji v kleti, se prvi, da je vanj natočil tisto, kar njegov vino-graj daje boljše, sva morala priznati, da Janez Mišič ve, kaj dela. Naj po sod-bnih merilih njegovo pojmovanje vino-gradništva velja ali ne, črnina, ki nam jo je natočil, je bila božanska. Krepk-okusna, polne barve. Take človek ni pozabi kmalu.

ola ne bo več
vračala otroknovomeški glasbeni
tudi ljubiteljski pro-
gram

NOVO MESTO — V tem šolskem letu Glasbena šola Marjana Kozine, ki jo je septembra 1990 dobila svoje pristojnega izvršnega sveta v Novem mestu, uvedla pouk po diferencialnih programih in se s tem pridružila ljubiteljski glasbeni šoli, ki je tak pouk zavajati prva v Sloveniji.

Ko ima novomeška glasbena šola dva odzvoja, dva programa, ki med seboj razlikujeta po težavnosti in intenzivnejšega, zahtevnejšega in oblikovanega programa za bolj uspešne in sposobnejše učence, kar zavrpa pomeni doseženi program, ljubiteljski oziroma splošno glasbeno-razvedalni program lažje stopnje. Novi program naj bi bil bolj pomeničen učencev, ki se bodo kasneje vključili v različnejše ljubiteljske instrumentalne sestave.

Začetek smo novi program uvedli v klavirskem oddelku, in če bodo rezultati ugodni, kar se bo kmalu pokazalo, ljubiteljski in obenem skrajšani program razširili še na druge instrumentalne oddelke, razlaga ravnatelj Zvezko Hribar. Prepričan je, da šola ne bo več treba vračati učencev, kakor jih je do zdaj (na začetku šolskega leta 1990/91 celo več kot 100), ampak bodo lahko vsi vpisali v lažji ljubiteljski program.

Novo zato, da bi se mogli glasbeno izraževati tudi manj nadarjeni in sploh otroci, smo tudi uvedli ta program. S tem ko smo sprejeli več učencev, pa smo lahko obdržali isto učeno,« pojasnjuje ravnatelj.

I. Z.

OVOST PRI REKLAMI

KOČEVJE — Kočevsko zasebno podjetje Dekorum, ki ga vodi Tone Špič, je na pročelju Name namestilo elektronski svetlobni pano (display), s katerim posreduje propagandna sporočila obvestila. Novega načina oglaševanja se že poslužujejo nekateri zasebni ustanove, društva in podjetja iz Kočevja in ribniške občine pa tudi od podjetja T. Špič. T. Špič se zaveda, da drugo leto deluje v njenih prostorih prva videoteka v Kočevju (Videocenter Kočevje), ki jo vodi njegova soproga Tatjana.

NAPAČEN DATUM

KOČEVJE, RIBNICA — Poročali smo, da je bilo na seji komisije Republike Slovenije za raziskavo povojnih pobojev, ki je bila v Kočevju, med drugim rečeno, da bili nekateri ranjenci iz ljubljanskih bolnišnic pobiti in zmetani v neko jamo v Grahčaricih v občini Ribnica 24. julija 1945. Član te komisije Bogomir Štefanič nam je sporočil, da je bil ta poboj med drugim prej, se pravi 24. junija 1945, kar se skladno pri naknadnem preverjanju.

SAVINJSKA DOLINA
V KNJIGI

TRBOVLJE — Ta mesec bo pri ljubiteljski založbi EPSI izšla fotomonografija »Zgornja Savinjska dolina«, delo avtorja Lenarčiča. Založnik bo namenil izkupička od knjige za odpravo medicinskih letošnjih plovil v Savinjski dolini. Knjiga, v kateri je 160 barvnih fotografij, stane v prednaročilu, ki velja do 10. t.m., 590 din.

Z KS OSILNICA

TRBOVLJE — Vas je včasih slovela kot najbolj slovesna na tem območju. Pri nedavnem razpisu za cestno cesto skozi vas je sloga nastala, zato so asfalt skozi vas in do obdobje le tri hiše, preostalih osem pa so odstranili.

RIBJEK: ZA CENTER IN RIBJEK — Dela za izboljšavo vodovoda in za izboljšavo čistilnih naprav za Ribjek in klavirski center se nadaljujejo. Čistilna naprava bo na pol poti med Ribjekom in turistično-sportnim-rekreativnim centrom.

TARI MALNI: KAJAKAŠKI HOD — Notranja dela v kajakaškem centru se nadaljujejo. Stene ometa za novo gradbeno podjetje Sedič iz Kočevja, ki je bilo najugodnejši ponudnik. Dela bodo končana do 10. decembra.

Hkrati potekajo dela za posodobitev kajakaške stize in polaganje kanalov proti bodoči čistilni napravi.

OTUHARICA — Dela na poboljšavo ceste, kjer je največja golet, s katero drsilo kamenje in zemlja na novo cesto Brod na Kolpi — Osilnica, kajako zdaj tudi ob sobotah in nedeljah, da bi jih končali pred snegom. Namestili so mrežo, sejali travo in sadilne rastline.

Kaj je prostovoljno socialno delo?

Gre za neposredno pomoč ljudem v vsakdanjih stiskah in težavah

Želimo vam predstaviti prostovoljne oblike socialnega dela, ki jih izvajamo na Centru za socialno delo Novo mesto. In kaj je prostovoljno socialno delo?

To so dela in naloge, ki se ne izvajajo v okviru delovnega razmerja, za katera izvajalci ne prejemajo plačila in za katera se prostovoljno odločajo. Prostovoljno delo ni le podaljšek poklicnega socialnega dela, pač pa je pomemben posrednik spreminjanja strokovnega dela samega in strokovnih ustanov, da bi se bolj zadovoljevale potrebe človeka v stiski.

Naša želja je, da se s prostovoljno dejavnostjo ne bi ukvarjala samo mladina, pač pa tudi odrasli, predvsem smo za to delo poizkušali navdušiti upokojece.

DANES MIKLAVŽ,
DEDEK MRAZ PA
ŠE V OBLAKIH

KOČEVJE — Kako bo letos z novoletnimi prireditvami, se še ne ve. Kaže pa, da bo Miklavž prepuščen predvsem staršem, božiček cerkvi, dedek Mraz pa podjetjem in staršem. Predsednik Zveze prijateljev mladine Stane Jajtič je povedal, da ta organizacija ne bo pripravila novoletnih prireditev za otroke, saj od občinske skupščine za ta namen ni dobila nobenega denarja. Učenci kočevske osnovne šole so naštudirali nekaj igrice in lutkovnih igrice za morebitne nastope ob prireditvah dedka Mraza in obdaritvah v podjetjih, vendar bodo te skupine šolarjev na razpolago le do 20. decembra, ker se 21. decembra začne šolske počitnice, nam je povedala namestnica direktorja Dora Majerle.

Danes, 6. decembra, bo v Nami miklavževanje. Miklavž in parkelj bosta poskrbela za kulturni program; če pa bodo starši pridnih otrok prinesli zanje sem darila, jih bo Miklavž tudi razdelil. Za sprevid dedka Mraza in program na ploščadi pa bo 29. decembra poskrbela delavska godba s svojimi skupinami.

MIKLAVŽEV IN
NOVOLETNI SEJEM

SEVNICA — Na sevnikiškem Glavnem trgu bo te dni pripravilo športno-kulturno društvo Florjanska Miklavžev sejem. Sevnikiško turistično društvo pa bo tudi letos pred Merxom pripravilo novoletni oz. božični sejem, kakor pač kdor rajše slíši. Zato še ni povsem gotovo, ali bosta letos prvič nastopala božiček in dedek Mraz ali samo eden od njiju. Zanesljivo je, da bodo na stojnicah lahko prodajali svoje blago tudi zasebni trgovci, obrtniki, zato jih turistično društvo vabi, naj se čimprej zgledajo, da jim bodo rezervirali prostor. Vsekar bo to nad vse pluralno in pestro dogajanje.

Tito gor, Tito spet dol...

Kip Tita kljub pobudi Demosa o odstranitvi še vedno ostaja v sejni sobi črnomajške skupščine

ČRNOMELJ — Tukajšnji Demos je dal na seji občinske skupščine pobudo o tem, da bi pristojne službe na dostojen način odstranile kipe in slike Josipa Broza-Tita in Edvarda Kardelja iz skupščinskih prostorov. Z republikanske izvršnega sveta so poslali kipo in sliko, kako ravnati s takimi kipi in slikami, Demos pa je motilo, ker v Črnomlju glede tega niso ukrenili prav ničesar. V stališču republikanske IS je med drugim tudi zapisano, da smejo (kar pomeni, da ni predpisana obveznost) biti predmeti s podobo Tita in prostorih državnih organov in drugih organov in organizacij.

Statutarno-pravna komisija pri skupščini občine Črnomelj, ki je obravnavala pobudo Demosa, je predlagala, naj vsi trije zbori občinske skupščine odločijo, ali naj doprinese kip Tita še ostane v sejni sobi skupščine ali naj ga odstranijo in primerno shranijo. Če pa bo potrebno, naj skupščina oblikuje tudi svoje stališče o morebitni odstranitvi slik Tita in Kardelja iz prostorov, ki jih zasedajo upravni organi skupščine in njeni funkcionarji.

Demos se s predlogom ni strinjal, ampak je menil, naj ne delajo cirkusa okrog omenjenih simbolov, temveč naj jih dostojno odstranijo iz skupščinskih prostorov in naj grejo na kulturne način v zgodovino, ne pa, da bo zgodovina v njihovi tekl naprej. Iz Stranke demokratične prenove je bilo slišati, naj se kip Tita zares odstrani, če bo večina de-

• Ne le človek, tudi zemlja ima gene. (Torkar)
Vsaka vladajoča ideologija, pa naj bo rdeča, bela, črna ali vijolična, teži za hegemonijo. Pokončen pisatelj se ne more vezati na nobeno stranko ali skupino strank, saj bi s tem sam sebi zapravil svobodno mišljenje, delovanja in seveda pisanja. (Torkar)

kar pa nam kljub precejšnemu trudu ni uspelo.

Za vse prostovoljne sodelavce organiziramo pred začetkom konkretnega dela krajše usposabljanje, kjer jih seznanimo z razvojem poklicnega in prostovoljnega socialnega dela v svetu in pri nas ter s posameznimi temami s področja psihologije in pedagogike, pač glede na njihovo budočo področje prostovoljnega dela.

Delo prostovoljnih sodelavcev je v večini primerov individualno — en prostovoljni sodelavec obiskuje enega osamljenega starejšega človeka ali pomaga pri učenju enemu otroku. V nekaterih primerih, kot na primer organiziranje čajanke za starostnike, pa delo

skupinsko pripravi in izvaja skupina prostovoljnih sodelavcev.

Ves čas tega prostovoljnega dela se prostovoljni sodelavci, člani posameznih skupin, srečujejo na skupinskih srečanjih. Ta srečanja vodijo mentorji, po dva vsako skupino. Na njih prostovoljni sodelavci poročajo o svojem delu, nakazujejo probleme, ki se ob njem porajajo, in iščejo možne poti njihovega reševanja.

Veseli bomo, spoštovani bralci, če vam v tej informaciji nismo samo predstavili ene od dejavnosti CSD Novo mesto, pač pa smo tudi koga navdušili za to humano dejavnost — prostovoljno socialno delo; če je tako, se prosimo, oglašite na Centru za socialno delo Novo mesto, Glavni trg 7.

MOJCA PAPIČ

Ribnica o ustavi

Od svetosti življenja do simbola na zastavi

RIBNICA — V novembru so v ribniški občini razpravljali o osnutku nove slovenske ustave v krajevnih skupnostih in strankah pa tudi v borčevski organizaciji. Pripombe in predlogi so bili taki:

SVETOST ŽIVLJENJA naj po mnenju nekaterih bo v ustavi (uvodu), po mnenju drugih pa sploh ne.

REPUBLIKA SLOVENIJA JE SUVERENA DRŽAVA in to naj bo zapisano v prvem členu, nadaljnje besedilo tega člena pa naj se črta.

DOLOČILA O ČLOVEKOVIH PRAVICAH naj bodo taka, da varujejo človeka, ne pa splošni interes države. Natančneje je treba opredeliti tudi varstvo ljudi, predvsem ostarelih in nezmogljivih, ki jim je treba zagotoviti vsaj najnujnejšo socialno varnost. Socialne pravice, predvsem tiste, ki sodijo med temeljne svobode, so premalo poudarjene.

VSE OBLIKE LASTNINE naj bodo enakopravne.

PARLAMENT NAJ BO DVODOMEN in bo z zastopanstvom regij v enem izmed zborov zagotavljal uravnotežen razvoj vse republike.

PREDSEDNIK REPUBLIKE naj ima le reprezentativno vlogo.

VOJSKA naj varuje ozemelsko nedotakljivost države, POLICIJA pa po določitvi državnega zbora tudi ustavno ureditev.

OBČINA kot enota lokalne samouprave mora biti v ustavi podrobneje obdelana.

SIMBOL NA ZASTAVI naj bo Triglav, ki simbolizira slovenstvo skozi zgodovino in je hkrati simbol osvobodilnega boja med drugo svetovno vojno.

J. P.

BO SEDAJ VEČ ZAUPANJA — Dan pred praznikom so v Opekarni Zalog odprli vrata proizvodnih prostorov za vse, ki so se želeli prepričati o škodljivosti galvanskega mulja, ki ga v opekarni kot posebne odpadke mešajo med gline. Zbralo se je nekaj nezadovoljnih krajanov Straže, predstavniki Dinosa iz Ljubljane, republiški sanitarni inšpektor, predstavniki občine in drugi. Po ogledu proizvodnje je bilo na pogovoru postavljenih precej vprašanj predvsem o sežiganju mulja. Strokovnjaki so predstavnike krajevnih skupnosti prepričali, da ni škode za okolje in da gre za koristno dejanje. (Foto: J. Pavlin)

Slovensko pohišstvo korak pred drugimi?

LJUBLJANA — Po dobro desetletje dolgem predahu je bila Ljubljana od 20. do 24. novembra spet gostiteljica pohištvenega sejma. Leto 1955 je bil ljubljanski sejem prvi specializirani pohištveni sejem v Jugoslaviji. Zakaj je prišlo do tako dolgega premora, tokrat ne bi razglabljali, toda povejmo takoj, da je ta sejem vstal od mrtvih predvsem na željo domačih, boljše, slovenskih proizvajalcev in prodajalcev pohištva in stanovanjske opreme.

Odločitev le-teh, kar sta podprla tudi Splošno združenje lesarstva Slovenije »Les« in Gospodarsko razstavišče v Ljubljani, kjer je stojišča razstavljalcev prijetno presenetila tuje in domače poslovne partnerje, naposled ni bila težava niti zaradi domačih aktualnih gospodarskih in političnih razmer. Kar nekaj predstavnikov slovenskih podjetij nam je namreč odkrito priznalo, da po srbski blokadi še zlasti nimajo kaj iskati na podobnem sejmu v Beogradu. Tam se že nekaj časa nimajo naučiti česa boljšega, saj slovenska pohištvena industrija z dolgoletno tradicijo po kakovosti daleč prednjači v Jugoslaviji. Zvedeli smo, da se politika v Srbiji še hudo meša v gospodarstvo, kajti direktorju neke velike srbske firme, ki je hotel na vsak način tudi sodelovati na ljubljanskem sejmu, so zagrozili, da naj le izbira med razstavljanjem v Ljubljani in svojim direktorskim stolom. Seveda je direktor ostal rajše doma, da ga ne bi oplazila kakšna »diferenciacija«.

Številni obiskovalci ljubljanskega sejma pa so se lahko prepričali tudi o kakovosti izdelkov dolenskih in posavske pohištvene industrije. Ti so pomembno prispevali k uresničitvi cilja sejma — predstaviti vrhunske tehnološke dosežke domačih proizvodnih pohištva. Prireditelj je postregla z odgovori na vprašanja, kako soustvarjati prijetno, funkcionalno, estetsko in sodobno domače ter poslovno okolje. Na sejmu so prikazali vse, od opreme delovnih sob, jedilnic, kuhinj, otroških sob, pisarniškega pohištva, sedežnih garnitur pa do svetil, okrasnih predmetov in reprobmaterialov, kot so furnirji, okovja, laki in barve. Razstavljalci so na ta način ponujali dokaj celovite odgovore na vprašanje, kaj je lepo in uporabno pri oblikovanju prostora.

Ni pa na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani tokrat manjkalo poleg slovenskega utripa vsaj nekaj tekmovalnega duha med razstavljalci. Komisija za ocenjevanje eksponatov je vzel pod drobnogled 107 prijavljenih izdelkov. Pri ocenjevanju je komisija upoštevala predvsem oblikovanje, tehnično-tehnološke rešitve in prodajne možnosti s poudarkom na izbiri naravnih materialov z obdelavo, ki ni škodljiva okolju, celovitost oz. izvirnost rešitev, kakovosti izdelave, funkcionalnost izdelka in možnost izvedbe. Zaradi večjega števila kvalitetno enakovrednih izdelkov se je strokovna komisija odločila podeliti poleg velikega Kristala 90 še vsem sedem Kristalov 90.

Nad vse prijeto so presenetili Do-

SKLEPI NAJ BODO
NATANČNI!

NOVO MESTO — Delegat krajevnih skupnosti Mali Slatnik Lado Jaki je na zadnji seji novomeške občinske skupščine zahteval, naj bodo sklepi, ki jih skupščina sprejema, natančni, da se jih ne bo dalo razlagati, kot se bo komu zahotelo. To se na primer dogaja s sklepom taiste skupščine s konca junija o podaljšanju veljavnosti odloka o prostorsko ureditvenih pogojih v občini, ki so ga delegati sprejeli z dodatkom, da se sme ta odlok uporabljati le za nesporne primere. To je potrdil tudi predsednik zbora združenega dela Jože Kuček, ki je takrat sejo skupščine vodil. V odgovoru na delegatsko vprašanje o gradnji obrtno delavnice sredi Smolenje vasi pa je občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora to direktno zanikal. Kot poseben sklep so delegati torej zdaj sprejeli zahtevo o uporabi omenjenega odloka le za nesporne primere. Hkrati so s posebnim sklepom zahtevali krajše in učinkovitejše seje.

Obnova in razširitev klavnice bo veljala 2,5 milijona nemških mark

ČRNOMELJ — Po podatkih iz poročila o preiskavah odpadnih voda črnomajške industrije, ki se bodo stekale v črnomajško čistilno napravo, ko bo zgrajena, je klavnica v Črnomlju peti največji potencialni onesnaževalec vodotokov v občini. Med tistimi, ki posredno ali neposredno onesnažujejo Lahinjo, pa je z 8 tisoč prost. metri porabljen vode na leto na drugem mestu, takoj za IMV. To je še toliko bolj zaskrbljujoče, če vemo, da je Lahinja v Črnomlju že v tretjem, torej predzadnjem kakovostnem razredu in jo mnogi — ne brez razlogov — imenujejo kar kanal za odpadne vode.

V kmetijski zadrugi, pod okriljem katere je klavnica, sicer pravijo, da so organske snovi in kri, ki se iz klavnice stekajo v reko, oporečne le z estetskega vidika, zato so tudi zahtevali, naj izgradi varstvo okolja v črnomajški občini črtajo predlog o tem, da bodo klavnico ukinitli. V izdelavi imajo namreč že projektno dokumentacijo za obnovo in razširitev klavnice.

V to so jih ne nazadnje prisilile tudi številne kritike na račun neurejenosti v klavnici, ne najbolj ustrezne lokacije in odplak, ki jih spuščajo v Lahinjo. V kmetijski zadrugi se sicer zavedajo, da mesto, kjer je sedaj klavnica, še daleč ni najbolj primerno za ekološko tako občutljivo dejavnost, a si gradnje druge zaradi pomanjkanja denarja ne morejo privoščiti. Obljubljajo pa, da bo obnova zadostila tudi ekološkim zahtevam, saj prej tako in tako ne bo izdano uporabno dovoljenje.

V klavnici nameravajo obnoviti predvsem linijo klanja, ki je sedaj neprimerna in nehumana. Uredili pa bodo tudi osnovno predelavo mesa, predvsem pa zbiranje odpadkov, ki jim sedaj delajo največ preglavic. Tako bodo maščobe in kri odvažali v nadaljnjo predelavo, za odpadke, ki bodo kljub temu ostali v klavnici, pa bodo zgradili čistilno napravo. Naložba bo za kmetijsko zadrugo velik zalogaj, saj bo veljala poltretji milijon DEM, končana pa naj bi bila do prihodnje jeseni.

M. BEZEK-JAKŠE

Kočevja Anton Jurkovič, šef največjega jugoslovenskega proizvajalca tki. mladinskega programa pohištva. Njihova mlada arhitektka, Ribničanka Mateja Dekleva, je na letošnjem ljubljanskem pohištvenem sejmu dobila priznanje sekcije za industrijsko oblikovanje pri Društvu oblikovalcev Slovenije za najboljše oblikovan eksponat — DOS stol iz programa Iza. V oblikovanju Mateja Dekleva se kaže poznavanje tehnoloških postopkov, preteklih in sodobnih smeri v oblikovanju. Nje lastno posebnost pa predstavlja igrivost in vedrina, ki jo oblikovalka uspešno vnaša v svoje oblikovalske stvaritve, je rečeno v obraziloviti priznanju mladi arhitektki iz kočevskega LJK-a. Mimogrede naj omenimo, da to podjetje izvozi več kot polovico svoje proizvodnje na najzahtevnejša zahodnoevropska tržišča, v ZDA, Kanado in Avstralijo.

Nekaj časa smo posvetili tudi tistim podjetjem iz naših logov, ki radi slišijo pregovor o kolajnah, kroglah in prsih. Pri sevnikiškem Stillesu smo dobili občutek, da ta pregovor res drži, ker so se predstavili z novim programom, ki so ga pomenovali Styling in je v celoti zamisel Stillesovega arhitekta Iva Camernika. Pohištvo je imelo veliko obdučevalcev navkljub temu, da ga niso prireditelji sejma ozajžali še s kakšnim priznanjem. Direktor komercialne Stillesa Oton Šket je iz svojih desetletnih izkušenj povedal, da se njihovo pohištvo, ki je pobralo najvišja priznanja, največkrat sploh ni prodajalo tako dobro, kot so pričakovali. P. PERC

KRAJŠE SEJE?

NOVO MESTO — Če niso izredno neudobni stoli v sejni sobi novomeške zavarovalnice, ki tudi po vrsti pokajo in se lomijo, mogli vplivati na to, da bi bile seje novomeške občinske skupščine krajše, jrdnatješe in učinkovitejše, bo medra teta temu kar pripomogel protest in predlog poslanca Zelenih Andreja Bartja na zadnji skupščini 27. novembra. Na začetku seje je dejal, da so nad štiri ure trajajoče seje ali slabo pripravljene ali slabo vodene, ali oboje skupaj, ali pa imajo preobširen dnevni red. In take seje niso ne produktivne ne učinkovite. Od kod pričakovane, da bodo v bodoče drugačne? Z odobranjem je bil sprejet Bartjev predlog na koncu seje, naj bi uvodne razlage k posamezni točki dnevnega reda omejili na 10 minut, razprave na 5 minut in pravico do replike na največ dvakrat po dve minuti. Večkrat imam občutek, da je ta skupščina neobvezno debatni klub, je dejal poslanec Zelenih, a demokracija je red in učinkovitost.

Podobno mnenje o odvzu tujevanj nam je povedal tudi šef prodaje LJK

tedenski koledar

Četrtek, 6. decembra — Miklavž
Petek, 7. decembra — Ambrož
Sobota, 8. decembra — Marija
Nedelja, 9. decembra — Valerija
Ponedeljek, 10. decembra — Smiljan
Torek, 11. decembra — Danijel
Sreda, 12. decembra — Ivana

LUNINE MENE
9. decembra ob 3.04 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 6. 12. (ob 19.30) Mestno gledališče Ljubljansko: Ta veseli dan ali Matiček se ženi. 7. 12. (ob 20. uri) ameriška melodrama Shirley Valentine. 8. (ob 20. uri) in 9. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški kriminalni film K-9. 11. in 12. 12. (ob 20. uri) ameriška komedija Holandske lutke.
ČRNOMELJ: 6. 12. (ob 19. uri) ameriški akcijski spektakel Dick Tracy. 7. 12. (ob 20. uri) ameriški erotični film

Nebeške lisice. 9. 12. (ob 20. uri) ameriški triler Sodniki mimo zakona. 10. 12. (ob 19. uri) koncert Božično voščilo. 11. 12. (ob 19.30) Mestno gledališče Ljubljansko: Vdove.
KRŠKO: 7. 12. (ob 21. uri) ameriški erotični film One delajo to najboljše. 9. 12. (ob 18. uri) ameriška komedija Parkijske vragolije. 11. (ob 20. uri) in 12. 12. (ob 18. uri) ameriški znanstveno-fant. film Povratek v bodočnost III.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 6. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriška najstniška komedija Kakor oče reče. Od 7. do 9. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Dick Tracy. Od 7. do 9. 12. (ob 22. uri) ameriški erotični film Kratko srečanje. 10. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Starši in otroci.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 7. do 9. 12. (ob 19. uri) ameriški film Vojna zakoncev Rose. 10. 12. (ob 19. uri) ameriški film Big Foot. 11. in 12. 12. (ob 19. uri) ameriški film Debbie osvaja Dallas.

GOLF DIESEL S paket, letnik 1984, prodam. Ogljed v soboto in nedeljo. 86-155. 3867
BMW 316, letnik 1987, prodam. 25-589. 3875
126 P, letnik 1990, prodam. 21-803, po 15. uri. 3876
JUGO KORAL 55, letnik 1988, nujno prodam. Jelše 11 pri Otočcu. 3878
NUJNO prodam GOLF YX diesel, star 4 leta ter motor SUZUKI katana GS 650 G. Informacije na 23-309.

obvestila

SNEGOBRANE za opečno in salo-nitno kritino izdeluje delavnica Mižigoj, Krško. (0608)31-513. 3313
GRADITELJI in inštalaterji, pozor! Po konkurenčnih cenah izdelujem peči in boilerje za centralno ogrevanje. Garancija za peči 5 let. (063)39-878. 3644
VEDEŽEVKA v Novem mestu 11. decembra 1990. Naročila po (065)26-839. 3756
EMAJLNE prevleke dotrajenih kopalnih kadi v različnih niansah iz uvoženih epoksi materialov. Jamstvo je naš naslov. (061)301-064 in (061)301-044. 3795
NAČRTUJEM zaščitne znake, celostne grafične podobe in propagandne akcije za podjetja in obrt. PROJEKTIRAM notranjo opremo poslovnih in stanovanjskih prostorov. (068)73-459.

kmetijski stroji

PUHALNIK Tajfun in cirkular prodam. Franc Dragman, Polhovica 9, Šentjernej. 42-609. 3766
KOSILNICO BCS prodam. (068) 57-789. 3777
TRAKTOR ZETOR 5011, letnik 1984, rabljen, 700 delovnih ur, prodam. (0608)31-437. 3788
TRAKTOR Zetor 50-11 prodam. (068)46-523. 3851

kupim

V NOVO MESTU ali bližnji okolici kupim manjšo hišo. 25-231, popoldne. 3744
RAZGLEDNICE in pisma do leta 1945, fotoaparati Leica, starinski radio kupim. (0608)61-084. 3772

motorna vozila

SAMARO 1300, september 1987, prodam. (068)85-464, po 15. uri. 3741
Z 101, letnik 1986, prevoženih 37.500 km, prodam. Janez Dragan, Mirna, 47-474. 3743
FIAT 126, star tri leta, prodam. Marija Cesar, Prečna 76, Novo mesto. 3747
R 4, letnik 1979, prodam. Jože Zakšek, Armeško 10, 68280 Brestanica. 3748
JUGO 55 AE, letnik 1988, prodam ali menjam za Opel Kadett z doplačilom. 75-823. 3752
JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. 27-453. 3753
JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. Rado Sintič, Globočice 2, 68311 Kostanjevica na Krki. 3755
Z 128, januar 1989, prodam. Cena po dogovoru. 22-546. 3758
GOLF DIESEL S paket, letnik 1985, prodam. 21-972, 21-793. 3761
RENAULT 4, 1987, prodam. 23-355. 3763
ZASTAVO 101, letnik 1987, prodam. Igor Bučar, Zagrad 9, 68222 Otočec. 3765
ZASTAVO 101, letnik 1989, in jugo 45, letnik 1988, ugodno prodam. 25-325. 3768
JUGO 55 Korala, letnik 1989, prodam. 73-410. 3770
JUGO KORAL 45, junij 1989, prodam. 51-765. 3775
Z SKALA 128, letnik 1989, prodam. 28-033, Djordjevič. 3776
JUGO 45, letnik 1985, garažiran, prvi lastnik, prodam. Fabjan, Košenice 173, Novo mesto. 22-603. 3779
LADO 1300, letnik 1982, v vzornem stanju, registracija potekla, ugodno prodam. Ivan Hočevar, Velika Loka 15, 68212 Velika Loka. 3780
Z 750 SC, letnik 1980, registriran do julija 1991, zelo ugodno prodam. (068) 51-165. 3782
GOLF 1600, bencin, oktober 1987, prodam ali menjam za E 4 GTL, star do dveh let z doplačilom. 23-522. 3784
R 4 GTL, letnik 1986, registriran do septembra 1991, prodam za 43.000 din. 21-825. 3785
126 P, letnik 1988, 16.000 km, prodam za 28.000 din. (0608) 33-507, popoldne.
MOTORNO KOLO Tomos 14 TLS, izredno ohranjeno, nanovo registrirano, prevoženih 3900 km, prodam za 1100 DEM. (0608)79-881. 3790

ZASTAVO 128, staro 1 leto, prodam. 22-460. 3798
LADO RIVO 1300, staro eno leto, prodam. 25-169 ali v službi 987. 3803
R 5 KAMPUS, registriran 29.1.1990, prodam. 24-545. 3805
JUGO 45 KORAL, letnik 1989, ugodno prodam. 46-673. 3806
R 4 GTL, letnik 1988, prevoženih 22.700 km, prodam. Cena po dogovoru. 24-855. 3808
Z 101 GT 55, letnik 1983, prodam. Turk, Mali Orehek 5, Stopiče. 3809
GOLF, letnik 1980, prodam za 5.500 DEM in 126 P, letnik 1982, prodam za 1.100 DEM. Alojz Bambič, Smalčja vas 27, Šentjernej. 3811
VW 1300, starejši letnik, registriran in opel Kadett 1,3 S, letnik 1986, prodam. Vojko Zupančič, Runkova 2, Novo mesto. 3813
Z 750, letnik 1982, prevoženih 40.000 km, prodam. Franc Zalokar, Dol. Stara vas 25, Šentjernej. 41-063. 3814
KADETT starejši letnik, ugodno prodam. 25-402, dopoldne. 3815
R 4, letnik 1982, prodam. 49-107. 3817
JEPP MAHINDRA z diesel motorjem, registriran do maja 1991, prodam. (068)87-089. 3819
Z 101, letnik 1987, prodam. Igor Bučar, Zagrad 9, Otočec. 3820
GOLF, letnik 1985, prodam. (0608) 75-512. 3822

126 P, letnik 1987, in motor CTX, nov, ugodno prodam. 47-222. 3824
R 4 TL, letnik 1979, poceni prodam. (068)21-157. 3825
CTX 80, možno na obroke, R 4, starejši letnik, po delih ter kombi fičko po delih, prodam. Kupim pa R 4, novejši letnik. (0608)62-066. 3826
JUGO KORAL 55, junij 1989, bele barve, 15.000 km, prodam. (068)44-719. 3827
LADO SAMARO 5 vrat, februar 1990, prodam. 58-273. 3830
Z 101, december 1987, prodam. 86-292, od 15. do 18. ure. 3831
SUZUKI GSX 750 R, letnik 1986, kot nov, ugodno prodam. 87-136. 3837
R 4, letnik 1987, prodam. 27-802. 3840
Z 750, letnik 1981, prodam za 1.600 DEM. Franc Gregorič, Groblje 54, Šentjernej. 3841
JUGO 55 KORAL, letnik 1989, prodam ali menjam za 126 P. Marjan Kos, Marof 24, Mirna Peč. 84-402. 3842
126 P, letnik 1979, ohranjen, registriran do julija 1991, prodam. Vladislav Mali, Kristanova 18, Novo mesto. 28-427. 3843
R 4, letnik 1978, obnovljen, prodam. Janez Lenart, Tomažja vas 25, Škocjan. 3844
Z 101, letnik 1981, registrirana do julija 1991, prodam. 85-406. 3848
126 P, letnik 1985, registriran do novembra 1991, ugodno prodam. (068) 52-239, popoldne. 3849
ŠKODO, lahko tudi po delih, ugodno prodam za 5.000 din. 20-476. 3852
R 4 GTL, letnik 1984, prodam. 73-609. 3854
R 4, star 1 leto, prodam. 65-616. 3856
126 P, letnik 1982, registriran do avgusta 1991, prodam. 85-471. 3861
JUGO 55, nov, neregistriran, prodam za 1000 DEM ceneje od tovarniške cene. Željko, Potok I, Straža. 3864
OPEL KADETT 1,6 D, letnik 1983, registriran do junija 1991, prodam. 24-556, zvečer. 3865

marketing d.o.o.
Poduje za marketing in posredovanje.
Novo mesto, Mestne njive 12
OBRTNIKI, PODJETNIKI!
Po konkurenčnih cenah vam ob bližajočem se novem letu ponujamo:
• prirodne žepne koledarčke z imenskim koledarskim delom in označenimi luninimi menami, dimenzije 21 x 6,5 cm, tiskane na barvnem papirju
• velike stenske koledarje s čudovitimi barvnimi posnetki gozdnih živali in ptic na dvanajstih straneh in z barvno naslovico
Za vse ostale informacije smo vam na voljo na tel. št. (068) 28-694 ali 27-341.

preklci

SONJA IN MATIJA LUŽAR iz Orkljevca 8 pri Mirni Peči prepovedujeta razkopavanje meje ter hojo in vožnjo po parceli številka 225 in žalivte Alojzu Kukmanu iz Orkljevca 9 pri Mirni Peči. Če tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala. 3801

posest

V KOSTANJEVICI na Krki prodam veliko nedokončano hišo. (041)267-133. 3507
PARCELO na Vrhu pri Boštjanju (2650 m2), na sončni strani, primerno za vinograd, vikend ali hišo, prodam. Električna, voda, telefon in asfalt ob parceli. (0608)81-989. 3749
STANOVANJSKO HIŠO, starejšo, v centru Metlike — Frelihova ulica, prodam. Informacije po 59-430 in 58-171, po 20. uri. 3754
8 a zapuščene vinograde ter 9 arov gozda na Straški gori prodam. Pod in nad vinogradom asfaltna cesta. 28-852, popoldne. 3767
V BLIŽINI Škocjan na Dolenjskem prodam 3 ha zemlje, možnost za kmetijo ali več parcel za vikende. (061)223-373 ali (061)445-890. 3769
MEŠAN GOZD, 11,517 m2 ob avtocesti Trebnje—Novo mesto, k.o. Velika Loka, prodam. (063)776-192. 3786
NA MALEM RIGLJU pri cervki ugodno prodam urejen vinograd v izmeri 860 m2 in brunarico (5,50 x 4,00 m). Dostop možen z vsakim vozilom. (068) 65-297. 3787
PARCELO 666 m2 z zidanicno, leseno vikend hišico, 120 mladih trt, vodo in elektriko, v Kotu pri Semiču, 5 minut od železniške postaje, prodam. (061)373-270. 3794
PARCELO, 2400 m2, 6 km iz Šentjerneja proti Gorjancem, med vinogradi, prodam. (061)454-028, po 20. uri. 3818
PARCELO za delo in počitek na Raki prodam. (068)41-089. 3860
V STRAŽI pri Novem mestu prodam zemljišče, na katerem je možna stanovanjska gradnja. (068)21-308. 3877

prodam

OTROŠKO sobo prodam. Cena po dogovoru. Mira Mitrovič, Zagrebška 8 a, Novo mesto. 3742
DVA PRAŠICA, 120 in 140 kg, prodam. 73-552. 3750
PRAŠICA prodam. 73-248. 3751
KRAVO SIMENTALKO, brejo, staro pet let, prodam. Roman Golob, Ratež 33, Brusnice. 3757
PRALNI STROJ CANDY 133, minimalno rabljen, in peč Tobi Kuepperbusch, še nerabljeno, prodam za polovično ceno. (068)21-533. 3759
PRALNI STROJ in štedilnik Gorenje prodam po ugodni ceni. 20-491. 3760

MOLZNI STROJ Vitreks, nov, 10 % ceneje prodam. 23-355. 3762
DESKE, smrekove in hrastove, suhe, 5, 4, 3,5 cm, prodam. Povše, Sevno 8, Otočec. 3764
NEMŠKE OVČARJE prodam. 52-518. 3771
KRAVO, brejo 8 mesecev, staro 6 let, prodam. Lukšič, Igljenik 1, Stopiče. 3774
PRENOSNI videorekorder znamke Telefunken in video kamera prodam. 42-444. 3778
ŽGANJE, krompir Igor, smrekove plohe, zazidljivi parceli in avto Trabant prodam. Cugelj, Gorenja Nemška vas 11, Trebnje. 3789
GARAŽO na Mestnih njivah, med 2. in 3. blokom, prodam. 22-189. 3792
DVA KOMPLETA smučni in pancercjev za tri do pet let starosti prodam. 26-603. 3796

BOJLER 80 l Gorenje TIKI 2000, star 6 mesecev, Kuepperbusch Gorenje, rabljen eno leto, električni štedilnik Gorenje, starejši letnik in termoakumulacijski peč 4 kw prodam. 24-834. 3797
ENOFAZNI KOMPRESOR, 1,5 KW, 250 l/min., s tlačno posodo, prodam. Cimrmančič, Šmihelska 13, Novo mesto. 3804
JUNCA, starega eno leto, prodam. Jože Turk, Verdun 2 pri Šentjoštu. 3807
PRIKOLICO za osebni avto, novo ter menjalnik, vodno črpalko za Z 101, prodam. 86-205. 3810
KRAVO FRIZIKO, drugi brejo 8 mesecev, prodam. Markelj, Sentjurij 2, Mirna Peč. 84-367. 3816
KRAVO ZA ZAKOL prodam. Vidmar, Jurka vas 20, Straža. 84-865. 3821
MLADE OVČARJE, primerne za čuvaje, prodam po 1050 din. 21-719. 3823
OTROŠKI VOZIČEK Chicco, kombiniran, z dodatno opremo, prodam. (068)26-862. 3829
OMARO za dnevno sobo in kitaro Fender Stratocaster prodam. 26-694. 3833
HLADILNO skrinjo (300 l) ugodno prodam. (068)23-964. 3835
NOVO PEČ za centralno kurjavo Feroterm, 35.000 kkal, prodam. 27-586. 3836
KITARO Ovation, studijski ojačevalac Dean Markley 25 W, mikrofoni Shure in stojalo prodam. (068)84-567, Straža. 3838
NA ZALOGI imamo usnjene jakne (ovčja napa). Cena 2.900 din. 21-835. 3845
SKOBELNI STROJ 30 cm s cirkularjem, oljni gorilec, bencinski motor za mešalec ter razvijalec za plin prodam. (0608)69-126. 3846
KLAVIRSKO HARMONIKO Melodija, električni oljni radiator in dve zimski gumi na platiščih (13 x 155) prodam. 76-327. 3847

ČEŠKO BOKARICO z menjalnimi cevmi prodam. Kristanova 53, Novo mesto. 3857
ŠIVALNI stroj Bagat Višnja, S elektronik, s kabinetom, star dve leti, malo rabljen, prodam. 49-268. 3859
MIZARSKI kombinirki (poravnalka-debelinka 60 cm, krožna žaga-rezkar, vrtnanje, čelenje) ugodno prodam. Ivan Cemič, Langusova 19, 64240 Radovljica. 3863
ELEKTRIČNO KITARO Melodija kopija Fender Stratocaster, prodam. 24-941, od 16. ure dalje. 3866

NERABLJENO etažno peč za centralno ogrevanje 23 N, prodam 30 % ceneje in trajnožarečo peč prodam po polovični ceni. 20-389. 3868
NERABLJEN kombiniran štedilnik (2 x 2) zelo ugodno prodam. 25-384. 3869
PRODAJAM peči za centralno ogrevanje z 80 l boilerjem, 35.000 kka ali 41 KW, po zelo ugodni ceni. Dajem 5-letno garancijo. Možen ogled na naslovu: Vinko Papež, Malkovec 22, Tržišče. 3871

NERABLJENO etažno peč za centralno ogrevanje 23 N, prodam 30 % ceneje in trajnožarečo peč prodam po polovični ceni. 20-389. 3868
NERABLJEN kombiniran štedilnik (2 x 2) zelo ugodno prodam. 25-384. 3869
PRODAJAM peči za centralno ogrevanje z 80 l boilerjem, 35.000 kka ali 41 KW, po zelo ugodni ceni. Dajem 5-letno garancijo. Možen ogled na naslovu: Vinko Papež, Malkovec 22, Tržišče. 3871

NERABLJENO etažno peč za centralno ogrevanje 23 N, prodam 30 % ceneje in trajnožarečo peč prodam po polovični ceni. 20-389. 3868
NERABLJEN kombiniran štedilnik (2 x 2) zelo ugodno prodam. 25-384. 3869
PRODAJAM peči za centralno ogrevanje z 80 l boilerjem, 35.000 kka ali 41 KW, po zelo ugodni ceni. Dajem 5-letno garancijo. Možen ogled na naslovu: Vinko Papež, Malkovec 22, Tržišče. 3871

Dragi očka, kje si zdaj? Vsak dan čakamo zaman. Vsaj v sanjah se oglasi, svoja malčka potolaži!
ZAHVALA
Nepričakovano in mnogo prerano nas je v 32. letu starosti zapustil naš dragi mož, očka, sin, brat in stric
FRANC BORSE
iz Šmarjeških Toplic 104
Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem, prijateljem, ki ste nam v teh trenutkih največje bolečine stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, pokojnega pospremili v tako velikem številu na njegovih prerani poti in mu zadnji dom zasuli s cvetjem. Še posebna zahvala Zdravilišču Šmarješke Toplice in njihovemu direktorju, kolektivu pljučnega oddelka in gospodu župniku za ganljive besede ter lepo opravljen pogrebni obred.
Neutolažljivi: žena Marta z Barbaro in Primožem, mama in ostalo sorodstvo

DEVIZNI ZASLUŽEK na vašem domu. Pošljite kratak življenjepiš ter ovojnico z znamko na naslov: Golovrški, C. Herojev 58, Novo mesto. 3834
ODDAM poslovni prostor v centru Novega mesta na Sokolski 3. 26-678.
NOV POSLOVNI PROSTOR v centru Sevnice (45 m2), komunalno urejen, oddam. Ponudbe pošljite na Dolenjski list pod šifro: »PRILOŽNOST«
V SREDIŠČU Krškega oddam lokal (25 m2) za trgovino ali butik. (061)349-201. 3858
PROSTOR, primeren za podjetnike, in obrtnike v Novem mestu, oddam v najem. (068)26-248. 3870
V PODBOČJU 15 pri Kostanjevici oddam v najem starejšo hišo (dvosobno stanovanje s pritlikolimi) za določen čas. (063)854-942, popoldne. 3874

čestitka

IVANU CESARJU, ki praznuje 60-letnico svojega življenja, iskreno čestitamo. Vsi njegovi

službo dobi

DELO na vašem domu, izkušnje niso potrebne. Pošljite kratak življenjepiš in svoj naslov ter 50 din na p.p. 8, 68280 Brestanica. 3773
KUCHARICO redno ali honorarno sprejemimo v gostilni. Stanovanje in hrana v hiši. (061)666-067. 3791
DELO na domu, izkušnje niso potrebne, plačilo dobro. Pisne ponudbe pošljite

AURORA AUTO
Ljubljana, Slovenčeva 24
FIAT UNO CS
Cena: 134.900 din z vsemi datjavami.
Avtomobilski so bogato opremljeni: 5 prestav, gume 165, temna stekla, pasovi zadaj, servo zavore, elektronski vžig.
DOBAVA TAKOJ!
Tel.: (061) 374-437, delovni čas: od 9. do 18., sobota od 9. do 13 ure.

Kmetijska zadruga Metlika
objavlja
licitacijo
za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:
izključna cena
1. Kronska zapiralec AVE 4 glave 42.000,00 din
2. Polnilec pijač AVE 50.000,00 din
3. Zapiralec za pluto AVE 10.000,00 din
4. Horizontalna batna stiskalnica WILMES 105.000,00 din
5. Termo izmenjevalec DIEME 12.000,00 din
6. Termo izmenjevalec DIEME 14.000,00 din
7. Naplavni filter VIKTORIJA 0,1 98.000,00 din
8. Črpalka MANZINI 120 lit. 7.000,00 din
9. Dvobatna črpalka VELO 12.000,00 din
10. Mohno črpalka 35.000,00 din
11. Kompresor 100 lit. 10.000,00 din
12. Reduktor z motorjem — 2 kom 6.000,00 din/kos
13. Transportna cisterna PVC prostornina 2500 lit. — 2 kom 15.000,00 din
14. Kosilnica BUCHER 2000 4.000,00 din/kos
15. Nasipno korito s polžem 7.000,00 din
16. Lijak s podrobalknikom 1.500,00 din
17. Obiralec koruze 50.000,00 din
18. Ličkalnik za koruzo 6.000,00 din
19. Izkopalnik krompirja 10.000,00 din
20. Selektor za krompir 30.000,00 din
21. Peč za centralno kurjavo TAM STADLER 95 kw 12.000,00 din
22. Kamp prikolica ADRIA 450, letnik 1978
23. Jugo 55 Korala, letnik 1988, karamboliran 15.000,00 din
Licitacija bo v sredo, 12. 12. 1990, in sicer za osnovna sredstva pod zap. št.
— 1. do vključno 17. v vinski kleti v Metliki, s pričetkom ob 12. uri,
— od 17. do 23. v kmetijskem servisu v Metliki, s pričetkom ob 13. uri.
Ogled je možen na dan licitacije od 10. ure dalje, razen osnovnih sredstev pod zap. št. 15. in 16., ki si ju je možno ogledati vsak dan od 7. do 15. ure v Novem mestu, Kolodvorska 2 a.
Prodajali bomo po sistemu »videno — kupljeno«. Prometni davek na prodajno ceno plača kupec. Varščino v višini 10% od izključne cene plačajo kupci pred licitacijo v prostorih, kjer bo potekala licitacija. Kupec mora plačati kupnino in prevzeti blago v 8 dneh po licitaciji.

DOLENJSKI LIST
USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: DIC, tozid Dolenjski list, Novo mesto.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozida), Marjan Logan (odgovorni urednik), Andrej Bartel, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Lužar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 13 din, naročnina za 4. trimesečje 140 din; za delovne in družbene organizacije 280 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 78 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stoilcu za ekonomske oglase 180 din, na prvi ali zadnji strani 380 din; za razpise, licitacije ipd. 200 din. Mali oglasi do deset besed 150 din, vsaka nadaljnja beseda 15 din.
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200; naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; telefax: 24-898. Nenaročniški rakopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filini: DIC, tozid Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudmila pravica, Ljubljana.

MANJ LOČITEV

RIBNICA — Vključevanje malčkov ino varstvene ustanove v ribniški je dokaj zadovoljivo. Osrednji vrtništvo je zasaden, podobna situacija v Ribnici je v Sodražici, medtem ko ima vrtec v Loškem Potoku re v tamkajšnji osnovni šoli. Iz KS Dolenja vas so vključeni v b v ribniškem vrtcu, ker pa je ta premajhen, so v zadnjih petih letih njeni vasi tekle številne aktivnosti, na svoje otroke imeli lasten vrtec. Na skupnost je namenila za vrtec doprinese do leta 1993. Danes je pomembno, da je možno tudi zasebno varstvo. Toda najpomembnejše, da je potrebno k problemu tega varstva pristopiti odgovorneje.

RIBNICA — V občini je bilo v preteklosti letno 15 do 18 razvez zakona, lani so jih našli 7, letos pa so bile do zdaj 3 ločitve. V Centru za socialno delo menijo, da je glavni razlog za tak upad vse nižji življenjski standard, začeni pri težavah z zaposlitvijo in problemih pri pridobivanju stanovanj. Po drugi strani se socialni delavci srečujejo s težkimi spori med zakonci ter med starši in otroki. Občina Ribnica je med prvimi v Sloveniji po številu mladoletnikov v vzgojnih zavodih. Morda lahko to nekoliko pojasni tudi dejstvo, da mladi v Ribnici razen številnih gostiln nimajo prostora, kjer bi se zbirali.

Žalost, solza, bolečina te zbudila ni, a ostala je tišina, ki močno boli.

V SPOMIN

2. decembra je minilo 10 let, odkar nas je zapustil

STANKO SIMONIČ

z Vinjega Vrha 2 pri Semiču

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in stare mame

AMALIJE STARC

rojene Simončič

iz Srednjega Arta pri Krškem

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi zdravstvenemu in strežnemu osebju Doma na Impolci za vso skrb in nego v času njene bolezni. Iskreno se zahvaljujemo tudi gospodu župniku na Velikem Trnu za opravljen pogrebni obred.

Žalujejo: mož Jože, sinova Jože in Slavko ter hčerka Anica z družinami

Kako bi dihal rad, poslušal, gledal, sedel med vami, katero vmes povedal, pa me tišči teptan — nad mano grob preran.

(O. Župnarič)

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 53. letu starosti zapustil naš najdražji

STANKO VIRANT

iz Hrastovice

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrih sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali. Hvala TKN Metalna Krmelj, DO Dolenjka Novo mesto, Agrarija-cvetje Brežice, Sekciji za promet Novo mesto, ŠC Ivančna Gorica, OŠ Mokronog, GD Sveti Rok, dr. Humarju in zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Posebna zahvala duhovnikom za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke ter govornikom za prelepe poslovljne besede.

Vsi njegovi

Delo, skromnost in poštenje, tvoje je bilo življenje. Tvoj dom ovila je črnina, v srcih drugih ostala je praznina.

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

ALOJZ MAZNIK

Ravno 19 pri Raki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Kremena, sodelavcem Ilirije Vedrog Ljubljana, Julona Ljubljana, Iskre Šentjerneje. Zahvala tudi zdravstvenemu osebju iz Krškega ter gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujejo: žena Marija, hčerka Tinca, Pepca in Milena z družinami, sin Lojze, sestre in brat ter ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

V 54. letu starosti nas je zapustil

JOŽE KLANČAR st.

Na zadnjo pot ga bomo pospremili 6. 12. 1990 na pokopališču v Prečni ob 15. uri, kjer stoji tudi njegova žara.

Žalujejo: žena ter sinova z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE MAVRETIČ

z Boldraža pri Metliki

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem in drugim za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, krajanom KS Slamna vas — Boldraž, vaščanom in sosedom za vso pomoč, še posebej pa družini Nemanič in Vidi Plut za poslovljne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Boldraž, Ljubljana, Boston

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 79. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in praded

VLADO KOVAČ

upokojeni gostilničar z Dvora

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo sosedom za vsestransko pomoč.

Žalujejo: vsi njegovi

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je tišina, ki močno boli.

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

VLADIMIR LAVKA

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu podarili cvetje in našega ata pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivoma Iskre Žužemberk in PTT Novo mesto, pevcem za zapete žalostinke ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujejo: žena Rezka, otroci Cvetka, Vlado, Ljuba in Janko z družinami, brat Jože z družino ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

5. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil mož, oče in stari oče

JOŽE KOŠMRLJ

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

JOŽEFA KOS

iz Orehovice 6

Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in izrekli sožalje. Zahvaljujemo se pevskeemu zboru Orehovica, govorniku KS, sodelavcem Iskre Hipot in Upori Šentjerneje, Kmečki zvezi Šentjerneje in gospodu kaplanu za lepo opravljen obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi dedek, oče, mož

STANISLAV ČEŠAREK

iz Občic pri Dolenjskih Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in pokojnega spremili na zadnji poti.

Žalujejo: vsi njegovi

Niti zbogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrti te vzela je prerano, v srcih naših boš ostal.

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je mnogo prežgodaj zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

LEOPOLD VIDMAR

iz Sadinje vasi 27 pri Dvoru

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih vsestransko pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter pokojnika spremili na zadnji poti. Iskrena hvala sodelavcem IMV Revoz obrat V., PTT PE Novo mesto in Dvor, GIP Pionir RIS ter sindikatu SCT Ljubljana — izredni prevozi. Posebna zahvala sosedom Pirc, Grm, Gruden in mladincem iz vasi, g. župniku za opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujejo: vsi njegovi

ZAHVALA

Dotrpel je naš dragi tata, stari tata, brat in stric

JURIJ STEGNE

upokojeni gozdar z Goleka 8 pri Vinici

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Hvala osebju ZD Crnomelj za zdravstveno pomoč pokojniku. Zahvaljujemo se LD Vinica, GD Vinica, ZB NOV Vinica, GG tozd Crnomelj in vsem sosedom in vaščanom pri pomoči ob zadnjem slovesu, govornikom g. Jaketiču, Janežu in Maliču iskrena hvala za tople besede slovesa. Hvala lovskemu pevskeemu zboru, rogistu in godbi na pihala Crnomelj za glasbeno spremljavo. Zahvala velja tudi g. Mariji Hafner za dolgoletno skrb za pokojnika.

Vsi njegovi

Portret tega tedna

Jelena Pelko

Pravi, da je zelo boleče in tako do učiteljev kot do učencev krivično očitanje, da v šoli iščejo pri učencih le neznanje.

Jelena Pelko je učiteljica že 33. leto. Začela je leta 1958 v Brežicah, tam ostala pet let, potem pa je prišla na novomeško osnovno šolo Katja Rupena. Ves čas poučuje tehnično vzgojo, za katero trdi, da otrokom pomaga razvijati ustvarjalnost, natančnost, odnos do dela in materialov in pravi, da v kar dolgoletni pedagoški karieri tudi še ni doživela, da bi otrokom to (in drugo) delo in učenje ne bilo po volji. Vse od začetka učiteljevanja ima kot vsi učitelji tudi izvenšolske zadolžitve, ki jih ceni kot možnost približati se vsakemu otroku še na mnogo pristnejši način, kot je to možno v šoli, na osnovni česar je možno otroku — seveda v sodelovanju s starši — pomagati razvijati dobre lastnosti in normalno premagovati manj dobre. V Brežicah so bili to predvsem taborniki, v Novem mestu jim je priključila še vrsto drugih področij s fotografijo vred. To je njena velika ljubezen, ki jo že dolgo prenaša tudi na svoje učence.

»Vsako leto znova ugotavljam, da se da z otroci čudovito delati, da so pripravljani delati. Rezultati pa so seveda tesno povezani s tem, kako jih usposobijo kolegi vsak na svojem področju. V naši šoli rezultati so, več kot polovica odličnih in prav dobrih učencev nekaj dokazuje, pa tudi sicer v naši šoli nasploh ni bilo vse tako slabo, kot bi radi prikazali in zdaj vse z vodstvi vred pometli z eno roko. To govorim tudi kot mati treh fantov, preko katerih imam vpogled v vse stopnje šolanja. Še manj slabo bi s šolo lahko bilo, če bi načrtovalci večkrat prisluhnili, kaj učitelji v zbornici govore o prevelikih razredih in šolah, zaradi česar se potem v množici lahko izgubijo ravno tisti, ki bi se jim morali najbolj posvečati, pa o prenatrpanih učnih programih in še čem, v pravi tovarišica Jelena, ki jo imajo v lepem spominu že mnoge generacije.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Dedek Mraz še ne bo umrl

Pripravil bo 42 prireditev in obdaril 9.500 otrok

NOVO MESTO — Včeraj je množica Dolenjcev na Glavnem trgu že drugo leto zapored pozdravila Miklavža s spremstvom. Če je bila ta prireditev še lani korajžno dejanje organizatorjev, pa je danes taka kot vsaka druga javna prireditev.

»Kaj pa dedek Mraz?« se sprašujejo otroci. »Bo prišel ali je res umrl?« Bo res odšel ta oče, ki je več kot 40 let razveseljeval otroke v šolah, vrtcih bolnišnicah in drugje? V Ljubljani so ga ukinili, prav iz tega mesta pa je Zveza prijateljev mladine svojim občinskimi organizacijam svetovala, da dedka Mraza, če

je le mogoče, obdržijo in z njim razveselijo vse otroke, ne glede na vero. Božično praznovanje in obdarovanje pa naj postane, tako kot drugod po svetu, družinski praznik.

V Novem mestu bosta po zaslugi Zveze prijateljev mladine tako Miklavž kot dedek Mraz. Organizatorji menijo, da bodo dedka Mraza nagnali povsod tam, kjer jim ni uspelo zbrati toliko denarja, da bi napolnili dedkov koš in pripravili prireditev. Enotavneje kot to je reči, da je dedek Mraz ostane boljše, da je prišel iz Rusije in da ga je potrebno pokopati skupaj s Partijo. Pri nas menimo drugače. Dedka Mraza, ki se je prvič predstavil na praznovanju v Ljubljani leta 1948, so otroci vzeli za svojega. Delil je milino in toplino med otroke, predvsem pa pričakovanja. Dedek Mraz je še danes prava otroška skrivnostna oseba. Živi vse leto, z njim pa se lahko srečajo le enkrat.

Prav ne delajo tudi tisti, ki nameravajo dedka Mraza zamenjati z božičkom. Tako Miklavž, kot božiček nimata nič

TRG OKRAŠEN — Poklicni gasilci, elektriki in vojniki so skupaj s petnajstimi aktivisti Zveze prijateljev mladine vse štiri praznične dni nameščali električne nize na Glavnem trgu v Novem mestu. Delo je bilo tako opravljeno brez zapore prometa in prepovedi parkiranja na trgu.

REVIJA MODNIH BUTIKOV

NOVO MESTO — V hotelu Kandija bo v soboto, 8. decembra, ob 20. uri modna revija treh modnih butikov: Sabine, Kavala in Black and white-a. Vabljeni!

Novomeški Glavni trg je letos okrašen kar štirinajst dni prej, kot smo bili vajeni prejšnja leta. Pri Zvezi prijateljev mladine so se za to odločili zaradi številnih prireditev, ki bodo v decembru na trgu. Že od ponedeljka je na trgu novoletni sejem. Na več kot 50 stojnicah je bogata izbira reči, primernih za darila, seveda pa je bogata tudi gostinska ponudba. Če bo prizadeveni organizatorjem uspelo zbrati še kaj denarja, bo program na trgu bogatejši. Še posebej bo zanimivo ob večerih med 24. in 28. decembrom, ko bodo lahko pozdravili novoletni tovarnjak z dedkom Mrazom. O novoletni noči pa za sedaj le to: Agropop bo na trgu igral že uro pred polnočjo, tako da bodo prihajajočemu letu lahko nazdravili kar na trgu.

skupnega z dedkom Mrazom. Pustimo otrokom otroštvo, politika pa naj gre svojo pot.

JANEZ PAVLIN

Iglenika skorajda ni več

Le še štiri domačije ima vas pod Gorjanci

Iglenik je kot s trnjem zaboden prav v vznožje Trdinovega vrha. Pot še dandanes strmo prika menja do sedmih staroverških hiš, ki se z vrtnčenjem trdosti in mehkože zlijajo v preprosto domačnost nekdanjih vasi. »Priseljenec« je za vaščane uganka. Potrpežljivost je božja mast, ki marsikdaj prav pride. Ko Iglenici spoznajo, da jim nedeljski sovaščan ne bo kalil miru, ga preprosto sprejmejo. Brez nejevolje, z neprikrito začudenostjo se sprizajno tudi s kakšno drobno drugačnostjo in jo sčasoma, nekoliko sramežljivo, udomačijo. Iglenik je nekakšna izjema podgorskih vasi, ki previdno sprejema novotarje, popačen podaljšek mesta pa noče postati. Juršičev, po domače Krecmanov ata je kar malce v skrbeh za prihodnost vasi. Njegov spomin je prava zgodovinska časov, ki so jih tudi Iglenici hočeš nočeš morali preživeti.

ljui, krompirju. Ne bom pozabil kako sem cel koš jabolk bosopet hrbtu odnesel v mesto, nazaj pa sva v cajnici prinesel malo petroleja cukra. Ja, pa smo bili kar zadovoljni. Menda zato, ker smo iz dnevan dan živeli, saj za kaj drugega ni bilo časa ne pameti.

Krecmanove poteze pod še zaskodranimi rjavkastimi lasmi so postale ostrejšje, ko je posegel v vojne čase: »Preklemano so nas privijali tako eni kot drugi! Da so kar praznili in repe iz hlevov odganjali to ni bilo najhujše. Vojska je z rom jemala in bo. To je zdaj že pre zabljeno. Noben čas, nobena sprava pa ne bo resnično zabrisala tedanja razkola med vaščani. Žrtve terjali obe strani. Padli so tako drugače spravljani. V živih pa bo rane tiho krvavele in prtajeno dvajale ljudi.«

Krecmanovemu atu nekako more v glavo, da gre kljub vsem političnim novotarjam, gospodarstvenikom in politikom. »Čeprav so bili Iglenici z napredkom zmeroma repu, saj nam je, če prav ve žarnica nazadnje zasvetila. Z vone nas še zmeraj oskrbi ali pa ne muho sto vreme. Asfalt bomo končno potegnili. Človeka stroji že razbremenjujejo, stare Iglenice pa gloda sto najhujše: samo štiri domačije še ostale. Bolezen je, kot zaklet našla svoj kot pod vsakim krovom Smrt pa prihaja vse pogosteje v vas. Nekaj mladežij je reklo zbogom Tisti pa, ki po šihu še prihajajo kmetovat, se kar naprej spogledujejo z dolino. Od mojih petih si Marko pripeljal nevesto. Pridna Zinka, da bi bolj biti ne mogla. Simono in Jasmino pa me že zaskrbi...«

Krecmanov ata je objel svojo klinico in tihi želji, ki mu je edina ostala.

JANJA KASTELI

Simona in Jasmina prihodnost Krecmanovine, če...

»Ej, pred vojno se je klavno prebijalo. Sedmim domačijam ni manjkalo ne zemlje ne narasaja, le žepi so imeli zmerom luknje. Razcapani in boski smo otroci pasli po gmajnah. V mrzlih jutrih so nam sveži krajevki ogreli noge. Za južine je dišalo iz skled po fižolu, repi, ze-

Turjaški zvon spet vabi k maši

V grajski kapeli bodo 8. decembra molili tudi potomci Auerspergov

NOVO MESTO — Iz Birkenau-Hornbacha je prof. Philipp Wambolt poslal Dolenjskemu listu v objavo literarni zapis hmeljniške Christe Dericum o tem, kako je 1932. leta preživela potčinca na Turjaku, iz Wamboltovega prispevka o tej mogočni graščini pa povzemamo:

»V čast Device Marije vabi zvon stolpa turjaške grajske kapele člane družine Auersperg in farane Turjaka k slovesni maši, ki bo 8. decembra letos. Zvon je bil odpeljan na tuje, zdaj so ga vrnili in bo spet pel svojo melodijo v kapeli, v kateri so stoletja krščali otroke Auerspergov, v njej so izrekli, da 'poročni pari in peli so maše za umrli. Grajska kapela je sredi gozda in povezana z vaškim pokopališčem...«

Po tem vabilu se prof. Wambolt, edini še živeči potomec zadnjega lastnika hmeljniškega gradu, sprašuje, kdaj bo slovenska politika omogočila vrnitev družinam, kakršna je turjaška. »Auerspergi so tvorili slovensko zgodovino od zgodnjih začetkov v srednjem veku, in to ne brez poguma, trdnosti, strpnosti. O tem pričajo tudi njihovi gradovi, še posebej turjaški, ki je mnogo pomenil za obrambo pred vpadi Turkov, njegovo veliko utrjeno dvorišče je številnim služilo za pribežališče.«

Prof. Wambolt dalje niza zanimivosti iz turjaške zgodovine, pri čemer ne pozabi omeniti zmage Auerspergov nad Turki pri Sisku 1630. leta in tamkaj zaplenjenega plašča Hasanapaše, iz katerega so naredili mašno oblačilo, ki je sedaj shranjeno v ljubljanskem muzeju, spomni pa se tudi Jurija Dalmatina, ki je bil deležen turjaškega zatočišča in je tamkaj prevajal Biblijo.

Po kratki navedbi, kod vse dan živijo potomci Auerspergov. Wambolt pravi, da bo sobotna turjaška kapela javna, družina Auersperg pa si izven mašnega obreda ne želi nih stikov.

STANE MANCINI GOSTUJE

DOLENJSKE TOPLICE — V liški restavraciji »Rog« v Dolenjski plich prirejuje vsak dan razen sobota dan imajo ples v Kristalni dvorici prijetne glasbene večere. V času od 15. decembra pa bodo ti večeri še prijetni, saj bo na njih gostoval pevec Stane Mancini. Poleg dobre glasbe vam bodo na voljo tudi vse dobrotne pliške kuhinje.

Pitno vodo še analizirajo

Izjava sanitarne inšpektorice za občino Ribnica

RIBNICA, KOČEVJE — Zaradi slabe kakovosti vode in bolezni (grize), ki je izbruhnila pred tedni, smo zaprosili Ireno Cimprič, sanitarno inšpektorico za območje občine Ribnica, naj pove kaj več o podvzetih ukrepih, da bi za območje obeh občin le dobivali zdravo pitno vodo. Odgovorila je, da je bilo zaradi nezdrave pitne vode res ugotovljenih 170 primerov grize na območju vodovodov Loški potok in Kočevje-Ribnica. Gotovo pa je bilo zaradi neustrezne vode prizadetih občanov še več, vendar niso iskali pomoči pri zdravniku. V bolnišnico je morala le ena ženska, vendar tudi ta ni bila v življenjski nevarnosti.

Oba vodovoda (Loški potok ter Kočevje-Ribnica) sta medobčinska in sodita zato pod nadzor republiškega sanitarnega inšpektorja. Občinska inšpektorica v takih primerih podvzema le nujne ukrepe, svetuje prekuhanje vode, skrbi za kloriranje in tudi kontrolira, koliko klorja je v vodi v vodovodnem omrežju.

Glavni ukrep republiške inšpekcije pa je ta, da Zavod za socialno medicino in higieno dela Ljubljana jemlje v analizo vzorce vode iz obeh vodovodnih sistemov. Vzorce bodo jemali in analizirali še tudi prihodnje leto, saj bodo spremljali in ugotavljali kakovost vode v sušnem in deževnem obdobju. Ko bo Zavod dal dokončne analize o kakovosti

sti vode, bo sprejeta odločitev o tem, kakšne čistilne naprave za pitno vodo so potrebne v Loškem potoku in Blatah, kjer črpa vodo za kočevskih in ribniški vodovod.

J. PRIMC

SPOMIN NA POLETJE IN POVABILO — Polona Lumpert, Igor Brulc, Jasmina Žalec, Majda Paunović in Lidija Lenarčič iz manekenske skupine novomeškega Reklam studia so zadnje dni letošnjega poletja med nastopi na modnih revijah Beji iz Metlike v Umagu in Poreču našli čas tudi za reklamne posnetke s prototipnim vozilom R-4 Trim, ki so ga izdelali v IMV — Tovarni posebnih vozil. Dekleta, ki so potrdila svoje kvalitete kot manekenke in fotomodeli na številnih modnih revijah in v TV-spotih, se v zadnjem času vse bolj uveljavljajo tudi kot hostese. Pod taktirko vodje Reklam studia Marka Klinca trenutno aktivno deluje preko 20 deklet in fantov, ker pa kaže, da bo tovrstnega zahtevnega dela vse več, želijo svoje vrste okrepiti z novimi kadri. Zato vabijo vse mlade, ki menijo, da bi lahko postali manekenki ali fotomodeli, na avdicijo, ki bo prihodnjo soboto, 15. decembra, ob 15. uri v veliki dvorani Doma JLA v Novem mestu.

KOŠIR MED DOLENJCI — Franci Košir, priljubljeni avsenikov godec, pevec in humorist, velikono nastopa po vsej Sloveniji, zelo rad pa sodeluje zlasti z novomeškim ansamblom Spomin.

Tako bodo skupaj nastopili že v prvi polovici decembra z zabavno-humorističnim programom v Koprivnici; prireditev bo 9. decembra ob 15. uri. Istega dne ob 19. uri bodo nastopili še na Raki. Dolenjsko turnejo bodo zaključili v soboto, 15. decembra, ob 19. uri s prireditvijo v Gabrju. Dodajmo ob tem, da bosta ansambel Spomin in Franci Košir zabavala goste tudi v najdaljši noči v letu — nastopila bosta na največjem slovenskem silvestrovanju, na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

SPET BO NEKDO SREČEN

NOVO MESTO — Kdor je željan diskotečne glasbe, že ve, da je tvorstni ostoški lokal zdaj odprt tudi ob sredah. Kot vsak četrtek bo drevi tamkaj v okviru koktajl partija spet moč uživati ob zimzelениh melodijah iz 60 let, lovci na srečo pa so posebej vabljeni jutri, ko bodo za eno izžrebanostvopnico podelili barvni televizor. Do novega leta ni več daleč, zato velja opozorilo, da v diskoteki že zbirajo prijave za diskotečno silvestrovanje.

FRANC KOŠIR IN SPOMIN

GABRJE — V tukajšnji dvorani bo v soboto, 15. decembra, poskrbel za dobro razpoloženje znani humorist Franc Košir, ki bo nastopil skupaj z ansamblom Spomin. Za humoristični, glasbeni in plesni večer v Gabrju, ki se bo začel ob 19. uri, bodo prodajali vstopnice pred začetkom prireditev v dvorani, a tudi že nekaj dni prej v gostilnah pri Hudoklinu v Gabrju, pri Mraku in Vovku na Ratežu ter v trgovini v Brusnicah.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnilo vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

kozerija

BO POTEM PROPADLA TUDI OBČINA?

- Ti, tale Komolčič pa prinaša samo nesrečo.
- Komu?
- Ljudem in podjetjem.
- Kako to misliš?
- Pogled: pred leti je bil Komolčič zaposlen v Hitrogradu.
- In?
- Hitrograd je vzel hučič.
- Nato se je zaposlil v Hitrošivu.
- Res je. Kmalu zatem je šel Hitrošiv v stečaj. Nekaj podobnega je bilo s Hitrokalom.
- Drži. Brž ko je Komolčič zasedel v Hitrokalu vodilni stolček, so jim blokirali račun.
- Kako je bilo že s Hitrovozom?
- Leta in leta so dobro poslovali.
- Tako je bilo, ja, spominjam se.
- Pa je prišel, kajne, v Hitrovoz za direktorja Komolčič.
- Menda bo držalo.
- O Hitrovozu se je govorilo samo še slabo.
- Ne samo to: delavci so izgubili službe, tovarnjake so razprodali, stavbo pa prodali na javni dražbi.

- Komolčič pa ...?
- Komolčič pa za direktorja v Hitropral.
- Je bilo to tisto podjetje, ki je imelo avto pralnico?
- Naatanko tisto.
- Dajali so ga za vzor celi Repičevi dragi. Za novo leto so delili poslovnim strankam rokovnike z majhnimi računalniki.
- Dobro so poslovali.
- Vse dotlej, dokler ni prišel med člane ožjega kolegija — Komolčič. Nekaj mesecev po njegovem
- prihu jim je voda segala do vratu in čez. Kmalu so se potunkali.
- Časopisi so pisali o milijonstergi izgubi.
- Kjer je dim, je tudi ogenj.
- Poslušaj, v katerem zapornu pa sedi ta Komolčič?
- Skoraj ne verjamem, da me več. Komolčič je vendar vodja referata za plan in analize pri skupščini občine Repičeva Draga.
- Vraga! Mar to pomeni, da bo v kratkem propadla tudi občina?

TONI GAŠPERIČ

Studio D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
STUDIA D IN DOLENJSKEGA LISTA

Žreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestve DARIJ CESAR iz Podgorja. Čestitamo!

Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je ta teden takšna:

- 1 (1) Očetova navadica — HENČEK
- 2 (3) Premlada za ljubezen — NAGELJ
- 3 (2) Merkat se, ljubica — ANSAMBEL L. SLAKA
- 4 (5) Nekje je zrasla roža — SPOMIN
- 5 (4) Čas beži — ANSAMBEL T. HERVOLA
- 6 (9) Ko praznuješ rojstni dan — VESNA
- 7 (6) Srce, ne joči več — ŠTAJERSKI VRELEC
- 8 (7) Pozabljene poti — FRANC KORBAR
- 9 (8) Praznik muzikantov — ANSAMBEL LIPA
- 10 (—) Nocoj si povejmo — VESELI ZASAVCI

Predlog za prihodnji teden: Vesela polka — ANSAMBEL I. PUGLJA

Glasujem za: .....

Moj naslov: .....

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto